

རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཟ་བ་པོའམ་ལོངས་སྡོད་པ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།
 གྲེད་པ་པོའམ་རྒྱའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལོ། །དང་པོའི་གཉེན་པོར་སྤང་བོ་ལྷ་གསུངས་ཏེ། བདག་ཏུ་འཇུག་པའི་
 གཞི་སྤང་བོ་ལྷར་རྟོགས་པ་ན་རིལ་པོའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྲིར་རོ། །གཉེས་པའི་གཉེན་པོར་སྐྱེ་མཆེད་
 བཅུ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཟ་བ་པོའི་བདག་ཏུ་འཇུག་པའི་གཞི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཏུ་རྟོགས་པ་ན་ཟ་བ་པོའི་
 བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྲིར། གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་མ་གྲེད་པ་པོ་
 ཁམས་སུ་རྟོགས་པ་ན་རྒྱལ་མ་གྲེད་པ་པོའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྲིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་སྤང་བོ་ལྷའི་རབ་
 གྲེད་ལས། ཅིའི་སྲིར་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཅེ་ན། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་གོ་
 རིམ་བཞིན་ནོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་གཅིག་སྤང་བའི་འཛིན་པ་དང་། ཟ་བར་འཛིན་པ་དང་། གྲེད་
 བར་འཛིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་གསུམ་ཆར་ཡང་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་
 ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་བྱུང་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་སྤང་བོ་ལྷ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་དང་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་རེ་རེར་བསྐྱས་ནས་སེམས་བྱུང་ལ་སྤང་བོ་གསུམ་དུ་སྤྲེ་བའི་སྲིར་རོ། །གཟུགས་སེམས་
 གཉིས་ཀ་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་གཟུགས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་དང་། སེམས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བཅུ་བདུན་དུ་སྤྲེ་བའི་སྲིར་རོ། །གཟུགས་ལ་
 རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་
 མཆེད་བཅུར་སྤྲེ་ནས་སེམས་ཡིད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་སྲིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་སྐྱོམ་ནི། རོ་བོ་
 དགྲེ་བ་རྣམ་གཞག་དང་། །མངས་དང་གོ་རིམ་རེས་པ་དང་། །སྐྱ་དོན་ཉེར་ལེན་འཛོག་ཚུལ་དང་། །སྤང་བོ་སྐྱེ་
 མཆེད་དོགས་གཅོད་དང་། །ཚོས་གསུམ་རེ་རེས་བསྐྱས་ཚུལ་དང་། །མིང་ཅན་གཞན་ཡང་བསྐྱས་ཚུལ་
 དང་། །རབ་དགྲེ་ལ་སོགས་ཁ་འཕངས་ཏེ། །དོན་ཚན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་དོ་བོ་ལ་སྤང་བོའི་དོ་བོ་ནི་
 དུ་མ་སྤངས་པའོ། །དུ་མ་སྤངས་པའི་དོན་ཡང་སྐྱོས་སྤོགས་གཅིག་ཏུ་སྤངས་སུ་རུང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་
 སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་སྤྲི་དང་། རྒྱུད་ཐ་དད་གྱི་གཟུགས་རྣམས་སྤོགས་གཅིག་ཏུ་སྤངས་པར་བཤད་
 ཅིང་། དེ་དག་དོན་ལ་སྤོགས་གཅིག་ཏུ་སྤངས་སུ་མི་རུང་བའི་སྲིར་ཏེ། སྤང་བོ་ལྷའི་རབ་གྲེད་ལས། ཅིའི་སྲིར་
 སྤང་བོ་ཞེས་བྱ་ཞེན་སྤངས་པའི་སྲིར་ཏེ། དུས་དང་། རྒྱུ་དང་། རྣམ་པ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། ཡུལ་ཐ་དད་པའི་

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་མདོར་བསྟུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཉེར་སྤྱོད་
 འཛིན་པའོ། །དེ་ལ་ཉེར་སྤྱོད་ནི་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གནས་དང་།
 དམིགས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྐོ་ནས་འཛིན་པས་སོ། །སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཉེར་
 སྤྱོད་སྐྱེ་བའི་སྐོར་གྱུར་པ་སྟེ། གནས་དང་དམིགས་པ་གང་རུང་གི་སྐོ་ནས་ཉེར་སྤྱོད་སྐྱེ་བའི་སྐོར་གྱུར་
 པའོ། །འདིར་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་མ་བཞག་པ་ནི་ཉེར་སྤྱོད་སྐྱེ་བའི་སྐོར་འབྱེད་པའི་ཆ་ནས་
 ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདུས་ལ། སྐྱེས་ཟིན་ཀྱི་ཆ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛོག་པའི་སྐྱབས་མིན་པའི་སྲིད་རོ། །གཉིས་
 པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། སྤང་པོ་ལ་དབྱེ་ན་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་།
 འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོའོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 གཟུགས་སུ་རུང་བ་དུ་མ་སྦྱངས་པའོ། །གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་གཉིས་ནི་རེག་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་།
 ཡུལ་དབྱེད་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་རེག་པས་རེག་ན་གཞོད་པ་
 བྱུང་རུང་བ་སྟེ། སྐྱ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་དེའི་རྒྱ་རྩ་ལྟ་བུ་ལ་རེག་པས་གཞོད་པ་བྱུང་རུང་བ་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དབང་ཉེན་ལ་རེག་པས་གཞོད་པ་བྱུང་རུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཉོག་བཅས་ལ་གཟུགས་འདི་དང་འདིའོ། །འདི་ལྟ་བུ་དང་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བཟུང་བར་སྦྱང་དུ་རུང་བ་སྟེ། ཚོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་དབང་འབྱོར་པའི་གཟུགས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཚོར་
 པའི་སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད། སེམ་གདུང་བར་མ་གང་རུང་དུ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་དུ་མ་སྦྱངས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཉམས་
 སུ་སྤོང་བའི་དོན་ཡུལ་སྤོང་བའམ་རང་སྤོང་བ་ལ་བྱེད། གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་ཡང་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་
 ཚོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལྟར་མིན་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེ་སྤྱུག་བཏང་སྟོམས་སུ་
 ཉམས་སུ་སྤོང་བའོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་
 མཚན་མ་སོ་སོར་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དུ་མ་སྦྱངས་པའོ། །དེ་ཡང་ཚོས་རྣམས་ལ་གཞན་དང་མ་
 འདྲེས་པའི་སྐྱུ་མོང་མིན་པའི་བྱེད་ཚོས་རེ་རེ་ཡོད་པ་ནི་མཚན་མ་ཡིན་ལ་དེ་འཛིན་པའི་སྐོ་ནས་འདི་ནི་འདིའོ་
 ཞེས་ཐ་སྦྱད་འདོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ལོ་གསལ་ལས་བྱུང་ནས་འདི་ནི་བ་ལང་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་
 སྦྱད་འདོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་ལ། མཛོད་ལས། སྤང་པོ་བཞི་ལས་

འོན་ཀའན་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་རྫས་སུ་གྱུབ་ཅིང་རང་གང་ལ་ལྷན་
 པའི་གནས་སྐབས་ཅན་དེ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །ཀུན་བརྟུས་ལྟར་ན་སེམས་ཡུལ་ལ་
 མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་དང་གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
 གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་འདུ་བྱེད་དུ་མ་སྐྱུངས་པའོ། །སེམས་
 ཡུལ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འདུ་བྱེད་གྱི་ཕྱང་པོའི་གཙོ་བོར་བཤམ་དེ། དེའི་
 དབང་གིས་སེམས་དགོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས།
 དགོ་བ་ལ་མངོན་པར་འདུག་པའི་ཆེ་སེམས་བྱུང་དགོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཆེ་
 སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཆེ་སེམས་བྱུང་སྐྱིབ་
 ལུང་མ་བསྟན་འབྱུང་ལ། འདུ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ལ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བཞག་པའི་སྤྱིར་དོ། །རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོའི་མཚན་ཉིད། དམིགས་པའི་དོ་བོར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་དུ་མ་སྐྱུངས་
 པའོ། །སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའི་དོན་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རིག་གི་སྐྱེ་སྐྱེ་
 མཆེད་མི་རིག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ཁམས་ལ་དབྱེ་ན་བཙོ་བརྟུད་དེ། མིག་ན་ག། ལྷ། ལྷེ། ལུས། ཡིད་
 ཀྱི་ཁམས་ཉེ་ཉེན་དབང་པོའི་ཁམས་རྒྱལ་གཟུགས། ལྷ། རྗེ། རོ། རེག་བྱ་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཉེ་དམིགས་པ་ཡུལ་
 ཀྱི་ཁམས་རྒྱལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་འབྲས་བུ་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རྒྱལ་གོ། །མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཉེར་སྦྱོང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་
 ཀྱི་སྐྱོན་ས་འདྲིན་པ་དང་། མིག་གི་ས་བོན་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱོན་ས་དབང་པོའི་ཁམས་སུ་བཞག་
 པའོ། །ཉེར་སྦྱོང་འདྲིན་པ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་སྐྱེན་བྱས་ཟིན་པ་དང་། བྱེད་བཞེན་པ་གཉིས་
 ཡོད་ཀྱི་མ་འོངས་པ་ནི་ཉེར་སྦྱོང་འདྲིན་པར་མ་ངེས་པས་མ་སྐྱོས་པར་བཤམ་དོ། །མིག་གི་ས་བོན་ལ་མ་འོངས་
 པ་ན་མིག་འབྱུང་རུང་ད་ལྟ་རུས་པའི་དོ་བོར་གནས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྐྱེན་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ལས་ད་ལྟ་མིག་གྱུབ་ཟིན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མིག་དང་མིག་གི་ཁམས་ལ་སྐྱེ་བཞི་ཡོད་
 དེ། མིག་ཡིན་ལ་མིག་གི་ཁམས་མ་ཡིན་པ་ནི་དགྲ་བཙོམས་པ་ཐ་མའི་མིག་ལྟ་བུའོ། །མིག་གི་ཁམས་ཡིན་ལ་མིག་
 མ་ཡིན་པ་ནི་མངལ་ན་གནས་པའི་མིག་མ་དོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིག་གི་རྒྱ་དང་། གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་

བའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་མེད་ཀྱི་དང་། གཟུགས་མེད་
 བར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་གནས་སྐབས་གཞན་གྱི་མིག་ལྟ་
 བུའོ། །མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ལའང་བསྐྱེ་
 བར་བུའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཉེར་སྲོད་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་སྐྱོ་ནས་འཛིན་
 བའམ། མིག་གི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱོ་ནས་ཡུལ་གྱི་ཁམས་སུ་རྣམ་པར་
 བཞག་པའོ། །ཉེར་སྲོད་འཛིན་པ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་ཀྱི་བྱས་ཐེན་པ་དང་བྱེད་བཞེན་པ་
 གཉིས་ཡོད་ལ། མིག་གི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་གཏུགས་ནམ་མཁའ་ལ་བརྒྱུད་བ་ན་གྲིབ་མ་ས་ལ་འབབ་
 བ་ལྟར་དབང་པོ་ལྟ་བུ་བའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་སྤྱི་དོམ་དུ་ཡུལ་ལྟ་བུ་བའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རི་
 ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་བཞེན་དུ་ཤེས་པར་བུའོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྟེན་མིག་དང་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཅམ་རིག་པའི་རྣམ་
 པར་རིག་པ་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ས་བོན་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱོ་ནས་འབྲས་བུའི་ཁམས་སུ་
 རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །ས་བོན་ལ་འབྱུང་འབྱུང་དང་། གྲུབ་ཐེན་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ལུ་བཞི་བཙེ་བའི་ཚུལ་ནི་
 མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལས་དཔག་སྟེ་ཤེས་པར་བུའོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་
 གཉིས་ཏེ། མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག གཟུགས་སོགས་སྤྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གོ། །འདི་དག་གི་མཚན་
 ཉིད། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཁམས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བལྟ་སྟེ་དེ་ཡང་རི་ལྟར་མ་ཐུན་མ་ཐུན་དུ་སྐྱོར་ཞེས་པ་ཅམ་
 ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཁམས་ཀྱི་དོན་ཉེར་སྲོད་འཛིན་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་ཉེར་སྲོད་སྐྱེ་བའི་སྐྱོར་གྱུར་
 པ་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཉེར་སྲོད་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་ཀྱི་སྐྱོ་
 རས་སྐྱེ་བའི་སྐྱོར་གྱུར་པ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་རྣམས་ལས་ཁྱད་
 བར་དུ་བྱས་ལ། གནས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་ཞེས་པས་སྤྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །ཁམས་བཞེན་
 དུ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཉེར་སྲོད་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བཞེན་པ་དང་། མིག་གི་ས་བོན་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ།
 རི་ལྟར་མ་ཐུན་མ་ཐུན་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཉེར་སྲོད་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱེས་ཐེན་པས་དེས་སྐྱེ་བའི་སྐྱོ་འབྱེད་
 པ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མི་འཛོག་གོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཡིད་ཀྱི་

སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བའོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཉེར་སྤྱོད་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བའི་སྒོར་གྱུར་བ་སྟེ། དེས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རིགས་བསྐྱེ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྤང་པོ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི་འབྱུང་བ་ཚེན་པོ་བཞི་དག་དང་། འབྱུང་བ་ཚེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །འབྱུང་བ་ཚེན་པོ་བཞི་ནི། ས། ལྷ། མེ། རྒྱུང་བཞི་སྟེ་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། སྤྱི་བའི་སྒོ་ནས་དང་། རྒྱན་པའི་སྒོ་ནས་དང་། ཚ་བའི་སྒོ་ནས་དང་། ཡང་ཞིང་གཡོ་བའི་སྒོ་ནས་ལྷུས་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་བའོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ལ་མངོད་དང་། བན་ཀན་ལས། དབང་པོ་ལྷ་དང་། དོན་ལྷ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ལ། གུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་སོ། །དབང་པོ་ལྷའི་མཚན་ཉིད་ལ། མངོད་ལས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་གཟུགས་དང་བཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། བན་ཀན་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་གཟུགས་དང་བཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། གུན་ལས་བརྟུས་ལས། འབྱུང་བ་ཚེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་ཞེས་པ་བསྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས་མངོད་དང་འབྲའོ། །ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་དབྱེ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འབྱུང་གྱུར་གང་ཞེས། མིག་གི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་དོན་ཏེ། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀ་ལས་མིག་གི་དབང་པོས་གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེས་རིག་བྱའི་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་འགྲེ་ཞིང་། གཟུགས་ལ་དབྱེ་ན། མངོད་ལས། གཟུགས་རྣམ་གཉིས་དང་རྣམ་ཉི་ཤུ། །ཞེས་ཅུ་བའི་དབྱེ་བ་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས། ཁ་དོག་ལ་སྤོན་པོ་སོགས་བཞི། དབྱིབས་ལ་རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། ཡང་ཉི་ཤུར་ཡང་དབྱེ་སྟེ། སྤོ་སེར་དཀར་དམར་རིང་སྤང་དང་། །ལྷམ་པ་རླུ་པོ་མཐོང་མཐོང་དང་། །ཕྱ་ལེ་ཕྱ་ལེ་མ་ཡིན་དང་། །སྤྱིན་དང་དུ་བ་རྟུལ་ཁྲག་ན། །མྱིབ་མ་ཉི་མ་སྤང་སྤོན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །གུན་ལས་བརྟུས་ལས། དེའི་སྤྱིར་དུ་རྟུལ་སྤོན་དང་། རགས་པ་དང་། མངོན་པར་སྐྱབས་ཡོད་པའི་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རྣམ་མཁའ་ཁ་དོག་གཅིག་པའོ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ལྷུར་བཤད་

དོ། །པན་ཀན་ལས་ནི། །འདོག་དང་། དབྱིབས་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། །སྐྱ་ལ་མངོད་
ལས། སྐྱ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། །ཞེས་ཟེན་པའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་
དང་། མི་སྟོན་པ་གཉིས། མ་ཟེན་པའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་། མི་སྟོན་
པ་གཉིས་ཏེ་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་སོ། །ཀུན་ལས་
བཏུས་ལས། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མི་འོང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་དང་གསུམ། ཟེན་པའི་དང་། མ་ཟེན་པའི་
དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་། གྲུབ་པས་
བསྟན་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་པ་དང་། འཕགས་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་
བཏགས་པ་སྟེ་བརྟུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་སོ། །པན་ཀན་ལས་ནི། ཟེན་པ་དང་། མ་ཟེན་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་འབྲུང་
བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། །དྲི་ལ་མངོད་ལས། དྲི་རྣམ་བཞི་ཞེས་དྲི་ཞེས་པ་དང་། དྲི་
བ་དང་། དྲི་མཉམ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་སྟེ་བཞི་གསུངས་སོ། །ཀུན་བཏུས་ལས། ལྷ་མ་གསུམ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ།
སྟོན་སྐྱེས་དང་། སྐྱར་བྱུང་དང་། སྐྱར་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་དུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །པན་ཀན་ལས། དྲི་ཞེས་པ་དང་།
དྲི་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དང་གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། །རོ་ལ་གཞུང་གསུམ་ཀ་ལས། མངར་སྐྱར་ལན་ཚུ་
ཚ་བ་དང་། །ཁ་བ་དང་ནི་བསྐྱ་བ་སྟེ། དུག་གསུངས་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། དེའི་སྟེང་དུ། ཡིད་དུ་འོང་བ་
དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟོན་སྐྱེས་སོགས་གསུམ་སྟེ་བརྟུ་གཉིས་སུ་
གསུངས་སོ། །རེག་བྱ་ལ་མངོད་དང་། པན་ཀན་ལས། འབྲུང་བཞི་འཇམ་རྩུབ་སྟེ་ཡང་དང་། །གང་བ་བཀེས་པ་
སྐྱོམ་པ་སྟེ། །བརྟུ་གཅིག་གསུངས་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། འབྲུང་བཞི་བཞག་ནས་སྐྱི་མ་བདུན་པོའི་སྟེང་དུ།
མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ལྟོད་པ་ཉིད་དང་། ལྟོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚིམས་པ་དང་། ཉམ་ཡོད་པ་དང་། ཉམ་ཚུང་བ་
དང་། བརྒྱལ་བ་དང་། གཡའ་བ་དང་། འགྲོད་པ་དང་། ར་བ་དང་། སྐ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། ངལ་བ་དང་། ངལ་
སོས་པ་དང་། སྐྱངས་ཆེ་བ་སྟེ་ཉེར་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལ། ཀུན་བཏུས་
ལས། བསྐྱས་པ་ལས་བྱུར་པ་དང་། མངོན་པར་སྐྱབས་ཡོད་པའི་དང་། ཡང་དག་པར་སྐྱངས་པ་ལས་བྱུང་བ་
དང་། ཀུན་བཏགས་པ་དང་། དབང་འབྱོར་པ་དང་ལྷ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཅན་རགས་པ་སྐྱོས་རྣམ་
པར་སྐྱེ་ནས་མཐར་སྐྱོས་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཏུ་བཞག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་

པའི་བར་སྒྲུབ་སྐྱེ་མེད་པར་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཏེ་གསུམ་པོ་དེ་
 དག་ནི་གཟུགས་བཏགས་པ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། མི་སྤྱུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲུབ་བའི་ཀེང་རུས་ལ་སོགས་པའི་
 གཟུགས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲུབ་བའི་ས་དང་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཏེ། གཉིས་
 པོ་འདི་ནི་ཡུལ་དབྱེད་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་གཞིའོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ནི་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་སེམས་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་ཅིང་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡིད་གཞན་
 དུ་གཡེངས་མ་གཡེངས་དང་། སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ། རོ་བོའི་བྱེད་པར་དགེ་མི་
 དགེ་གང་རུང་དུ་ངེས་པ། རྒྱན་གྱི་བྱེད་པར་རྒྱན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ། རྒྱའི་བྱེད་པར་འབྲུང་བ་བཞི་པོ་རྒྱུར་བྱས་
 པ་སྟེ་བྱེད་པར་བཞི་ལྡན་དུ་འདོད་དོ། །མདོ་སྟེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། ཉིང་
 དེ་འཛིན་གང་རུང་ལས་བྱུང་བ་རང་གི་རོ་བོ་ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་པར་རིག་པར་མི་བྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སུ་
 གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ལ་འདོད་དོ། །ཚོར་བའི་སྤང་བོའི་མཚན་གཞི་ལ། མཛོད་ལས། ཚོར་བ་བདེ་
 པ། སྤྱུག་བསྐྱེལ། ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྟོམས་སྟེ་སྟེ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་
 མན་ཆད་ཀྱི་དབང་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སིམ་པར་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་ཡིན། བསམ་གཏན་གསུམ་པར་ནི་ཡིད་
 ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སིམ་པར་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་
 བའི་གདུང་བར་ཉམས་སུ་སྤོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སིམ་པར་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་
 གང་ཞིག་ བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱེས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་
 གདུང་བར་ཉམས་སུ་སྤོང་བའོ། །ལྔ་པ་ནི། སིམ་གདུང་བར་མར་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་སྟེ། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་
 ཤེས་གཉིས་ཀར་ཡོད་དོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། རྟེན་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སོགས་དུག་རྟེན་བསྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུས་ཚོར་དང་། སེམས་ཚོར་གཉིས།
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པ་
 གཉིས། འཛིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤང་གཉིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞེན་པ་རྟེན་པ་དང་། མདོན་པར་
 འབྲུང་བ་རྟེན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་རོ་བོའི་སྐོ་ནས་བདེ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་། བཏང་
 སྟོམས་ཏེ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །བན་ཀན་ལས་ནི། བདེ་སྤྱུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་དུ་

གསུངས་སོ། །འདུ་ཤེས་ལ། མངོན་ལས། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོགས་ཏུ་
གསུངས་ཤིང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ཏུག་པོ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས། མཚན་མ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚན་མ་
མེད་པ་དང་། ལྷུང་ཏུ་དང་། རྒྱ་ཚེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། ཅེ་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཏུ་
བཏུ་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །བན་ཀན་ལས། ལྷུང་ཏུ་དང་། རྒྱ་ཚེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཚད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་
གསུམ་ཏུ་གསུངས་སོ། །འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་གཞི་ལ། གཞུང་གསུམ་ཚར་ལས། མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་
དང་། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་གཉིས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་གཞི་ལ། མངོན་ལས། རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ཏུ་དེས་པར་གསུངས་སོ། །ཀུན་བཏུས་དང་། བན་ཀན་ལས། སེམས་དང་། ཡིད་
དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཏུ་བྱས་ནས་སེམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཡིད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
གྱི་ཡིད་དང་། ཏུག་པོ་འགག་མ་ཐག་པའི་ཡིད་གཉིས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཚོགས་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེ་
དག་གིས་སྤང་བའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་ཟིན་ནས། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ། དབང་པོ་ལྡ་
དང་། དོན་ལྡ་པོ་དེ་ཉིད་ཁམས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆེ་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཏུ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་
པར་གཞག་པའི་ཆེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཏུར་འཛོག་གོ། །སྤང་བོ་བར་པ་གསུམ་དང་། མངོན་དང་བན་
ཀན་ལྟར་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན། ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་
གཟུགས་དང་། ལྡར་གྱི་སྤང་བོས་མ་བསྐྱས་པ་མངོན་ལྟར་ན། རྣམ་མཁའ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ སོ་སོར་
བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་སྟེ་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང་། བན་ཀན་ལྟར་ན། དེའི་སྟེང་ཏུ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་ཏེ་
བཞི་དང་། ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གསུམ་ཏུ་སྟེ་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། ཚོར་བ་
འགོག་པ་རྣམས་ནི་ཁམས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆེ་ཚོས་གྱི་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆེ་
ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཏུ་འཛོག་གོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་བོ་དེ་ཉིད་ཁམས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆེ་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཁམས་རྣམ་པ་ཏུ་གསུམ་ཡིད་གྱིས་ཁམས་ཏེ་བདུན་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆེ་ཡིད་གྱི་སྐྱེ་
མཆེད་ཏུ་འཛོག་གོ། །བཞི་པ་གངས་ངེས་ལ། ལྡིར་སྤང་བོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་གསུམ་ཏུ་གངས་ངེས་
པ་ནི། མངོན་ལས། སེམས་བྱུང་ལ་རིམ་པོའི་བདག་ཏུ་ཚོངས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་རིམ་པོའི་བདག་ཏུ་ཚོངས་
པ་དང་། གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་རིམ་པོའི་བདག་ཏུ་ཚོངས་པ་སྟེ་ཚོངས་པ་གསུམ་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་

དང་། འབྲིང་པོ་དང་། རྩལ་པོ་གསུམ་དང་། ཚིག་བསྐྱུས་པ་དང་། བར་པ་དང་། རྒྱ་ཚེན་པོ་འདོད་པ་གསུམ་གྱི་
 སྤྱིར་གྲངས་ངེས་པ་གསུངས་སོ། ། སྤང་པོ་ལྷེ་གྲངས་ངེས་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་མི་སྤྲང་ཞིང་། ཀུན་བཏུས་
 ལས། བདག་ཏུ་འབྲུལ་པའི་འབྲུལ་གཞི་སོགས་རྣམས་ལྟར་གྲངས་ངེས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བདག་གི་འབྲུལ་གཞི་
 ལུས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བ་དང་བཅས་པ་དང་། མོངས་སྟོད་དང་། ཐ་སྟོད་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་མངོན་
 བར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་གནས་རྣམས་ལྟར་གྲངས་ངེས་པའི་སྤྱིར་རོ། ། །ཁམས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལ་ཀུན་
 བཏུས་ལས། ཉེར་སྟོད་འཛིན་པ་ཁམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་ཉེར་སྟོད་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་འཛིན་པ་ལ་ནང་དབང་
 པོའི་ཁམས་ལྷན་དམིགས་པའི་སྟོན་པ་འཛིན་པ་ལ་སྤྱི་ཡུལ་གྱི་ཁམས་ལྷན་ རང་གི་དོ་པོའི་སྟོན་པ་འཛིན་པ་ལ་
 རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྷན་ཏུ་གྲངས་ངེས་པར་གསུངས་སོ། ། སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལ། སེམས་སེམས་
 ལྷང་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྐྱེ་བའི་སྟོར་གྱུར་པ་ལ་ནང་གི་སྐྱེ་མཚེད་ལྷན་དམིགས་པའི་སྟོན་པ་སྐྱེ་བའི་སྟོན་པ་
 ལ་སྤྱིའི་སྐྱེ་མཚེད་ལྷན་ཏུ་གྲངས་ངེས་ཤིང་། འདིར་རང་གི་དོ་པོའི་སྟོན་པ་སྐྱེ་མཚེད་དུ་མི་འཛོག་སྟེ། རང་གི་དོ་
 པོ་སྐྱེས་ཐེན་ན་སྐྱེ་བའི་སྟོན་པ་འཛོག་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་ ལྟ་བུ་གོ་དེམ་ངེས་པ་ལ། སྤང་པོ་དང་པོར་སྟོན་པ་ལྟེ། དེ་
 ལས་སྤངས་ཏེ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཚེད་དུ་གཞག་དགོས་པའི་སྤྱིར་ ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཚེད་ལ། མཛོད་དང་བན་
 ཀན་ལས་སྐྱེ་མཚེད་དང་པོར་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་བཏུས་ལས་ཁམས་དང་པོར་གསུངས། གོ་དེམ་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པ་འདྲའོ། ། སྤང་པོ་སྤྱིའི་གོ་དེམ་ལ་མཛོད་ལས། གཟུགས་ནི་སོགས་པ་དང་བཅས་པས་
 གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལས་རགས་པས་ན་དང་པོར་བསྟན། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལས་ཚོར་
 བ་རྒྱ་བ་རགས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་ཤེས་གསུམ་ལའང་། སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་རགས་པས་དང་
 པོར་བསྟན་འོ། ། །ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་གོ་དེམ་ཡང་ཡིན་ཏེ། པོ་མོ་དག་སོག་མར་བན་ཚུན་གཟུགས་
 ལ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚོར་བའི་དོ་སྟོང་བ་ལས་བྱུང་། དེ་ཡང་འདུ་ཤེས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་། དེ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་སྐྱེད། དེས་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་
 སྤྱིར་ ཡང་ན་སྟོད་ལ་སོགས་པའི་གོ་དེམ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་སྤྱིའི་གོ་དེམ་ལ་སྟེ། སྟོད་དང་། ཟས་དང་། ཚོད་མ་
 དང་། སྤྱན་པོ་དང་། ཟ་བ་པོ་སྟོ་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། ། །ཡང་ན་ཁམས་ཀྱི་གོ་དེམ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་ནི་
 གཟུགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྟེ། བསམ་གཏཏན་རྣམས་ནི་ཚོར་བས་རབ་ཏུ་སྟེ། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ནི་འདུ་

ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྒྲུ། སྲིད་ཅེ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྒྲུ་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པའི་
སྲིད་རྟོ། །ཀུན་བརྟུས་ལས། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་བཞི་དང་པོར་བསྟན་ནས། གནས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སྲིས་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་གསུངས་པ་ནི་བཞད་མ་ཐག་པ་དང་འབྲེལ། །ཡང་སྣ་མ་སྣ་མ་སྲི་མ་སྲི་མའི་རྟེན་ཡིན་
པའི་སྲིད་ཏེ། གཟུགས་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་། རི་ལྟར་ཚོར་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་སུ་བྱེད། རི་
ལྟར་འདུ་ཤེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་པར་བྱེད། རི་ལྟར་སེམས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་
པར་བྱེད་པའི་སྲིད། ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། གང་དུ་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། སྟོང་བ་དང་། མཚན་མར་
འཛིན་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ། གང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་སྤང་པོ་བར་པ་གསུམ་དང་། གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་བཞག་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ། ཐོག་མར་ནང་གི་ཁམས་དུག་གི་གོ་རིམ་ནི་
མངོན་ལས། ད་ལྟར་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིག་སོགས་ལྟ་བུ་དང་པོར་བསྟན། ཡིད་ནི་དུས་
གསུམ་ཚར་དང་། དུས་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པ་ཡང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་སྲིས་བསྟན་ནོ། །དང་པོ་སྣ་ལའང་འབྱུང་
འབྱུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་མིག་སོགས་དང་པོ་བཞི་བསྟན་ཅིང་། འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་འབྱུང་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་
བྱེད་པས་སྲིས་བསྟན་ནོ། །བཞི་པོ་ལའང་ཡུལ་ཆེས་རིང་བ་ལ་འཇུག་པས་མིག་དང་རྣ་བ་དང་པོར་བསྟན་
ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་མིག་ཆེས་རིང་བ་ལ་འཇུག་པས་དང་པོར་བསྟན་ནོ། །སྣ་དང་། ལྗེ་གཉིས་ལ་ཡང་། ལྗ་ཆེས་
སྤར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོར་བསྟན་ཏེ། ཐམས་ལྟེ་དང་མ་རེག་པར་བྱི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རི་ལྟར་
གནས་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། ལུས་འདི་ལ་མིག་གི་རྟེན་དང་པོར་གནས། དེའི་འོག་ཏུ་རྣ་བ། དེའི་འོག་ཏུ་སྣ། དེའི་
འོག་ན་སྣ། ལུས་ནི་ཕལ་ཆེར་དེའི་འོག་ན་གནས་ཤིང་ཡིད་ནི་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཀུན་བརྟུས་ལས།
འཛིན་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོང་དང་མ་སྟོན་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་རྟེན་ན་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཕན་ཚུན་དུ་ལྟ། ལྟ་བུ་ལ་
རྟེན་ནས་ཀུན་ཏུ་སྣ། དེའི་འོག་ཏུ་ལུས་དང་། ལུག་པ་དང་། སྤང་བ་ལོངས་སྟོང་དུ་བྱེད། དེའི་འོག་ཏུ་བཟའ་བརྟུང་
ལོངས་སྟོང་དུ་བྱེད། དེའི་འོག་ཏུ་མལ་ཆ་དང་། གདིང་བ་དང་། ལུད་མེད་ལ་ལོངས་སུ་སྟོང་དོ། །དེ་ཐམས་ཅད་
ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །ནང་གི་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེས་སྲིད་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་

འབྲུག་སྡེ། རྒྱལ་པོ་དྲུག་གི་གྲུལ་འགྲིགས་ན་བཅུ་ལྔ་ལོ་དྲུག་གི་གྲུལ་འགྲིགས་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་དག་གིས་འབྲས་
བུ་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་འབྲུག་སྡེ། རྒྱལ་པོ་དྲུག་གི་གྲུལ་འགྲིགས་ན་རྒྱལ་བུ་དྲུག་གི་གྲུལ་
འགྲིགས་པ་བཞིན་ལོ། །ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་པར་མེད་པའི་
སྲིད་རྒྱུ་། །དྲུག་པ་སྐྱོདོན་ལ། སྤང་པོའི་སྐྱོདོན་ནི་དུ་མ་སྤྲུངས་པ་སྟེ། མདོ་ལས། གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅིང་
རྒྱུད་། འདས་པའམ། མ་འོངས་པའམ། ད་ལྟར་བའམ། བྱང་གིའམ། སྲིད་འམ། རྟགས་པའམ། སྤང་བའམ། རན་
པའམ། རྒྱ་ལོ་མ་པའམ། ཐག་རིང་བ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པའམ། ཉེ་བ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱུས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རྒྱུ་། །མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་
ནི། སྤང་པོའི་དོན་དུ་མ་སྤྲུངས་པ་ཡིན་པས། སྤང་པོ་རྣམས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། རྣམས་དུ་མ་འདུས་པ་ཡིན་
པའི་སྲིད་། དཔེར་ན་གང་ཟག་བཞིན་ལོ། །ཞེས་པའོ། །སྡེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ན་ལེ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོའི་ཆ་ལས་
སུ་གྲུར་པའི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤང་བ་གཅིག་གྲང་སྤང་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྲིད་རྒྱུ་། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་
པ་ན་ལེ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་སྤང་བ་གཅིག་ལ་སྤྲུངས་པའི་དོན་མེད་པའི་སྲིད་། ཞེས་པའོ། །ཀུན་བཏུས་
ལས། སྤང་པོའི་དོན་སྤྲུངས་པ་ལ་འཆད་པའི་ཚུལ་སྤྲོ་མ་དང་འདྲ་ལ། སྐྱེ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
པ་དང་། རྒྱུད་ལྡེད་བ་གཉིས་ལ་འཇུག་པས། སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྲིད་ན་སྤང་པོ་སྟེ། ཤིང་གི་སྤང་པོ་
བཞིན་ལོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ལྷུང་ལྷུང་བའི་སྲིད་ན་སྤང་པོ་སྟེ། ཐག་ལྷུང་ལྷུང་བ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
མདོད་འགྲེལ་ལས་ནི། སྤང་པོའི་དོན་ཐག་ལྷུང་ལྷུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་དོན་ལ་འཆད་པ་ནི་མདོ་ལས་
སྤྲུངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་བཀའ་གོ། །ཁམས་ཀྱི་སྐྱོདོན་ནི། རྣ་ཏུ་ཞེས་
པའི་སྐྱེ། རིགས་དང་། ཁམས་དང་། རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ལ་འཇུག་པས་ན་རིགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཁམས་ཀྱི་དོན་ཏེ།
རྒྱུད་གཅིག་ལ་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དག་ལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུའི་
དོན་ནི་ཁམས་ཀྱི་དོན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་སྲིད་། ཉེར་སྤྱོད་འཛིན་པའི་དོན་ནི་ཁམས་ཀྱི་དོན་ཏེ།
སྤང་བཤད་ཟིན་ཏེ། །ཀུན་བཏུས་ལས་ནི། ས་བོན་གྱི་དོན་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་དོན་དང་། རྒྱུ་
དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་དོན་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་འཛིན་པའི་དོན་ཏེ་བཞེ་
ལ་བཤད་དོ། །སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྐྱོདོན་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་བའི་སྐྱོདོན་ཏེ། སེམས་སེམས་བྱུང་དང་པོར་

སྐྱེ་བར་བྱེད། སྐྱེས་པ་རྒྱས་ཤིང་མཆེད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། བདུན་པ་ཉེན་ལེན་དུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལ། ཅིའི་
 བྱིར་བཀག་པ་དང་བཅས་པའི་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ཞེས་བྲུ་ཞེ་ན། མཛོད་ལས། ཉེ་བར་ལེན་
 པ་ནི་ཉེན་མོངས་པ་སྤྱིའི་མིང་ཡིན་ལ་དེ་ལས་སྤང་བའི་བྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་སྟེ། རྩ་སོགས་ལས་སྤང་
 བའི་མེ་ལ་རྩ་སོགས་ཀྱི་མེ་ཞེས་བཛོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རག་ལུས་པའི་བྱིར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་སྟེ།
 རྒྱལ་པོ་ལ་རག་ལས་པའི་མི་ལ་རྒྱལ་པོའི་མི་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དེ་ལས་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་སྤང་བའི་
 བྱིར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་སྟེ། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་འབྲུང་བའི་ཤིང་ལ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་ཞེས་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་བཏུས་ལས་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པ་འདུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་བྱས་ནས་དེ་དང་ལྡན་པས་
 ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བྲུ་སྟེ། འདུན་པས་མ་འོངས་པའི་སྤང་པོ་མཛོད་
 པར་འབྲུབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ད་ལྟར་གྱི་སྤང་པོ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་བྱིར། ཁམས་བཀག་བཅས་ལ་
 ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཁམས་སུ་འཛོག་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཀག་བཅས་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛོག་པའི་
 ཚུལ་ཡང་སྣ་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱད་པ་སྤང་པོའི་དོགས་གཅོད་ནི། ཅིའི་བྱིར་སེམས་སྤང་གཞན་
 རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོར་བསྐྱུས་ནས་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལོགས་སུ་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། མཛོད་
 ལས། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཚོད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དང་། སྤང་པོ་སྤྱིའི་
 གོ་རིམ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་སྤང་པོ་ལོགས་སུ་བཞག་སྟེ། ཚོད་པའི་རྩ་བ་ནི། འདོད་པ་ལ་ལྷག་པར་
 ཞེན་པ་དང་། ལྟ་བ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཚོར་བའི་རོ་སྤོང་བའི་དབང་གིས་འདོད་པ་ལ་ལྷག་པར་
 ཞེན། འདུ་ཤེས་བྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ལྟ་བ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་ཅིང་། ཞེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་
 འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་འདུས་མ་བྲས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་སུ་བཞག་ནས་སྤང་པོ་ཅིའི་བྱིར་མི་འཛོག་ཅེ་ན།
 གཟུགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་མ་ཡིན་པས་སྤང་པོའི་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། སྤང་པོའི་དོན་ནི་དུ་མ་
 སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །དགུ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོགས་གཅོད་ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ཆར་གཟུགས་
 ཡིན་ན། ཅིའི་བྱིར་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛོག་ བམས་ཅད་ཚོས་ཡིན་ན་ཅིའི་བྱིར་
 ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛོག་ཅེ་ན། མཛོད་ལས། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་བྱེ་བ་སྐྱེ་
 མཆེད་ཡིན་གྱི་སྐྱིར་མིན་པས་མིག་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་མིང་གིས་མ་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཉིད་

གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྲིར་དང་། མིག་གིས་ཡུལ་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རེག་པས་
གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། བསྟན་དུ་ཡོད་པས་གཟུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་། རྗེ་བྲག་གི་དོན་སྲུ་མ་
བཞིན་དང་། ཚོས་མང་པོ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསྟུས་པའི་སྲིར་དང་། ཚོས་ཀྱི་མཚོག་སྤྱང་ན་ལས་འདས་
པ་ཡང་བསྟུས་པའི་སྲིར་ན་མིག་གི་ཡུལ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་
འཛོག་པར་འདོད་དོ། །དོགས་གཙོད་འདི་དག་ཀུན་བཏུས་སུ་ནི་མི་སྣང་དོ། །བཏུ་བ་ཚོས་གསུམ་རེ་རེས་
བསྟུས་ཚུལ་ནི། སྤང་བོའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་།
ཁམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་གྱིས་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་
བོས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཏུ་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག
ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་རྣམས་བསྟུས་པའི་སྲིར་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་
བོ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བཏུན་བསྟུས་པའི་སྲིར་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སྤང་བོ་བར་བ་གསུམ་དང་། ཚོས་
ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་བསྟུས་པའི་སྲིར། ཚོས་གསུམ་པོ་དེས་རང་རང་གི་སྤེ་ཚན་གཞན་ནི་མ་བསྟུས་ཏེ། རང་རང་
གི་སྤེ་ཚན་གཞན་ནི་རང་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་སྲིར་དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། སྤང་བོ་དང་ནི་སྐྱེ་མཆེད་
དང་། །ཁམས་གཅིག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་བསྟུས། །རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། །གཞན་གྱི་དངོས་དང་མི་ལྟན་
སྲིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཏུ་གཅིག་པ་མིང་ཅན་གཞན་ཡང་བསྟུས་ཚུལ་ནི། འོ་ན་བཙེམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་
མདོ་ལས། སྤང་བོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཞན་ཡང་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་འདིར་འདུས་
སམ་ཞེ་ན། །ལིན་ཏུ་འདུས་ཏེ། འདིར་བཤད་པའི་ཚོས་གསུམ་པོས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་སྲིར་དོ། །འདི་
ལ་གསུམ་ལས། སྤང་བོའི་མིང་ཅན་སྤང་བོར་བསྟུ་ཚུལ་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྤང་བོ་བརྒྱད་མི་ཞེས་འབྲུང་བ་རྣམས་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་ཚིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོས་བསྟུས་ལ། མིང་གི་རང་བཞིན་
ཡིན་པ་ལྟར་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བོས་བསྟུས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། །ཤེས་རབ་དང་།
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་སྤང་བོ་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་བོ་
ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོས་བསྟུས། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བོས་བསྟུས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
མིང་ཅན་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྟུ་ཚུལ་ནི། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཏུ་ཞེས་འབྲུང་བའི་དང་བོ་བརྒྱད་ནི། སེམས་སྤང་

མ་ཚགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས། འཁོར་དང་བཅས་ན་སྤང་པའི་ལྗེའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། འདིའི་གཟུགས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ། །ཟད་པར་ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་སྤང་པོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡིད་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། །རྣམ་
པར་གྲོལ་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྡོ་པོ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་
སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ནི་སྤང་པོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་ཡིད་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། །གསུམ་པ་ཁམས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཁམས་སུ་བསྐྱུ་བ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཇི་རོ་གཉིས་དང་། ལྷ་ལྗེའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་མ་
གཏོགས་པའི་ཁམས་བརྒྱ་དང་བཞིས་བསྐྱུས་ལ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནི་ཡིད་ཀྱིས་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་
ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། །ཡང་འདོད་པའི་ཁམས། གཞོད་པའི་ཁམས། རྣམ་འཚའི་ཁམས་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་
བྱུང་ཡིན་པས་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཁམས་མང་པོ་པ་ལས་ཁམས་དྲུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་
བསྟན་པ་དེ་དག་ཀྱང་། ཅི་རིགས་པར་བསྐྱུས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱ་གཉིས་པ་རབ་དབྱེ་ལ་སོགས་ཁ་
འཕངས་པ་ནི། ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ། མངོད་ལས། བསྟན་ཡོད་བསྟན་མེད། ཐོགས་བཅས་ཐོགས་
མེད། དག་སོགས་གསུམ། ཁམས་ལྷ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད། རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད། དམིགས་བཅས་དམིགས་
མེད། ཟེན་མ་ཟེན། འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར། བསགས་མ་བསགས། གཅོད་བྱེད་གཅད་བྱ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད།
གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད། འབྱུང་བ་གསུམ། རྟག་པའི་རྣམ་ཡིན་མིན། སྤྱི་ནང་གི་རབ་དབྱེ། རྟེན་བཅས་དེ་
མཚུངས། སྤང་བྱ་གསུམ། ལྷ་བ་ཡིན་མིན། རྣམ་ཤེས་གང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བ། རྟག་མི་རྟག་དབང་པོ་ཡིན་
མིན་ཏེ་ཉི་ཤུ་ཅ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་པར་གསུངས་སོ། །ཀུན་བརྟུས་ལས། ཚོས་གསུམ་ཆར་རྣམས་
སུ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པའི་རབ་དབྱེ་དྲུག་ཅུ། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བ་སོགས་
བསྐྱུས་པའི་རབ་དབྱེ་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་གསུངས་སོ། །བན་ཀན་ལས། གཟུགས་
ཅན་ཡིན་མིན་སོགས་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཀུན་བརྟུས་
ལས། ཐན་ཚུན་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་བརྒྱ་གཅིག་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་དང་། ལྡན་

བའི་ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་མཁན་ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཏན་ལ་དབབ་སྟེ། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་ཤེས་བྱ་ངེ་སྟེད་པའི་གནས་ལུགས་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །གསུམ་པ་ལུང་པོའི་དཀའ་གནས་སྟེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་
 པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལུང་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་བཤའ་པ་
 དང་། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་བཤའ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་དང་། མངོན་གྱི་ལུགས་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་། སེམས་བྱུང་དུ་
 རིགས་གཅིག་པས་དེ་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་པ་ལ་སློམ་ནི། མཚན་གཞི་དང་ནི་མཚན་ཉིད་དང་། །གཅིག་འདོད་
 འཁོར་དུ་ལྡན་ཚུལ་དང་། །རྗེས་བཏགས་འདོད་ན་ཤིན་སྐྱེད་སྤངས་དང་། །སྟེ་ཚན་སྐྱོད་ལྷངས་ངེས་དང་། །སྐྱོད་
 སོ་སོའི་ངོ་བོ་སྟེ། །སྟེ་ཚན་བཅུ་ཡིས་དོན་འདི་བསྟུས། །དང་པོ་མཚན་གཞི་ནི་སེམས་བྱུང་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་སྤར་གྱི་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་གཉིས་བསྡན་པས་སྤར་བཅུ་ཅ་གཅིག་ འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་པོའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་བཞི་བཅུ་ཅ་དགའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་དང་སྐྱབ་མོང་དུ་མཚན་ཉིད་དབྱེད་པ། མཚུངས་
 ལྡན་ངེས་པར་བྱ་བ། དེ་ལ་ནང་འགལ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱས་མཐར། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་
 ཤེས། །དེ་ཡི་བྱུང་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་སློབ་ནི་
 སེམས་དང་། དོན་གྱི་བྱུང་པར་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་སློབ་ནི་སེམས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་གཟུགས་
 དང་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཚོས་ཅན་ལྟ་བུར་སྤང་བའོ། །བྱུང་པར་ནི། བདེ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་
 སོགས་དང་། བྱེད་མེད་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་མཚན་མ་ལ་སོགས་བརྟེན་པ་
 ཚོས་ལྟ་བུར་སྤང་བ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དེ་དང་དེའི་འདྲིན་སྐྱེད་ཀྱི་གཟུང་བྱུང་བྱུང་པ་རྣམས་སོ། །ཡང་
 སེམས་བྱུང་ནི། སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ལྡན་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། ལུང་པོ་ལྡེ་རབ་བྱེད་ལས། སེམས་
 ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཅི་ཞེ་ན། ཚོས་གང་རྣམས་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་
 སོ། །མཚུངས་ལྡན་ལྡན་ནི། རྟེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། དུས་དང་། རྗེས་མཚུངས་བའོ། །དང་པོ་
 ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་རྟེན་དབང་པོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དུས་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་
 དམིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་སློབ་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ན། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡང་

སྒོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ན། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་
སོགས་ཀྱང་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་ནི། རྣམ་གྲངས་ངེས་མཉམ་པ་སྟེ། སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་
སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་རྣམ་གཉིས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་སྲིར་མཚུངས་ལྡན་ལྟ་བུ་གསོས་ཤེ་ན།
དམིགས་པ་མཚུངས་པ་ཅམ་སྒོས་ན། རྣམ་ཤེས་གཞན་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་སེམས་སེམས་བྱུང་དུ་
འགྱུར་བའི་སྲིར། དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པ་ཅམ་སྒོས་ན་གང་ཟག་གཉིས་གྱིས་རྒྱ་བ་གཅིག་ལ་ལྟ་བའི་མིག་
ཤེས་གཉིས་ཀྱང་སེམས་སེམས་བྱུང་དུ་ཐལ་བའི་སྲིར། དམིགས་རྣམ་དང་རྟེན་མཚུངས་པ་ཅམ་སྒོས་ན་མིག་
ཤེས་དོན་མཚུངས་པ་སྟེ་གཉིས་ཀྱང་སེམས་སེམས་བྱུང་དུ་ཐལ་བའི་སྲིར་དང། ཐམ་རྣམ་མཚུངས་སྒོས་
བས་ནི་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་ལ་རྣམ་དུ་མར་འཛིན་པ་སེལ་བའི་སྲིར་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་ཅོད་
བ་དང། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང། བྱད་པར་སོ་སོ་བ་རེ་ཁོ་ན་རྟོགས་ན་སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཞིང། འདོད་ན། རྱས་བཤའ་དུ་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་བཤའ་བ་དང་འགལ་
ལོ། །ཅི་སྟེ་གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་འཛིན་ན། དབུས་མཐའི་རྗེ་ཀླུ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གནས་དང་དམིགས་པ་དང་
དུས་དང་རྣམ་མཚུངས་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་འཐད་པ་དགག་པ་དང། འཐད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་བཞི་སྟེ། བྱབ་མ་བྱབ་གྱིས་འབྱེད་པ་དང། རྣམ་ཤེས་གྱིས་འབྱེད་པ་དང། རང་སྟོབས་གཞན་སྟོབས་གྱིས་
འབྱེད་པ་དང། བྱབ་མཐས་འབྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཆེའི་བྱམས་ཚོས་པ་ཁ་ཅིག་སེམས་དོན་ཅམ་
གྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་ལ་བྱད་པར་འཛིན་པས་མ་བྱབ་པས་མི་མཚུངས་པར་བཤའ་ལ། སེམས་བྱུང་བྱད་པར་
འཛིན་པ་ལ་དོན་ཅམ་འཛིན་པས་བྱབ་པས་མཚུངས་པར་བཤའ་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
སེམས་བྱུང་སེམས་དང་རྣམ་པ་མཚུངས། སེམས་སེམས་བྱུང་དང་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སོང་གི་
སེམས་བྱུང་སེམས་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་བཤའ་བ་དང་མི་མཚུངས་པར་བཤའ་བ་གཉིས་གྱི་དོགས་པ་
གཅོད་དགོས་པ་ལས་དེའི་དོགས་པ་ད་དུང་མ་ཚོད་པའི་སྲིར་དང། སེམས་རང་གི་འཁོར་དུ་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་
མེད་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་པའི་དོན་དུ་འདོད་ན་ནི། སེམས་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་བུ་དང་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྲིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དུར་སྲིག་པས་གཉིས་ཀ་ལ་

གཉིས་ཀ་སྤང་བས་རྣམ་པ་མཚུངས་ཤིང་། རོ་བོ་བྱང་པར་དུ་སོ་སོར་ཞེན་ལུགས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའམ། སེམས་
ཙམ་པ་ལྟར་ན་རོ་བོ་དང་བྱང་པར་དུ་སློབ་འདོགས་ལུགས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་པར་བཤད་པ་
ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ལ་ཞེན་པ་དང་སློབ་འདོགས་པ་མེད་པས་རྣམ་
པ་མི་མཚུངས་པའི་དོན་བཤད་དུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་དང་།
དེ་ལ་བརྟེན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྟོབས་ཀྱིས་འཛོག་ཚུལ་གཞན་དགག་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དགག་
པའོ། །དང་བོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་འབན་གྱིས་གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་འཛིན་ཡང་སེམས་ཀྱིས་དོན་ཙམ་འཛིན་པ་ནི་
རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཏེ། སེམས་སྦྱེས་པའ་ཆད་དོན་ཙམ་འཛིན་པ་རང་བཞིན་ནམ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དོན་
ཀྱི་བྱང་པར་འཛིན་པ་ནི་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཏེ། སེམས་བྱུང་དང་འགྲོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པས་
སོ། །སེམས་བྱུང་གིས་བྱང་པར་འཛིན་པ་རང་སྟོབས་དང་། དོན་ཙམ་འཛིན་པ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པ་ལ་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །འདི་སྐབས་པ་ལ། ལུང་དང་། རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། མདོ་ལས། སེམས་
འདི་ནི་ཡུན་རིང་སོ་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ཅན་དུ་སྦྱར་པའོ། །ཞེས་དང་། འདི་ཉིད་དུ་
ཡང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བ་དང་འབྲེལ་པས་དགོ་བ་སོགས་དང་། ལུམ་ཅུ་པར། བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་
པའོ། །ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟོག་ཏུ་འགྲོགས། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་ནི། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་དོན་ཙམ་འཛིན་པ་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཏེ། དེ་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་གཤེས་ལུགས་ཡིན་པས་
སོ། །དེའི་འཁོར་གྱི་དད་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རོ་བོ་འཛིན་པ་ནི་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཏེ། དེ་དེའི་ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་
པས་མིག་ཤེས་དང་འགྲོགས་པས་དེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུའི་ཚ་བ་ལྟར་རོ། །ཡང་དད་པས་དང་ཆ་འཛིན་པ་ཡང་
རང་སྟོབས་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་དང་ཆ་འཛིན་པ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་སྦྲ་མ་ལྟར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་རོག་དང་གཉགས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་མི་འཐད་དེ། སྟོབས་ཞེས་པ་ནི་དེ་
དག་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་བྱང་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་པན་ཚུན་པན་འདོགས་པ་ཡོད་
དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་འདོད་ན་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་དགོས་པས་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱེན་
བརྗོད་པ་ལ། ཐོ་ན་རེ། དུས་མཉམ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་འདོད་དེ། འདི་ཉིད་དུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
པན་ཚུན་དུ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱར་བཤད་པ་དང་། ཐེག་བསྐྱེས་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་

ཤེས་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་གཅིག་གི་རྒྱུར་གཅིག་འགྱུར་བ་མར་མེའི་མེ་ལྷོ་
འབྱུང་བ་དང་། ལྷིང་པོ་ཚིག་པ་དུས་མཉམ་བ་དང་། མདུང་ཁྲིམ་དུ་མཉམ་བ་པན་ཚུན་བརྟེན་ནས་མི་འགྲེལ་བའི་
དཔེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། དུས་མཉམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མེད་ན་སྤྱིའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་མེད་ཅེས་འགྲེ་ཞིང་།
དུས་མཉམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གྲུབ་དུས་ན་འབྲས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་པན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མི་
འཐད་ན་སྤྱི་ལ་ཡང་གཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཚེ་གཅིག་ཤོས་དངོས་པོར་མེད་པས་པན་འདགས་བྱ་
འདོགས་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འབྲིང་མཚམས་ཞར་ཡང་། ལྷ་གྲུ་དང་། དེའི་གྲིབ་
མ་དང་། མར་མེ་དང་། དེའི་འོད་དང་། ས་གཞི་དང་། སེམས་ཅན་གནས་བ་ལྷ་སུ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་ཡོད་
ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་འཛིན་བ་ཡང་ཚོས་ཉིད་
ཡིན་པར་མ་དེས་པས་རང་སྟོབས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་བྱུང་ནང་ལ་ཡང་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དད་པའི་
ཡུལ་འཛིན་བ་ལྷ་སུ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་གྱི་བྱུང་པར་འཛིན་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཀྱིས་ཀུན་
འགྲོ་ལྗེའི་ཡུལ་འཛིན་བ་རང་སྟོབས་སུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་སྟོབས་བ་ཅམ་གཞན་
སྟོབས་སུ་འདོད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་སྟོབས་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། མཚུངས་
ལྷན་གྱི་རྒྱུར་བཤའ་པས་སོ། །འཇད་བ་གཞོན་བྱུང་། སེམས་བྱུང་གིས་དོན་གྱི་བྱུང་པར་འཛིན་བ་དེ་གཞན་
སྟོབས་སུ་ཐལ་ཏེ། བརྩན་པས་མི་རྟོགས་བ་མིང་ཅམ་རྟོགས་བ་ལ་རག་ལས་བ་ལྷར་སེམས་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་བ་
དོན་ཅམ་རྟོགས་བ་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་སྟོན་བརྗོད་པ་ནི་མི་འཇུག་སྟེ། འདིར་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་
དང་། བྱུང་པར་ནི་ཚོས་ཅན་དང་། ཚོས་ཡིན་གྱི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་བ་ནི། འབྲིང་
མཚམས་ཞར་གིས། ལྷོ་དེ་ཡིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་སྟོབས་པ་དེ་འཛིན་བ་དེ་རང་སྟོབས་དང་། ཤེས་རིག་
གཞན་དང་འགྲོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་སྟོབས་པ་དེ་འཛིན་བ་གཞན་སྟོབས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། སེམས་ཀྱི་དོན་ཅམ་འཛིན་བ་དེ་གཞན་སྟོབས་སུ་ཐལ་ཏེ། སེམས་བྱུང་དང་འགྲོགས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་འཛིན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པར་ནི། །སེམས་ནི་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཉི་
མ་དང་ནི་འོད་ཟེར་བཞིན། །དེ་རྣམས་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་། །ཞེས་བཤའ་སྐུར་དུ་བྲངས་པས་སོ། །ཞེས་
རིན་ཆེན་ཅེ་གསུངས་སོ། །ཡང་སྟག་སྟེ་བ་སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། དོན་ཅམ་དང་། དོན་གྱི་བྱུང་པར་གཉིས་

སྲུ་བྱེ་བའི་ནང་ནས་ཤེས་པ་རང་གི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་རང་སྟོབས་དང་། གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་གཞན་
སྟོབས་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ན་འདུག་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཡུལ་ན་འདུག་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དཔང་ལོ་ཆེན་
པོས། རང་སྟོབས་དང་གཞན་སྟོབས་གཞུང་ནས་བཤད་པ་མེད་ཅིང་རིགས་པས་མ་གྲུབ་པས་དབྱུང་མི་དགོས་
ལ། ཅུ་བའི་ཅོད་གཞི་ཉིད་ལན་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པས་མི་འཐད་དོ་གསུང་། བཞི་བ་ནི། དུས་མཉམ་པའི་
རྒྱ་འབྲས་མི་འཐད་དེ། རྒྱར་འདོད་པ་ཕན་ཚུན་གཉིས་པོ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་རྒྱ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པས་
ལུས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། གཉིས་ཀ་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་རྒྱ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕན་མི་འདོགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
རྣམ་འགྲེལ་དུ། མེད་པ་སྤར་ལུས་མེད་སྤྱིར་དང་། །སྤྱིས་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་སྤྱིར། །རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤར་
ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཐེག་བསྐྱས་སྲུ་གསུངས་པ་ནི་བར་མ་ཆོད་པ་ལ་དུས་མཉམ་པའི་མིང་
གིས་བཏགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཤད་སྐྱར་དུ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཉིད་ནི་བཏགས་པ་བ་སྟེ་དུས་
གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །སྲུ་གུ་དང་
གྲིབ་མ་སོགས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྤར་མའི་སྲུ་གུ་དང་། མར་མེ་ལས་སྐད་ཅིག་སྤྱི་མའི་གྲིབ་མ་དང་། འོད་ཀྱང་འབྱུང་
བས་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་གྲུབ་མཐས་འབྲེད་པ་དགག་པ་ནི། འཇམ་སར་གྱིས། སེམས་ཅན་པའི་
ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་ལ་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་བཤད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སྤར་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཀ་སེམས་ཅན་པའི་གཞུང་དུ་འདྲ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
འཐད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གཞུགས་འཛིན་གྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེའི་འཕོར་གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམས་
གཞུགས་འཛིན་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་མཚུངས་པས་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་བཤད་ཅིང་། གཞུགས་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་
བར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་པས་བྱུང་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་སར་དེ་ཉིད་ལ་གང་སྐྱུག་པ་
དང་། མི་སྐྱུག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་རག་པས་རིག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་ལ་གང་
ཕན་པ་དང་། གཞོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཚོར་བས་རིག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་ལ་
གང་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་མའི་མཚན་ཉིད་དེ་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་།
མངོད་འགྲེལ་དུ། རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཅོད་པའི་སྤྱིར་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་
འགྲེལ་བཤད་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཅོད་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་

ཚོར་བས་སྐྱོང་དོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང། སའི་བསྐྱོད་འགྲེལ་དུ་འང། རོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཐ་དད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་དུ་ཟིན་གྲང་
 དམིགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་སྐད་སྐྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་དཔང་ལོ་ཆེན་སོས་བཤད་
 པ་འདི་ཉིད་འཐད་པའི་སྤྱོད་སྐྱེས་སུ་མཐོང་དོ། །འདི་ལ་ཡང་སེམས་སེམས་བྱུང་རྗེས་གཅིག་པ་ལྟར་ན་སེམས་
 བྱུང་གིས་དོན་ཅམ་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཁྱད་པར་དེས་པར་འཛིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ། །སེམས་ཀྱིས་དོན་གྱི་
 ཁྱད་པར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་རྗེས་ལ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་འཛིན་པའི་ཆ་ཤས་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་སེམས་
 བྱུང་ཡིན་གྱི་སེམས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དཔེར་ན་རྟོག་སྐྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་ཞེན་
 པ་མ་ཡིན་ཡང་དེའི་རྗེས་ལ་ཡུལ་ལ་ཞེན་པའི་ཆ་ཡོད་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་རྟོག་སྐྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་
 ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །སྤྱིའི་གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཕྱུར་
 འདོད་པ་ལ་བརྟམ་ལན། སེམས་བྱུང་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལ་བརྟམ་ལན། སེམས་སེམས་བྱུང་རྗེས་གཅིག་པའི་
 རང་ལུགས་སོ། །དང་སོ་ནི། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཕྱུར་སྐྱབ་སོགས་ནི། མདོ་ལས། རིང་དུ་
 སོང་ཞིང་གཅིག་དུ་རྒྱ། །འདུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་
 རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དཔང་སོ་དུ་མ་ལ་བཞེན་ཅིང། ཡུལ་དུག་ལ་དམིགས་
 པས་རྣམ་ཤེས་དུ་མར་མངོན་པ་ནི་བྱ་ག་དུ་མ་ཅན་གྱི་ཁང་པར་སྐྱེ་ཏུ་བརྟམ་པའམ་མར་མེ་བཞེག་པ་ལྟར་དོ། །དེ་
 ཉིད་ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱད་རེ་རེ་བཤོ། །ཞེས་དང། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་
 གཉིས་བསྟན་པའི་མདོར། རྣམ་ཤེས་དུག་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སེམས་ཉིད་བདེ་
 སོགས་སྐྱ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་བས། སེམས་སེམས་བྱུང་རྗེས་གཅིག་ཏེ། མ་བྱའི་མདོངས་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྐྱང་ཡང་
 སྐྱའི་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱའོ། །འདི་ཉིད་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཀག་པའི་ཚུལ་དང། དབྱིག་
 གཉེན་གྱིས་བཀག་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་སོ་ནི། བསྐྱབ་བར། དགེ་སྐྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་གང་ལ་ལ་མིང་ལས་སེམས་
 ཅམ་ཞིག་རྗེས་སུ་འདོད་ལ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ནི་མི་འདོད་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་
 དོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས་དོན་བསྐྱབ་བར། ལྷ་ཉིད་འཐད་པ་མེད་སྤྱིར་དང། །དེ་ཡི་གནས་སྐྱབས་
 སྐྱོན་སྤྱིར་དང། །བྱེད་རྒྱ་བྱེ་བྲག་མེད་སྤྱིར་དང། །ལུང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་ཏེ། སེམས་བྱུང་

རྗེས་སུ་མེད་ན། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད་དེ་སེམས་རྩུང་རྣམས་རྣམ་ཤེས་སུ་འདུས་པས་སྤང་པོ་ལྔ་མི་
འཐད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཅི་སྟེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་སྤང་པོ་ལྔ་རྟོག་ན་གནས་སྐབས་དེ་དག་པམ་ཚུན་བྱེད་
པ་ཐ་དད་ཡོད་ན་རང་བཞིན་མི་འབྲ་བས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་བྱུབ་ཅིང་། མེད་ན་གནས་སྐབས་ཐ་དད་རྟོགས་པ་དོན་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མིག་ཤེས་སོགས་དུག་གི་གནས་སྐབས་ལྟར་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་
གནས་དང་དམིགས་པ་ཐ་དད་ཅིང་ཚོར་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་ནི་གཅིག་ལ་ཡང་དམིགས་པས་
སོ། །སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་སེམས་དེ་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོ་གསུམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་
བྱེད་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལུང་ལས། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་ལུག་གིས་ཉེ་བར་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་མི་གོལ་ལོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །སེམས་
སེམས་རྩུང་གཉིས་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད་ན་བཅིང་བྱ་འཆིང་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར། ཡང་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། གཅིག་ལ་སྟན་ཅིག་དང་
འདྲེས་པ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པར། གཅིག་སུ་ཡང་ཡིན་ལ་དབྱེར་ཡོད་
པའི་སྣ་ཚོ་གསུམ་ཀྱང་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་དང་། མདོ་ལས། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་།
སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པའི་ཚོས་འདི་རྣམས་ནི་འདྲེས་པ་སྟེ་མ་འདྲེས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་
པའི་སྤང་གིས་བཀག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྟེའི་བཙུན་པ་དཔལ་ལེན་ན་རེ། ཚོར་བ་སོགས་སེམས་རྩུང་
གསུམ་ཉིད་རྗེས་སུ་འདོད་དེ། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་རྣམས་ནི་སྟན་ཅིག་སྐྱེའོ་ཞེས་བཀའ་
སྩལ་པས་སོ། །ཞེས་སྟེ་བ་ནི་མདོད་འགྲེལ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུན་པའི་ཅ་བ་ཅན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་
རྩུང་བ་རེག་པའི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཅན་བྲན་པའི་བདག་པོ་ཅན་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་བཀག་
གོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་ནི་སེམས་སེམས་རྩུང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་བཞེད་དེ། ཡིད་ཤེས་རྟོག་པའི་
འཁོར་བྱི་སེམས་རྩུང་རྣམས་རྟོག་མེད་ཡིན་ན་དེས་རང་མཚན་དང་། རྟོག་པས་སྐྱི་མཚན་འདྲིན་པས་དམིགས་
པ་མི་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོག་པ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་རྗེས་དུ་མ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་འདུག་པར་
འགྱུར་བ་ལས། རྣམ་འགྲེལ་དུ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་དང་། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་
རྣམས། །རིམ་བྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དཔལ་ལོ་ཆེན་པོས། དེ་

ཉིད་སྒོ་ཡུལ་དུ་བདེ་ལ། གཞུང་འདི་ཉིད་དུ་འང་། སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། སེམས་མངོན་པར་སྒོ་བ་
སྟེ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཞི་བ་པ་ཞེས་པའི་བར་རྗེས་གཅིག་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་
ཤིང་། བསྐྱུ་བར་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་སྒོ་བསྐྱུན་པ་སྟེ། འོན་གསང་དུ། རྣམ་འགྲུར་སྐྱོད་
པའི་སར་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་སྐྱུན་མོང་དང་། སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡང་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་
དོ། །ཞེས་པ་སྟར་དོ། །གཞན་དུ་ན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱང་སྤང་བོ་ལོགས་པར་མི་འཐད་ཅིང་། སེམས་ཅམ་གྱི་
ཚུལ་ལ་གསུགས་རྗེས་སུ་མེད་པས་སྤང་བོ་ཐ་དད་དུ་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་དོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་
པ་རྗེ་ཉལ་གྱང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྗེས་གཞན་དུ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་གཡག་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་བཞེད་པས་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཚད་གྱི་ལུགས་ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་རྗེས་
གཞན་དུ་མེད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་སུ་སྤང་དོ། །འདི་སྐབས་བྱེད་གྱི་ལུང་རིགས་ནི་
སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་པས་དེར་བསྟན་བར་བྱའོ། །མདོར་ན་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ལུགས་ལ་
ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུགས་སེམས་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་ཆེ་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་ཞེས་ལས་
རྗེས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཚད་དུ་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་པོའི་མི་རྟག་པ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འདོད་
པའི་ཆེ་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་གནད་གྱི་དོན་ལོ། །སྤྱིའི་བཞི་པ་ནི། ཀུན་གཞིའི་
འཁོར་དུ་ཀུན་འགོ་སྐྱ་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་དེ་ལས་གཞན་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་སྐྱ་ནི་དམིགས་པ་ཆད་
པས་དམིགས་པ་མི་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་རྣམས་རྣམ་ཞེས་གསལ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྤྱིར།
དགེ་བ་བརྟུ་གཅིག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀུན་གཞི་དང་དོ་བོ་མི་མ་སྐྱུན་པས་
སོ། །གཞན་འགྱུར་བཞི་ནི་གདགས་གཞི་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཉ། རྟོགས་དཔྱོད་སེམས་པ་ལ་གདགས་པ་ཡང་
སེམས་པ་ཀུན་ལ་མི་འདོགས་གྱི་ཚོལ་ཞིང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་འདོགས་ལ་དེ་སྟེ་བྱུ་དང་ཀུན་གཞི་
མི་ལྡན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གྱི་འཁོར་དུ་ཀུན་འགོ་སྐྱ་དང་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་འབྱུང་སྟེ།
དོན་གསང་དུ། འདིའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་དགུ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་མི་འབྱུང་བ་ལ་འདུན་པ་
གསུམ་ལས་སྤང་བར་འདོད་པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་ནི་རིང་བ་ལ་དམིགས་ཤིང་ཉོན་ཡིད་ཉེ་བ་ལ་
དམིགས་པའི་སྤྱིར་དང་། མི་འབྲེལ་བའི་འདུན་པ་བྲལ་གྱིས་དོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལ། དེ་ཉོན་ཡིད་ལ་མེད་

བས་སོ། །མོས་པ་སྐར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལས་ངེས་པ་རྟེན་པ་ཡིན་པ་ལས་ཉོན་ཡིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་དེ་མེད་པས་དང་། དེ་
དང་དྲན་པ་ཡང་སྐར་སྤོང་བ་ལ་དམིགས་ཤིང་། ཡིད་ནི་སྤོན་མེད་པའི་རྣམས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་
ནི་སྐར་གཡེང་བ་ཡོད་པ་ལས་མཉམ་པར་འཛོགས་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡིད་ལ་མེད་པས་སོ། །ཤེས་རབ་ནི་ལྡན་ཏེ་ལྟ་བ་
དང་ལྡན་པས་སོ། །དགེ་བ་བརྟུ་གཅིག་ནི་མི་ལྡན་ཏེ། སྤྱི་བ་བ་དང་ངོ་བོ་མི་མཚུངས་པས་སོ། །ཁོང་ཁྱོད་དང་ཐེ་
ཚོམ་ནི་མི་ལྡན་ཏེ། ཁོང་ཁྱོད་ནི་མི་དགའ་བའི་རྣམས་པ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། ཡིད་ནི་བདག་ལ་ཆགས་པའི་དགའ་བའི་
རྣམས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ནི་གཞན་དུ་དོགས་པ་དང་། ཡིད་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པས་རྣམས་པ་མི་
མཚུངས་པའི་སྤྱི་བ། ལྟ་བ་གཞན་བཞི་ནི་མི་ལྡན་ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་ཉལ་ཏུ་ལྡན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམས་
གཉིས་མི་ལྡན་པའི་སྤྱི་བ་རོ། །ལྟ་བ་ཀུན་བཏགས་གསུམ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་ཡིད་ནི་སྐོམ་སྤང་ཡིན་པའི་སྤྱི་བ་
རོ། །ཉེ་ཉོན་ཉེ་ལུང་ལྡན་ཚུལ་ལ། བརྟུ་བ་དང་པོའི་ཁྱོད་དང་། འཁོན་འཛིན་དང་། འཚོགས་པ་དང་། ལྷག་དོག་
དང་། རྣམ་འཚེ་ནི་མི་དགའི་རྣམས་པས་ཞུགས་པ་དང་། གཞན་ལྟ་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཁ་སྤྱི་བ་བལྟས་
བས་མི་འབྱུང་། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམས་ཅུང་ཟད་གྱི་བ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ན།
ཉོན་ཡིད་ལ་དེ་མེད་པས་ཉེ་ལུང་བོ་མི་འབྱུང་ཞེས་གསུངས། ངའོ་སྤྱི་བའི་ང་རྒྱལ་ལ་བཏགས་པའི་གཡེང་བ་
དང་། འདོད་ཆགས་དང་གཉི་སྤྱུག་ལ་བཏགས་པའི་བག་མེད་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་བཏགས་པའི་ཚོད་པ་དང་།
གཉི་སྤྱུག་གི་ཆ་མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། ལྷགས་པ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། བག་མེད་སོགས་ལྟ་འབྱུང་བ་མངོན་པ་
གོང་མ་ལས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་། མཛོད་དུ། མོངས་དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་དང་། །མ་དད་པ་དང་ལྷགས་དང་
ཚོད། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཉལ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་དོན་གསང་དུ། འདིའི་སེམས་ལས་
ལྷུང་བ་ནི་དགུ་ཁོ་འོ་ཞེས་དང་། ལྷུང་ཅུ་བལ། བསྐྱེབས་ལ་ལྷུང་དུ་མ་བསྐྱེབ་པའི། །ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཉལ་
ཏུ་འགྲོགས། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྤྱི་བ་ན། དེ་དག་ནི་སྤོན་མོངས་བ་ཀུན་འགྲོ་སྤེལ་སྟེ་དུ་སྤོན་མོངས་
ཡིན་པ་ཅུ་ཉོན་གྱི་ལྡན་ཚུལ་བཟངས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལ་གཞན་དུ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་འབྱུང་
རོ། །དེ་སྐར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འབྱུང་བ་འགལ་ལོ། །ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཞེས་མེད་
ནི་གཅིག་ཏུ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་མི་འབྱུང་ཞེང་། བརྟེན་ངེས་པ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡིད་ནི་འདྲིས་པ་ལ་དམིགས་
པ་ཡིན་པའི་སྤྱི་བ། གཉིད་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཁམས་གོང་ན་མེད་ཅིང་། འདིའི་འཁོར་ལ་ཁམས་གསུམ་ན་མང་

ཉུང་མེད་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །འགྲོད་པ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། མི་དགའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །རྟོག་དཔྱོད་ཀྱང་
མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཚོལ་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་དོན་གསང་དུ་བཤད་
དོ། །འཇུག་ཤེས་ལ་བརྟེན་འདོད་མེད་པར་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ཉེར་གནས་དང་། བརྟེན་འདོད་སྲོན་དུ་
སོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིད་སྲོན་སོང་གཉིས་ལས། དང་པོའི་འཁོར་དུ་ཀུན་འགྲོ་ལྡེ་ལས་གཞན་མི་
འབྱུང་སྟེ། འབྱུང་མོང་མེད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ་སློལ་ལྡེ་རྣམ་ཤེས་དགའི་འཁོར་དུ་དང་པོ་ཉེར་གཅིག་དང་།
རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་རིགས་ལ་ཉེར་གསུམ་འབྱུང་དོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་འཁོར་དུ་དང་པོ་བཅུ་དང་།
དུག་གསུམ་དང་། བཅུ་པ་སྲི་མ་དང་། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ་སྤྱི་རིགས་ལ་ཉེར་ལྡེ་འབྱུང་གི་གཞན་མི་འབྱུང་སྟེ།
ཉོན་མོངས་པ་གཞན་བཅུ་གསུམ་པོ་དང་འགྲོད་གཉིད་གཉིས་ཡིད་གྱི་ས་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །མ་བསྐྱིབས་པ་
ལུང་མ་བརྟན་གྱི་འཁོར་དུ་དང་པོ་བཅུ་དང་། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་དོ། །ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་
དགའི་འཁོར་དུ་འདོད་ཁམས་སུ་དང་པོ་ཉེར་གཅིག་དང་། གཞན་འགྲུང་བཞི་འབྱུང་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
གྱི་འཁོར་དུ་ཡང་སྤྱི་རིགས་ལ་དགའི་བ་བཅུ་གཅིག་ལས་གཞན་བཞི་བཅུ་འབྱུང་དོ། །མ་བསྐྱིབས་པའི་འཁོར་དུ་
དང་པོ་བཅུ་དང་སྲི་མ་འབྱུང་དོ། །སྤྱིའི་ལྡེ་བ་ནི། སྤྱིར་རྣམ་ཡོད་ལ་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་།
རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང་། རང་རྒྱ་ཐུབ་པ་ལ་རྣམ་ཡོད་དུ་བྱས་པ་བཞི་ལས། འདིར་ནི་དང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ།
སེམས་བྱུང་ཀུན་གྱིས་དོན་བྱེད་རྣམ་པའི་སྲིད། གཉིས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་ཡིད་གྱིས་འཁོར་གྱི་འཇིག་
ཚོགས་སུ་ལྟ་བུ་ཡང་བརྟན་པས་རྣམ་ཡོད་དུ་ཐམས་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །གསུམ་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བྱུང་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་རིགས་པས་འབྲུབ་པའི་སྲིད། །དེས་ན་བཞི་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཏགས་ཡོད་ཀྱང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་
ལྟ་བུ་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་དང་། བདག་མེད་ལྟ་བུ་སློབ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་སློབ་བཏགས་པ་དང་། ལུས་པ་
ལྟ་བུ་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་བཏགས་པ་དང་། གདགས་གཞིའི་ཚོས་གྱི་ཆ་ཤས་མ་དོར་བའི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་
བཏགས་ཡོད་བཞི་ལས། འདིར་ནི་སྲི་མ་སྟེ། སློབ་དཔོན་སློབ་བརྟན་གྱིས། གང་ཟག་གི་རང་གི་རྒྱུད་ལོགས་སུ་
གྲུབ་པ་སོགས་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ལོགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་ཡོད་ནི་
ཉེར་གཉིས་ཏེ་དང་པོ་བཅུ་དང་། དགའི་བ་ལས་གཉི་ལྷག་མེད་པ་དང་། སྲི་མ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བདུན་
དང་། ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་པ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྡེ་པོ་རྣམས་སོ། །ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ནི་བཏགས་ཡོད་དེ།

བསྐྱུ་བར་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང། གྲེལ་མེད་པ་དང། མ་དད་པ་དང། ལེ་ལོ་རྗེས་ཡོད་དུ་གསུངས་པ་ནི་རང་དབང་དུ་
འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ཞེས་དབང་ལོ་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་ལོ་ལྷུག་པ་ནི། ལ་ཅིག་འདོད་ཁམས་ན་ཤིན་ཏུ་
སྐྱུངས་པ་མེད་པས་གཞན་སྣ་བ་ཕྱེད་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་པ་འདོད་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང། ཡིད་གྱི་སར། དད་པ་ནས་རྣམ་པར་མི་འཆེ་བའི་བར་ས་ཐམས་ཅད་
བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང། མཛོད་དུ། འདོད་པའི་དགོ་བའི་སེམས་ལ་དགོ་བའི་སེམས་བྱུང་ཀུན་ཡོད་པར་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཅི་རིགས་པའི་སེམས་བྱུང་ཀུན་འབྱུང་ངོ་། །འོ་ན་མདོ་སྡེ་ལས། དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་
དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ལོ་སྣམ་ན། དེ་ཉིད་གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། ཐབས་དགུ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པ་རྒྱུང་དུ་དང།
འབྲིང་དང། ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསེལ་ཞེ་གནས་སུ་
འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བསམ་གཏུན་དང་པོ་ན་སོ་དགུ་ཡོད་དེ། དེ་ན་རྒྱུད་ཞེ་གནས་གྱིས་བརྒྱན་པ་
དང། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་མེད་པས་གདགས་གཞི་ཁོང་ཁོ་དང། དེ་ལ་བཏགས་པའི་ཁོ་བ། འཁོན་འཛིན།
འཆིག་བ། སྤྱུག་དོག་རྣམ་འཆེ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང། ཡོ་བྱེད་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བས་སེར་སྣ་མེད་
ཅིང། མི་དགོ་བ་མེད་པས་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་གྲེལ་མེད་པ་མེད་ལ། དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་མི་དགོ་བ་བྱས་ནས་སྤེད་པའི་
འཆབ་པ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་དང། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤིན་ཏུ་མི་མ་སྐྱུན་པས་འགྲོད་གཉིད་གཉིས་ཀྱང་མེད་པའི་
སྤྱིར། འོ་ན་སྤྱུགས་པ་དང། རྒྱོད་པ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་སྤེད་པ་ཤས་ཆེ་
བའི་བསམ་གཏུན་པ་ལ་ཡོད་པས་སོ། །བསམ་གཏུན་བྱེད་པར་ཅན་ན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རྟོག་པ་ཡང་
མེད་ལ། བསམ་གཏུན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་བཅུ་གསུམ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་དཔྱོད་པ་དང། གཡོ་དང། སྐྱུ་ཡང་
མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འཁོར་གྱི་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །བསམ་གཏུན་དང་པོ་ན་གཡོ་སྐྱུ་གཉིས་
ཅིའི་སྤྱིར་ཡོད་ཅེ་ན། འདོད་དང་བསམ་གཏུན་དང་པོ་ན། །གཡོ་སྐྱུ་ཚངས་པས་འབྲིང་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །གཡོ་ཏེ་དེ་རྣམས་ན་རྟོགས་དཔྱོད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དག་བརྗོད་པ་དང། ཐོས་བྱུང་དང། ཞེ་རགས་སུ་
སྐྱོམ་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་སྣམ་ན། མཛོད་ལས། གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང། །རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་
སྟོང་། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏུན་དང་པོའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་

བྲངས་ཉེ་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །དེའང་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་སར་རྟོག་དཔྱོད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དེ་དག་མེད་
 པའི་ས་ཞེས་བྱའི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིའི་བདུན་པ་ནི། སུམ་ཅུ་པར།
 ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་བྱེ་བྲག་ངེས། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་དགེ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཉེ་ཉོན་མོངས། །ཞེས་
 དང་། བན་ཀན་དུ། འགྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་གཞན་དུ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཚོར་བ་སོགས་ལྟ་ནི་
 ཀུན་འགྲོ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྡན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། སེམས་ཀུན་སྤོང་
 བ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། དུལ་ལ་གཡོ་བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གསུམ་འདུས་པ་
 མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་། གསུམ་འདུས་པ་ཡང་རེག་པ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །འདུན་སོགས་ལྟ་ནི་
 དུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་སྟེ། དིམ་པ་ལྟར། བསམ་པ་དང་། ངེས་པ་དང་། འདིས་པ་དང་། བརྟག་བྱ་ཁོ་ན་ལས་
 འབྱུང་བས་སོ། །དད་པ་སོགས་བརྟུ་གཅིག་ནི་དགེ་བ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་འདོད་བྱ་
 བསྐྱེད་པས་སོ། །འདོད་ཆགས་སོགས་དུག་གམ་བརྟུ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པས་
 སོ། །ཁྲོ་བ་སོགས་ཉེ་ལུ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཆར་གཏོགས་པ་དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་
 པར་བྱེད་པ་དང་ཉེ་བའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིད་སོགས་བཞི་ནི་གཞན་འགྱུར་ཉེ། དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་
 དུ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །སྤྱིའི་བརྒྱད་པ་ནི། ལྟ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་རྩ་ཅ་གཅིག་ཏུ་
 དངོས་པོ་ལ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པ་ལ། དཔང་ལོ་ཆེན་པོས། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་ལྟ་བུའི་འཕགས་
 པ་གཉིས་ཀྱིས། གཞི་བསྟུ་བ་དང་། དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྲེང་བར། ལུང་ཕན་ཆེགས་ལས་སྤུང་བའི་ཉེས་ཚོམ་ཁོང་
 ཁོས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྡོན་གཉིས་བརྗོད་པ་དང་། འབྲུ་སྐྱེན་པ། སྤུངས་མེད་པ། སེམས་རྟོག་པ། མི་འཆི་བའི་
 རྟོག་པ་སོགས་མང་པོ་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས། ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་དུ། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་
 རྣམ་རྟོག་གསུངས་པ་རྣམས་འགའ་ཞིག་འདི་རྣམས་སྲུ་འདུ་ཡང་ལ་ལ་མི་འདུ་བར་སྤྲང་བ་དང་། བསྟུ་བར། ལོག་
 པར་འདུན་པ་དང་། ལོག་པར་མོས་པ་དང་། ལོག་པར་བྲན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་བྱུང་ཡང་གསུངས་པས་
 བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་གྲངས་ངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་པ་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟེ་
 ཚན་དུག་གི་གོ་རིམ་ལ། ལྟ་རབས་པ་རྣམས་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་ནི་སེམས་བྱུང་འོག་མ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་
 ལྡན་པས་དང་པོར་བཤད། དུལ་ངེས་ལ་འདུན་པ་དང་ཤེས་རབ་ནི་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡིན་པ་དང་།

གཞན་གསུམ་ནི་དེ་གཉིས་དང་ཡུལ་ངེས་སུ་མཚུངས་པས་དེའི་རྗེས་ལ་བཤམས། དགེ་བ་ནི་མཚོན་པར་འོས་པ་
ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དང་པོར་བཤམས། ཅ་ཉོན་ནི་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་ཉོན་ནི་
དེའི་གདགས་ཚོས་ཡིན་པས་དེའི་འོག་ཏུ་རིམ་བཞིན་བཤམས། གཞན་འགྲུར་བཞིན་དེ་གོ་སོགས་གསུམ་ཆར་དུ་
རུང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་བཤམས། ཅེས་གསུངས་པ་ལ་དབང་ལོས་འདིའང་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བྱས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་
ལྟར་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བཞེད་ཀྱང་གོ་རིམ་གྱི་འགྲུང་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན་སྔ་མ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་སྤང་
དོ། །སྤྱིའི་དགུ་བ་ནི། སེམས་ལ་རག་ལས་ཤིང་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་འགྲུང་བས་ན་སེམས་བྱུང་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་
གཉིས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱང་སེམས་བྱུང་ལས་བྱུང་བས་ན་སྐྱོད་མི་འཐད་དོ་ཞེ་
ན། དེའི་ལན་དུ་ཁ་ཅིག་སེམས་ལ་རྒྱན་ཡོད་པས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་བྱུང་བས་ན་སེམས་བྱུང་ལ་
རག་ལས་ཤིང་། སེམས་བྱུང་ལ་རྒྱན་མེད་པས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་མ་བྱུང་བས་སེམས་ལ་རག་
ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་བྱུང་ལ་རྒྱན་མེད་པ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྗེས་གཞན་པ་དག་
གི་ལུགས་ཡིན་གྱི་རྗེས་གཅིག་པའི་ལུགས་ལ་རྒྱན་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། དད་པ་དང་ཤེས་པ་སོགས་
ལ་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་སྤྱི་མ་འགྲུང་བའི་རྒྱན་མེད་ན་རིགས་རྒྱན་སྔ་མ་གོམས་པ་ལས་སྤྱི་མ་རྗེ་ཆེར་འགྲུར་
བ་མེད་པ་ཏུ་ཅང་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་སྔ་མའི་ལན་ནི་ངེས་ཚིག་ཅམ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བཤམས་དུ་ཡོད་དེ།
སྤང་ཆེན་ལ་ལག་ལྡན་གྱི་སྐྱོ་བཤམས་པའི་ཆེ་ལག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་བཤམས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ལག་པ་
དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཤམས་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་འཇུག་ཏུ་མེད་པ་ནི་བཤམས་འཇུག་སུ་གསུམ་པའི་
རྣམ་གཞག་ཤེས་དགོས་སོ། །ཡང་ན་རྒྱ་བོའི་རྒྱ་བས་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་ཡིན་པས་ན་སེམས་བྱུང་
དོ། །སྤྱིའི་བཅུ་བ་ནི། ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ལ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་དོ་སོ་ནི་སྤང་བཤམས་ཟེན་ལ། སེམས་པའི་དོ་སོ་
ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་
པའི་སེམས་བྱུང་སྟེ། འདི་དང་སེམས་པའི་བྱེད་པར་ནི་རྒྱལ་སོ་གདན་ལས་བཞེངས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིད་
མོས་ཚལ་དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་བཞེད་དོ། །རེག་པ་ནི་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྲུར་བ་ཡོངས་སུ་
གཙོད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དོ། །ཡུལ་ངེས་ལྔ་ནི། འདུན་པ་ནི་འདོད་པའི་དངོས་སོ་ལ་དེ་དང་ལྡན་པར་
བྱེད་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་དོ། །མོས་པ་ནི་ངེས་པའི་དངོས་སོ་ལ་རྗེ་ལྟར་ངེས་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་

བྱུང་། དམ་པ་ནི་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་། ཉིང་རེ་འདྲིན་ནི་བརྟག་
པའི་དངོས་པོ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་སེམས་བྱུང་། ཤེས་རབ་ནི་བརྟགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་
པར་འབྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་། དགེ་བ་བརྟུ་གཅིག་ལ། དད་པ་ནི་ཡུལ་ཁྱུང་པར་ཅན་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་
པའམ་དང་བའམ་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་། རོ་ཚ་ཡོད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འདྲེས་པའི་སེམས་
བྱུང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་ནི་གཞན་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འདྲེས་པའི་སེམས་བྱུང་། མ་ཆགས་པ་ནི་སྲིད་པ་དང་སྲིད་
པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་ནི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱིས་གཞིའི་
ཚོས་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་། གཏི་ལུག་མེད་པ་ནི་སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྐྱོར་བྱུང་
གི་སྐྱོན་ས་གནས་ལུགས་ཤེས་ཤིང་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་སེམས་བྱུང་། བཙུན་འགྲུས་ནི་དགེ་བ་ལ་སེམས་
མངོན་པར་སྐྱོ་བའི་སེམས་བྱུང་། ཤེས་ཏུ་སྤྱངས་པ་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྒྱན་གཅོད་པ་ལ་
ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་སེམས་བྱུང་། བག་ཡོད་པ་ནི་དུག་གསུམ་མེད་པ་བཙུན་འགྲུས་དང་བཅས་པ་ལ་
གནས་ནས་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་སྐྱོམ་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལས་སེམས་བསྐྱུང་བའི་
སེམས་བྱུང་། བཏང་སྐྱོམས་ནི་དུག་གསུམ་མེད་པ་བཙུན་འགྲུས་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས་སེམས་རྣལ་དུ་
འདུག་པའི་སེམས་བྱུང་། རྣམ་པར་མི་འཆེ་བ་ནི་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་ཆར་གཏོགས་པ་སྤྱིང་རྗེ་བའི་སེམས་བྱུང་། ཅ་
ཉོན་དུག་ལ། འདོད་ཆགས་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའོ། །ཁོང་ཁྱོ་བ་ནི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་
ཀྱི་གཞིའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་སེམས་བྱུང་། ང་རྒྱལ་ནི་འདྲིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
ཁེངས་པའི་སེམས་བྱུང་། མ་རིག་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་མི་ཤེས་པའི་སེམས་བྱུང་། ཐེ་ཚོམ་ནི་བདེན་པ་
རྣམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་སེམས་བྱུང་། འདི་གཉིས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས།
འདིར་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་
བ་བཞི་ཆར་མཐུན་ཅིང་། ཐེ་ཚོམ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྐྱོག་
གྱུར་གྱི་གཞུལ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པ་དང་། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ལ་རྒྱབ་ན་མེ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སོགས་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །དེས་ན་ཐེ་ཚོམ་ལ་སྐྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འཇིགས་མཐོང་སྤང་གིས་ཁྲུབ་པར་
འདོད་པ་ནི་ལུང་རིགས་གང་ལ་ཡང་མ་དཔྱད་པར་ཟད་དོ། །ལྟ་བུ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡུལ་གྱི་

གནས་ཚུལ་དང་མི་མ་ཐུན་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །དབྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལས། འདྲི་བ་ཚོགས་
ལ་ལྟ་བུ་ལོ་ཉེར་ལོན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བྱུང་། མཐར་
འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་ལོ་ཉེར་ལོན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་རྟག་པའམ་ཆད་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བྱུང་། ལྟ་
བ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། ལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུའི་གནས་ལ་མཚོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བྱུང་།
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། དེའི་གནས་ལ་
འདག་གྲོལ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བྱུང་། ལོག་པར་ལྟ་བུ་ནི་པལ་ཆེར་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་
བསྐྱར་བ་འདེབས་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཉེ་ཉོན་ལ་བཅུ་ཚོན་གཉིས་ལས། བཅུ་ཚོན་དང་པོ་ལ། ཁོ་བོ་ཁོང་ཁོ་
བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་སེམས་བྱུང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཁོ་བའི་
འོག་ཏུ་ཤར་གཉེར་བའི་བསམ་པ་མི་བཏང་བའི་སེམས་བྱུང་། འཆབ་པ་ནི་གཏི་ཟུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བ་མཐུད་པའི་སེམས་བྱུང་། འཚོག་པ་ནི་ཁོང་ཁོ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་ཁོ་བོ་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་སྡོན་
དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་སེམས་བྱུང་། ཐུག་དོག་ནི་ཞེ་སྤང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་
གཞན་གྱི་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བྱུང་པར་ལ་མི་བཟོད་པའི་སེམས་བྱུང་། སེར་སྣ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་
གཏོགས་པ་ཡོ་བྱུང་རྣམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །སྦྱུ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་གཏི་
ཟུག་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡོན་ཏུ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྡོན་པའི་སེམས་བྱུང་། གཡོ་ནི་འདོད་ཆགས་
དང་གཏི་ཟུག་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཉེས་པ་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བའི་སེམས་བྱུང་། རྒྱགས་པ་ནི་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བའི་སེམས་བྱུང་།
རྣམ་པར་འཚེ་བ་ནི་ཁོང་ཁོ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་སྦྱིང་བཅེ་བ་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །བཅུ་ཚོན་གཉིས་པ་ལ།
ངོ་ཚ་མེད་པ་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་བདག་ཉིད་ལས་མི་འདྲེས་པའི་
སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཁྲིལ་མེད་པ་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་གཞན་ལས་མི་
འདྲེས་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །རྒྱགས་པ་ནི་གཏི་ཟུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་སེམས་
བྱུང་ངོ་། །རྒྱོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་སྤུག་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་རྒྱག་པའི་སེམས་རྣམ་པར་
མ་ཞི་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །མ་དད་པ་ནི་གཏི་ཟུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་

བའམ་མ་དང་བའམ་མི་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ལེ་ལོ་ནི་གཉི་ཟུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་དགོ་བའི་ཚོས་
 རྣམས་ལ་སེམས་མི་སྒྲོ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །བག་མེད་པ་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་ལེ་ལོ་དང་བཅས་པ་ལ་
 གནས་ནས་དགོ་ཚོས་རྣམས་མི་སྒྲོ་མ་ཞིང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལས་སེམས་མི་བསྐྱུང་བའི་
 སེམས་བྱུང་ངོ་། །བརྗེད་ངས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བྲན་པའོ། །ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་ནི་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆར་
 གཏོགས་པ་སེམས་རྣམ་པར་འགྲོ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །གཞན་འགྲུང་བཞི་ལས་གཉིད་ནི་གཉི་ཟུག་གི་ཆར་
 གཏོགས་པ་ལ་གཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་སྤྱད་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །འགྲོད་པ་ནི་གཉི་ཟུག་གི་ཆར་
 གཏོགས་པ་དགོ་མི་དགོ་ལྷང་མ་བསྟན་གང་རུང་བྱས་པ་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཡིད་གཅགས་པའི་སེམས་བྱུང་
 ངོ་། །རྟོག་པ་ནི་སེམས་བའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིང་པོར་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །དཔྱོད་པ་ནི་
 སེམས་བའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིབ་པོར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །དེས་ན་གཞུང་ལུགས་
 འདིར་ཚུ་ལ་ཚུ་རྣམས་ལྟར་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བའི་བྲད་པར་རྣམས་ལ་སེམས་བྱུང་སོ་སོར་
 འཛོག་པར་སྤྱང་བས་སེམས་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཛོད་ལས་
 གསུངས་ཚུ་ལ་ནི། སྒོ་མ་ལ། སྒྲེ་ཚོན་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། །ཁམས་དང་ས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །གང་གི་འཁོར་དུ་སྐྱ་
 འབྱུང་དང་། །མཚུངས་པ་འདྲ་བའི་ཐ་དད་དང་། །ཐ་དད་འདྲ་བའི་མཚུངས་པ་སྟེ། །རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་དོན་འདི་
 བཟུས། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་སྒྲེ་ཚོན་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། དེས་པའི་སྒྲེ་ཚོན་ལ། མ་དེས་པའི་སྒྲེ་ཚོན་གཅིག་
 དང་དུག་ལས། དང་པོ་དེས་པའི་སྒྲེ་ཚོན་ལ་ཀུན་བརྟུས་ལས་གསུངས་པའི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་སྟོང་ནས་ཅིས་ན་རྟོགས་
 སྐྱ་བས་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་དང་། །ཡུལ་དེས་ལྟ་སྟེ་བརྟུན་ནི་གཙོ་བོར་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བས་སེམས་
 ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཚོར་དང་སེམས་པ་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུན་དང་རེག་དང་སྒྲོ་གྲོས་
 བཅ། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་མོས་པ་དང་། །ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོ་བ་བརྟུ་
 གཅིག་ལས་གཉི་ཟུག་མེད་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བརྟུ་ནི་དགོ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བས་དགོ་
 བའི་ས་མང་པོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས། །བཏང་སྟོམས་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲིལ་ཡོད། །རྩ་བ་
 གཉིས་རྣམ་མི་འཚོ་དང་། །བཙོན་འགྲུས་རྟག་ཏུ་དགོ་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །རྩ་ཉོན་ཀྱི་ནང་ནས་མ་རིག་པ་དང་།

ཉེ་ཉོན་བཅུ་ཚོན་འོག་མའི་ནང་ནས་རྒྱལ་ས་པ་སོགས་ལྟ་སྟེ་དུག་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་
 འགྲུང་བས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མོངས་དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་དང་། །མ་དད་པ་དང་རྒྱལ་ས་
 དང་ཚོད། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཉལ་ཏུ་འགྲུང་། །ཞེས་སོ། །བཅུ་ཚོན་འོག་མའི་དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་དགེ་བའི་
 སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲུང་བས་མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་དགེ་ལ་ནི་ཁྲིལ་མེད་དང་། །རྡོ་ཚ་
 མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཉེ་ཉོན་བཅུ་ཚོན་དང་པོ་ནི། མ་རིག་པ་ཅམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། སྐྱོམ་པས་
 སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། ཡིད་གྱི་ས་པ་ཁོ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དུའི་ས་མང་པོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱོ་
 བ་དང་། །འཁོན་དུ་འཇོག་དང་གཡོ་དང་ནི། །སྤག་དོག་འཚིག་འཆབ་སེར་སྣ་དང་། །སྦྱུ་དང་རྒྱལ་ས་དང་རྣམ་
 འཚོ་ནི། ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དུའི་ས་པ་རྣམས། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཀུན་བཏུས་སྟེ། ཁོང་སྐྱོ་སོགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་
 སྟེ་བཞག་པ་དང་འགལ་ཉེ་མ་རིག་པ་ཅམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ན་ཁོང་སྐྱོ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་
 དགོས་པའི་སྤྱིར་སྣམ་ན། ལུགས་འདི་ལ་སྟེ་ཚོན་དུག་གི་ཁོངས་སྟེ་གཏོགས་པ་རྣམས་རྣམས་སོ་སོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་
 པས་གཞན་གྱི་ཆར་གཏོགས་སྟེ་མི་བཞེད་དེ། ཆར་གཏོགས་ཡིན་ན་ཆ་ཅན་དེ་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་མེད་པས་
 འདིར་མི་བགྲང་བའི་སྤྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་གཏི་སྟུག་མེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་ཡིན་པས་ལོགས་སྟེ་མི་
 བགྲང་བ་བཞེན་ཉེ། གཞུང་ལུགས་སོ་སོའི་དགོངས་པ་མ་འདྲེས་པར་འཆད་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་མ་དེས་
 པའི་སྟེ་ཚོན་ནི། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་པའི་ཅ་ཉོན་གཞན་བཞི་དང་གཞན་འགྲུང་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་
 དོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་རྒྱུང་རྣམས་ཡོད་བཞི་བཅུ་ཞེ་དུག་ཡིན་ལ། གཏི་སྟུག་མེད་པ་དང་། ཅ་ཉོན་གྱི་ནང་ནས་ལྟ་
 བ་དང་། ཉེ་ཉོན་བཅུ་ཚོན་འོག་མའི་ནང་ནས་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་
 པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམས་སྟེ་འདྲ། བརྗེད་ངས་པ་ནི་དབྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་དབྱེད་པའི་རྣམས་སྟེ་འདྲ། རྣམ་
 གཡེང་ནི་ཉིང་དེ་འཇོག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་ཉིང་དེ་འཇོག་གྱི་རྣམས་སྟེ་འདྲ། བས་གཙོ་སེམས་གང་གི་འཁོར་
 དུ་དེ་དག་སྦྱེས་པའི་ཆེ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བའི་ཁོངས་སྟེ་གཏོགས་ཞེས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ལོ། །འདིར་ཡང་
 གོ་རིམ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པས་སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་དང་པོར་བསྟན། དེ་ནས་མཚོན་པར་འོས་པ་ཡིན་
 པས་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་བསྟན། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་
 བ་བསྟན། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་བསྟན། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་

ཅན་ཚུང་དུ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཚུང་དུ་འེ་ས་པ་བསྟན། དེ་ལྟར་དེས་པའི་སྡེ་ཚོན་བསྟན་ཟིན་ནས། མ་དེས་པའི་
སྡེ་ཚོན་འོག་ཏུ་སྟོན་པས་ན་གོ་རིམ་ལོགས་པར་གྲུབ་ཅིང་སྤྲོ་གྱི་ཀུན་ལས་བརྟུས་གྱི་གོ་རིམ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་
ཕན་ལོ། །གཉིས་པ་ཁམས་དང་ས་ལ་བརྟེན་པའི་གང་གི་འཁོར་དུ་གང་འབྱུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ། དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་
གསུམ་ལས། དག་སེམས་གྱི་འཁོར་དུ་བཅུ་ཚོན་དང་པོ་གཉིས། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་དེས་པར་
འབྱུང་བ་ལ། གནས་སྐབས་ལ་ལར་མི་དག་བ་བྱས་པ་ལ་འགྲོད་པ་དང་། དག་བ་མ་བྱས་པ་ལ་འགྲོད་པའི་ཆེ་
འགྲོད་པ་བསྟན་པས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། འདོད་པའི་དག་བའི་སེམས་ལ་ནི། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་
པའི་ཕྱིར། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །ལ་ལ་དག་ཏུ་འགྲོད་པ་བསྟན། །ཅེས་སོ། །མི་དག་བའི་སེམས་
ཉོན་མོངས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་མ་རིག་པ་ཅོམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལ་བཅུ་ཚོན་དང་པོ། ཉོན་མོངས་
པའི་ས་མང་དུག་མི་དག་བའི་ས་མང་གཉིས། རྟོགས་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ་ཉི་ཤུ་འབྱུང་ལ། ལྟ་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་
གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ལ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ཉིད་འབྱུང་ངོ། །ལྟ་བ་ལྟག་པས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན་མ་ཡིན་
ཏེ། སེམས་གྱི་ས་མང་པོ་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་རྣམ་སྲུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ངོ། །ཡང་མི་དག་བའི་སེམས་འདོད་ཆགས་
དང་། ཁོང་ཁྱོ། ང་རྒྱལ། ཐེ་ཚོམ་བཞི་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁོ་བ་སོགས་ཉི་ཉོན་བཅུ་ཚོན་དང་པོ་གང་རུང་
དང་ལྡན་པ་དང་། མི་དག་བ་མ་བྱས་པ་དང་། དག་བ་བྱས་པ་ལ་འགྲོད་པའི་འགྲོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆེ་སྤྲོ་གྱི་
ཉི་ཤུ་དང་། རང་རང་བསྟན་པས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ཏེ། མི་དག་བ་ནི་མ་འདྲེས་དང་། །ལྟ་དང་ལྡན་ལ་ཉི་ཤུ་
འབྱུང་། །ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཁོ་སོགས་དང་། །འགྲོད་པ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་གཉིས། །ཅེས་སོ། །འདོད་པའི་བསྐྱེབས་
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ནི་འདྲི་ག་མཐར་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་སེམས་
གྱི་ས་མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་དུག་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ་བཙོ་བརྒྱད་འབྱུང་ཞིང་། ལྟ་བ་ལྟག་པར་མི་
འགྱུར་བའི་ཚུ་ལ་ནི་སྤྲོ་བ་ཞེན་ལོ། །མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལ་སེམས་གྱི་ས་མང་བཅུ། རྟོག་
དཔྱོད་གཉིས་དང་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། བསྐྱེབས་ལ་བཙོ་བརྒྱད་ལུང་མ་བསྟན། །གཞན་ལ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་
འདོད། །ཅེས་སོ། །གཉིད་ནི་དག་སོགས་གསུམ་ཚར་ལ་མི་འགལ་བས་གང་ལ་ཡོད་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལྟག་པོར་
ལྡན་ཏེ། གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་ཕྱིར། །གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་བསྟན་ལོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཁམས་གོང་མའི་

དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་རི་རྒྱན་བཤའ་པ་དེ་དག་ལས་འགྲོད་གཉིད་གཉིས་དང་། ཁྱོ་
སོགས་བརྩམ་གཏོ་སྐྱེ་རྒྱགས་གསུམ་མ་གཏོགས་གཞན་བདུན་དང་། ཁོང་ཁོ་དང་། མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གཉིས་
པོ་རྣམས་མེད་ཅིང་གཞན་སྣ་མ་དང་འདྲ་ལ། བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་དེའི་སྡེ་དུ་རྫོགས་པ་ཡང་མེད། གཉིས་
པ་ན་དཔྱོད་པ་དང་གཏོ་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱང་མེད་ཅིང་གཞན་རྣམས་ནི་སྣ་མ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལས་འགྲོད་གཉིད་མི་
དགོ་རྣམས། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། རྫོགས་པའང་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན། །དེ་ཡི་གོང་ན་དཔྱོད་
པ་ཡང་། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་མཚུངས་པ་འདྲ་བའི་ཐ་དད་ནི། རོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཞེས་མེད་པའི་བྱུང་པར་སྣ་མ་
ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་མ་གུས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཇིགས་པར་མི་ལྟ་བ་སྟེ། ཀུན་
བདུས་སུ་གསུངས་པའི་གཉིས་ཀ་ཡང་འདིའི་ཕྱི་མའི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །དགའ་བ་དང་གུས་པའི་བྱུང་པར་ནི་སྣ་
མ་ནི་དད་པ་དང་ཕྱི་མ་ནི་རོ་ཚ་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །འགྲེལ་པར་དགའ་བ་དང་དད་པ་ལ་སྐྱ་བཞི་བཤའ་དོ། རྫོགས་
དང་དཔྱོད་པའི་བྱུང་པར་ནི་སེམས་ཅིང་བ་དང་། སེམས་ཞིབ་པའོ། །ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པའི་བྱུང་པར་ནི་པ་
རོལ་ལ་སྟོས་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་དང་། པ་རོལ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གི་ཚོས་ལ་ཆགས་པའི་སྐོ་ནས་སེམས་
ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའོ། །བཞི་བ་ཐ་དད་འདྲ་བའི་མཚུངས་པ་ནི། གསུང་རབ་ལས། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་
པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་གཅིག་སྟེ། རྣམ་ཤེས་དུག་ཆར་འབྱེད་པས་ན་སེམས། ཤེས་པས་ན་ཡིད།
རྣམ་པར་ཤེས་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཞེས་པ་
དང་། རྟེན་བཅས་དང་། དམིགས་བཅས་དང་། རྣམ་བཅས་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དོན་གཅིག་སྟེ།
སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། རྟེན་དང་།
དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། དུས་དང་། རྣམ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་དང་པོ་བཞི་པོ་ནི་མངོན་པ་གོང་
མར་གསུངས་པ་དང་པལ་ཆེར་མཚུངས་ཤིང་། ཕྱི་མ་ནི་གཏན་མི་འདྲ་སྟེ། འདིར་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་རྣམ་གཅིག་
ཡིན་པ་ལྟར་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་རྣམས་དེ་དེ་བར་མཚུངས་པར་རྣམ་མཚུངས་པའི་དོན་དུ་འདོད་ལ། མདོ་སྟེ་
པས་ནི་སེམས་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་མཚུངས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་དོན་ལ་གནས་
ཏེ། རྟེན་མཚུངས་ཀྱི་དོན་རྟེན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་མཚུངས་པ་བཞི་པོ་གཅིག་པའི་དོན་ལ་བཤའ་ན་རྣམ་
མཚུངས་ཀྱི་དོན་ཡང་རྣམ་གཅིག་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་བཤའ་བཞིན་

དོ། །གཉིས་པ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་སྒོམ་ནི། བཏགས་པར་ཡོད་པའི་འདོད་ཚུལ་དང། །རྗེས་སུ་ཡོད་
པའི་འདོད་ཚུལ་དང། །རིགས་པའི་གཞུང་ལ་དོགས་གཅོད་པ། །རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དོན་འདི་བསྟུན། །ཞེས་པ་
སྟེ། དང་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ལྷགས་ཏེ། འདི་ལ་ངོ་བོ་དང། གྲངས་དང་
གོ་རིམ་དབྱེད་པ་དང། དབྱེ་བའི་སྒོམ་ཚིག་དང། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྩེ་བྲག་སྐྱབས་
གཟུགས་སེམས་སེམས་རྩུང་དེ་གསུམ་ལས་རྗེས་གཞན་པ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ནི་
མི་འཐད་དེ། གསུམ་ལས་རྗེས་གཞན་ཏུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་དང། འདུས་བྱས་དང་དེའི་མི་རྟག་པ་
རྗེས་གཞན་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་རྟག་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང། རྗེས་ཡོད་ཡིན་ན་ཚོས་གཞན་ལ་མ་རྟོས་པར་དེ་
ཉིད་སྒོ་ཡུལ་ཏུ་འཆར་བ་གཅིག་དགོས་པ་ལས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་གསུམ་པོ་སྒོ་ཡུལ་ཏུ་མ་བྱས་པར་འདི་སྒོ་
ཡུལ་ཏུ་འཆར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར། ཡང་མདོ་སྟེ་བ་དང། སེམས་ཅམ་པ་གཞན་ཁ་ཅིག་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་དེ།
ལུང་ནི་ས་བཙོ་ལྷ་བ་ནས། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་འདི་དག་ནི། གཟུགས། སེམས། སེམས་ལས་རྩུང་བ་
གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་ལ་ཚོས་དེ་དག་ལ་བཏགས་པར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་དང། རིགས་པ་ནི། གནས་
སྐབས་ཅན་དེ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སྟེ། །དེ་ལ་ལུང་གི་སྐབས་བྱེད་
མི་འཐད་དེ། ཚ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་མེད་དགག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རིགས་པའི་
སྐབས་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྗེས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཟེར་རམ། མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་དང་
གཞན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་ཡང་མེད་དགག་ཏུ་
འགྱུར་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་གྱི་ཆ་ལས་རྗེས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར། རྩེ་མ་ལྟར་ན་
རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གནས་སྐབས་དང་གནས་སྐབས་ཅན་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་འཛོགས་པ་གསུང་རབ་སྤྱིའི་ལྷགས་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རང་གི་ལྷགས་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་ཞིག་གཟུགས། སེམས། སེམས་རྩུང་
གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་ལྡན་པ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་དང། ལུང་པོ་གཞན་རྣམས་གཅོད་པའོ། །རྗེས་
ཡོད་དང། བཏགས་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་ཚོས་དེ་ཉིད་སྒོ་ཡུལ་
ཏུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་འདི་སྒོ་ཡུལ་ཏུ་འཆར་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
གནས་སྐབས་ཅན་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེད་པའི་ཚེ། གནས་སྐབས་དེ་ཡང་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།

གཞུང་འདིར་ཐོབ་པ་ནས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བར་བཅུ་བཞི་དང་། འཇུག་པ་སོགས་ཆ་མ་ཐུན་དགུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་
 གསུམ་གསུངས་པ་ལ། དབང་ལོ་ཆེན་པོས། འདི་དག་གི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཅམ་ལས་མེད་དེ།
 དུལ་སོ་སོར་ཐོབ་པ་དང་། ཡུང་སོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་སོ་སོར་དམིགས་པ་དང་། མ་ཚོགས་པ་
 དང་། མ་ཐོབ་པ་སོགས་མང་དུ་བཤད་པ་མཐོང་ཞིང་། གནས་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོར། མི་ལྡན་པའི་འདུ་
 བྱེད་བརྒྱ་བཀའ་སྤྲུལ་པ་དང་། ཡུང་སོ་ལྔ་པ་དང་། མཛོད་འབྲེལ་སོགས་སུ་གྲངས་དང་གོ་རིམ་འདི་ལས་གཞན་
 དུ་བསྟན་པས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་འདིར་འབྲུང་བའི་ཉེར་གསུམ་ལ་སྤྲ་རབས་པ་རྣམས་
 གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་དེ། འཕེལ་འགྲིབ་ལ་བཏགས་པའི་ཐོབ་པ།
 འགགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ། གནས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སློག་
 འདྲ་བ་ལ་བཏགས་པའི་རིས་མ་ཐུན། མཚན་ཉིད་ལ་བཏགས་པའི་སྐྱེ་སོགས་བཞི། ཐ་སྐད་ལ་བཏགས་པའི་
 ཚོགས་གསུམ། མ་ཐོབ་པ་ལ་བཏགས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཆ་
 མ་ཐུན་དགུ་ཞེས་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོབ་དང་སྟོམས་འཇུག་རྣམ་གཉིས་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་སློག་
 རིས་མ་ཐུན། །མཚན་ཉིད་བཞི་དང་མིང་སོགས་གསུམ། །སོ་སྐྱེ་འཇུག་དང་སོ་སོར་ངེས། །འབྱོར་འབྲེལ་
 མཁྱོགས་དང་གོ་རིམ་དུས། །དུལ་དང་གྲངས་དང་ཚོགས་པ་ལོ། །བཞི་པ་ལ། ཐོབ་པ་ནི་དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་
 འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད། དབྱེ་ན་སྦྱིར་ཐོབ་པ་དང་། སྤར་མེད་གསར་དུ་རྗེད་པ་
 དང་། རྒྱན་ལྡན་པ་སྟེ་རྣམས་གྲངས་ཀྱི་སྟོན་པ་གསུམ་མོ། །འགྲིབ་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པར་རི་ལྟར་འགྲུང་
 སྟམ་ན། འཕེལ་བའི་ཆེ་ཆེན་པོ་ལྡན་ཅིང་འགྲིབ་པའི་ཆེ་ཆུང་དུ་ལྡན་པས་སྦྱོན་མེད་ཅེས་འབྲེལ་བར་བཤད་
 དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ནི་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྲུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་བཞི་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་
 ཚོགས་དུག་འཁོར་དང་བཅས་བཀག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་
 འཇུག་ནི་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཚོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་བཀག་
 པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་བཞི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྗེའི་རྒྱད་ཀྱི་
 ཚོགས་དུག་འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །སློག་གི་དབང་པོ་ནི་རིས་

མ་སྐྱོན་པར་སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པ་གནས་པའི་དུས་ངེས་པ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །རིས་མ་སྐྱོན་
པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་དེ་དང་དེར་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་གི་ལུས་འདྲ་བ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་
དོ། །སྐྱེ་བ་ནི་རིས་མ་སྐྱོན་པར་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྤར་མ་བྱུང་བ་གསལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་
དོ། །ཀ་བ་ནི་རིས་མ་སྐྱོན་པར་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །གནས་
པ་ནི་རིས་མ་སྐྱོན་པར་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་མི་འཇིག་པ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་
རིས་མ་སྐྱོན་པར་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་འཇིག་པ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དེ། གཞུང་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་
འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ལ་བཞག་པར་
སྤང་ཞིང་། མི་རྟག་པ་ཡང་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་ལ་མི་འདོད་པར་རྒྱུན་འཇིག་པ་ལ་འདོད་དོ། །མིང་གི་
ཚོགས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་སྒྲ་དྲགས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །ཚིག་གི་ཚོགས་ནི་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚིག་སྒྲ་དྲགས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །ཡི་གེའི་ཚོགས་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་
ཡི་གེ་རྣམས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་ཚོས་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་
ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་མཛོད་ལས་མ་ཐོབ་པའི་ནང་ཚན་དུ་བྱས་ནས་འཕགས་ཚོས་མ་ཐོབ་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་བ་ལ་འདོད་ལ། སོ་སྐྱེའི་གང་ཟག་ལ་འཁྲུལ་པར་མི་བྱ་སྟེ། མཛོད་པ་གོང་འོག་
གཉིས་ཆར་གྱི་ལུགས་ལ་འདི་ལྷང་པོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འཇུག་པ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུན་
མི་འཆད་པ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་
བྱེད་དོ། །འབྲོར་འབྲེལ་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་མ་སྐྱོན་པ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །མཐོགས་པ་ནི་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྤར་བར་བྱུང་བ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །གོ་རིམ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རེ་རེ་ནས་འབྱུང་
བ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །དུས་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །ཡུལ་
ནི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྤོགས་རྣམས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །གངས་ནི་
འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །ཚོགས་པ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྒྱུན་འདུས་
པ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་ཡོད་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི། མཛོད་ལས། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་
སྐལ་མཉམ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་སྟོངས་འཇུག་དག་དང་། །སྤོགས་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི། །མིང་གི་

ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །ཞེས་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་བཅུ་བཞི་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་ལ་ཐོབ་པ་ནི། རང་
 གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའམ་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་འགོག་པ་གཉིས་གང་རུང་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྡན་པར་བྱེད་
 པའི་རྣམས་ཉེ་དཔེར་ན་བ་སྤང་ལ་ཁལ་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་ཐག་པ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་ན་མ་ཐོབ་པ་དང་རྣམས་པར་ཉམས་
 པ་ལས་གསར་དུ་རྙེད་པ་དང་། ཐོབ་ཐེག་རྒྱུན་ལྡན་པའི་ཐོབ་པ་གཉིས་སོ། །ཐོབ་པ་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་
 ལྟེ། ཚོས་གང་ལ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་དེ་མི་ལྡན་པའི་ཚེ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ནི་བྱེ་བཀ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་གྲུབ་
 པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་བ་ན་རེ། ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་བྱིས་
 པས་བྱེ་བཀ་སྐྱེ་བ་ན་རེ། མདོ་ལས། དེ་མི་སློབ་པའི་ཚོས་བཅུ་པོ་འདི་དག་སྐྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐོབ་པ་ཀུན་ཏུ་ལྡན་
 པས་ན་ཡན་ལག་ལྔ་རྣམས་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སེམས་
 ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ལ་ཡང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པར་འགྱུར་ཉེ།
 མདོ་ལས། དག་སློང་དག་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ལྡན་པ། ཞེས་རྒྱས་པར་
 འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཉེ་དེར་ནི་དབང་བཉིད་ལ་ལྡན་པའི་སྤྱར་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མི་སློབ་པའི་ཚོས་
 ཀུན་ཏུ་ལྡན་པ་ལ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཅིང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ལ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་
 ཅེས་པའི་བྱེད་པར་གང་གིས་འབྱེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྡན་པ་རྣམས་གཞན་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རང་
 གི་ངོ་བོའི་སློན་ལ་དམིགས་ཤིང་། མིག་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བྱ་བའི་སློན་ལ་ཀྱང་མ་དམིགས་པར་མཚུངས་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཉེ་ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདུས་མ་བྱས་འགོག་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་
 ཤིང་མཚུག་ཏུ། དེ་ལྟར་ན་ལྡན་པ་འདི་དང་དེ་འགོག་པ་མི་ལྡན་པ་ནི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཏགས་པའི་ཚོས་
 ཡིན་གྱི་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བཀ་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ན་རེ། འདི་གཉིས་ཀ་རྣམས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཛོད་
 རོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ན་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་
 སྐལ་མཉམ་ནི་སྤྱར་གྱི་རིས་མ་ཐུན་པ་དང་། རྣམས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱེད་པར་མ་གཏོགས་པ་འདྲ་སྟེ། མཛོད་
 འགྲེལ་ལས། སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་བ་ཡིན་ཉེ། བསྟན་བཅོས་
 ལས་ནི་འདིའི་མིང་རིས་མ་ཐུན་པ་ཞེས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལྷག་མ་བཅུ་པོའི་ངོ་བོ་ནི་གནས་

སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚབ་ཏུ་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཞེས་སྐྱུར་བ་ལ་གཏོགས་པ་སྐྱེ་མ་དང་
འདྲའོ། །གསུམ་པ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་དོགས་པ་གཙོད་པ་ནི། འོ་ན་ཚད་མ་སྤྲོད་པའི་མདོ་སེམས་
གཉིས་ཀྱིས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རི་ལྟར་ཁས་སྤངས་སྟེ་བཞག་སྤྲོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་གྲུབ་དང་། མདོན་པ་
སྤྲོད་པའི་མདོ་སྤྲེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་གཉིས་ཀ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཚད་མ་སྤྲོད་པའི་མདོ་སྤྲེ་པའི་ལུགས་ལ་
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སྤྲེ་པའི་བྱིར་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་རྗེས་སྤྲེ་པའི་བྱིར་དོ། །འོ་ན་སྤོང་པོའི་བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ་གང་དུ་ཁས་ལེན་ཅེ་ན།
བྱེ་བཞག་སྤྲོད་པས་སྤོང་པོ་ལས་རྗེས་གཞན་དང་། མདོན་པ་སྤྲོད་པའི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་
འདུས་བྱས་སྤྲེ་པའི་ལེན་གྱང་། ཚད་མ་སྤྲོད་པའི་མདོ་སྤྲེ་པ་དོན་ལ་ཡོད་པའི་སྤོང་པོའི་བྱས་མི་རྟག་ནི་སྤོང་པོ་
ཉིད་ཀྱི་རྗེས་དང་། སེམས་དོའི་བྱས་མི་རྟག་ནི་སྤྲི་མཚན་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་སྤྲེ་པའི་ལེན་པའི་བྱེད་
པར་དོ། །གལ་ཏེ་ཚད་མ་སྤྲོད་པའི་སེམས་ཅམ་པས་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཚོས་ཉིད་དེ་རྗེས་སྤྲེ་པའི་བྱིར་ཅིང་།
དོན་ཤེས་གང་གི་ཡང་རྗེས་སྤྲེ་པའི་འདོད་པས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་ནོ་སྟེ་ལེན་པའི་ལེན་ཏེ། ཚོས་
དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ན་སྤྲེ་པོའི་ཁོངས་སྤྲེ་པའི་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་སྤྲེ་
ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར་དོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྲེ་པོ་བྱེ་བཞག་ཏུ་བཤའ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་
གྲངས་ཀྱི་སྐོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་བཤའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ལས།
སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་འབྲུང་བའི་དོན་ལ་དོན་གསང་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་འདི་
གསུམ་ཚར་རྣམ་ཤེས་རྟུག་པོ་ཁོ་ནའི་མིང་དུ་བྱས་ནས་ངེས་ཚིག་གི་དབྱེ་བས། འབྲེད་པས་སམ་བསགས་པས་
ན་སེམས་དང་། ཤེས་པས་ན་ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པས་ན་རྣམ་ཤེས་སོ། །དུས་ཀྱི་དབྱེ་བས། མ་འོངས་པ་
སེམས་དང་འདས་པ་ཡིད་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམ་ཤེས་སོ། །བསྟན་ཚུལ་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཁམས་བསྟན་པ་ན་
སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ཞེས་དང་། སྤྱི་མཆེད་བསྟན་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་ཅེས་དང་། སྤྲེ་པོ་བསྟན་པ་ན་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲེ་པོ་ཞེས་སོ། །བྱེད་པའི་བྱེ་བཞག་གིས། རིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་གཅིག་སྤྲེ་པའི་རྒྱ། །གཏུལ་བར་དཀའ་
བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར། རིང་དུ་འགྲོ་བས་ན་སེམས་དང་། ཚོས་རྣམས་སྤོང་དུ་ཡིད་འགྲོ་
འོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤོང་དུ་འགྲོ་བས་ཡིད་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ལྟར་ཉིང་

མཚམས་སྒྲོར་བས་རྣམ་ཤེས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཐེག་ཆེན་པས་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་
གྲངས་དང་། གཙོ་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གསུམ་ཆར་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་
བརྒྱད་ཅུ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་བག་ཆགས་བསགས་པས་སེམས། དོན་ལ་
སེམས་པས་སེམས། དམིགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རིག་པས་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ཀུན་གཞི། གཉིས་པ་ཉོན་
ཡིད། གསུམ་པ་ཚོགས་ལྷག་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཡིད་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉོན་བྱེད་པས་ཡིད་དང་། རང་གི་
དམིགས་པ་ཉོན་པས་ཡིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཅུ་གྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་
སོ་སོར་རིག་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་གྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཉིས་པ་གཙོ་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་
གྲངས་ཀྱི་དོན་ནི། སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་སྟེ་བག་ཆགས་བསགས་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་པ་དང་། དོན་ལ་དམིགས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་འདི་གསུམ་ཆར་ཀུན་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཚང་གི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཏེ། ཉོན་ཡིད་ལ་དོན་ལ་སེམས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། བག་ཆགས་བསགས་པ་མེད། ཚོགས་
ལྷག་ལ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། དོན་ལ་སེམས་པ་ཡོད་ཀྱང་བག་ཆགས་བསགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཡིད་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ། དུས་ཉལ་ཏུ་བདག་གི་རྣམ་པར་རྣོ་སེམས་པས་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉོན་
ཡིད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཀུན་གཞི་དང་། སྒོ་སྤྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བདག་ཏུ་རྣོ་སེམས་པ་ཅན་
ཡང་མེད། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བདག་ཏུ་རྣོ་སེམས་པ་ཅན་ཡོད་ཀྱང་དུས་ཉལ་ཏུ་བདག་ཏུ་རྣོ་སེམས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཚོགས་ལྷག་སྟེ། དམིགས་པ་སྣ་ཚོགས་གསལ་བར་རིག་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཚོགས་ལྷག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་ནི་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་པ་སྣ་ཚོགས་
རིག་པ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་བ་མེད། ཉོན་ཡིད་ལ་གསལ་བར་རིག་པ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མེད་པའི་
སྤྱིར། དེས་ན་འདིར་ནི་གཙོ་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་གཟུང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་
དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཀུན་གཞི་བཤད་པ། ཡིད་ཉོན་མོངས་ཅན་བཤད་པ། རྣམ་ཤེས་
ཚོགས་ལྷག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྟོམ་ནི། རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་དམིགས་རྣམ་དང་། །མཚུངས་ལྡན་འཇུག་
སྟོག་དབྱེ་བ་དང་། །རྣམ་གྲངས་སྒྲ་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་དེ། །བཅུ་གཅིག་སྟོན་ལེགས་པར་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར་
བཅུ་གཅིག་ལས། དང་པོ་རང་བཞིན་ནི། གསུང་རབ་ལས་ཚོས་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་དང་། བསྐྱིབས་ལ་ལུང་

དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། མ་བསྐྱབས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་བཞི་གསུངས་ལས། འདི་ནི་མ་བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་མ་
 བསྟན་པ་སྟེ། ལུང་ལ་ལས། དེ་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོ་བུར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་མ་ཅན་དུ་མ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་
 ལ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་དགོ་མི་དགོའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། ཐེག་བསྐྱུས་ལས།
 འདིའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཇི་ལྟར་བཟུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མདོར་བསྐྱུས་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། རྒྱ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་
 པ་ལོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པས་དེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་
 རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་
 བས་འབྲུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདིའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་
 བསྟན་ཚུལ་བཤད་པ། མཚན་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ། མཚན་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་
 གསང་དུ། མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་རིམ་པ་ལྟར་ཀུན་གཞི་སྐྱེ་ཡི་དང་། ས་བོན་གྱི་ཆ་ཡི་དང་། རྣམ་སྐྱེན་གྱི་ཆ་ཡི་
 མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །བཤད་སྐྱུར་དུ་ས་བོན་ཅམ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མ་བྱུང་བ་དང་པོ་དང་། རྒྱས་པ་བྱུང་བ་
 གཉིས་པ་དང་། ཐེག་བསྐྱུས་ཉིད་དུ། འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྐྱེད་པ་དེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་
 པར་བཤད་དེ། ཚོས་རྣམས་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ལས། །བྱུང་སྟེ་དེ་དག་ཉིད་ལས་དེ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
 ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཅམ་དུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་སྐྱེན་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་
 མཚན་ཉིད། དེ་ཉིད་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་སྐྱེན་
 གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱུས་སུ། མདོར་བསྐྱུ་
 བ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་སྟེ།
 ཞེས་དང་། ལུང་ལ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རྣམ་སྐྱེན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །ཡང་བག་ཆགས་བསྐྱོད་དུང་གི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པས་ཀྱང་མཚོན་རྒྱས་ལ། འཁོར་བ་དང་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་

པའི་ཉེན་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རྟོག་པ་ཞེས་པས་ཀྱང་མཚོན་རྒྱས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་སྟོན་གྱི་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་ཤིང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་སྟོག་པ་ནས་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཚར་འཛོག་
གོ་། དེའི་ཚོས་ནི། རྣམ་སྟོན་ལྟར་དུ་མ་བསྟན་ཚོས། །སེམས་ཅན་བརྗོད་ལྟར་བསྟན་སྟེས་འབྱུང་། །ཞེས་པ་རྣམ་
མ་བསྟེན་ལས་ལྟར་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཡང་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་
བར་འགྱུར་ན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །རྣུ་ལྟར་དུ་བསྟན་པ་ལས་སྟེས་
འབྱུང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལས་དགོ་མི་དགོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྤྱད་པ་ལས་རྣམ་སྟོན་ཡང་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འབྱུང་ན་
རྣུད་གཅིག་ལ་འགྲོ་བ་དུ་མར་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་སྟེར། འོན་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་
སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྤྱིར་རྣམ་སྟོན་གྱི་
གཙོ་བོ་ཚོར་བ་ཡིན་པས་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་སྟེར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀུན་
གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ནི་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་
ཡིན་པའི་སྟེར་རོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྣུད་གྱིས་བསྟུས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ།
ལས་དགོ་མི་དགོ་བྱས་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ་རོལ་གྱི་ཉེན་ལ་སྟོན་ན་གང་ཟག་གཞན་དང་སྤྱན་མོང་བར་
ཐལ་བ་ལས་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་སྟེར། དེ་ཡང་རྣུད་གཅིག་གིས་བསྟུས་པ་
ཞིག་དགོས་ཏེ། རང་གི་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་རྣུད་གཞན་ལ་སྟོན་ན་ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཐོས་
པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར་བའི་སྟེར། འོན་གང་ཟག་འགལ་ཞིག་ཤི་བའི་ཆེ་རྗེས་ན་ཡོད་པའི་
གསོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་དགོ་མི་དགོ་བྱས་པའི་རྣམ་སྟོན་གཤམ་པོ་དེ་ལ་སྟོན་ནམ་མི་སྟོན། སྟོན་ན་བྱས་པ་
ཚུད་ཐོས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར། མི་སྟོན་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་མདོ་དང་བསྟན་
བཅོས་ནས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་སྤྱིར་བས་པ་ཁ་ཅིག་སྟོན་པས་སྟོན་སྟེ་མ་མེད་ལ།
སྟོན་དང་པོ་ཡང་མེད་དེ། གསོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་རྣམ་སྟོན་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་མིན་གྱི་གཤམ་པོ་
དེས་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་པས་ཚུད་ཐོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར། བར་དོན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་
སྟོན་གྱི་སྟོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པར་མི་ལམ་གྱི་ཚོད་ཅེས་དུ་ཤེས་པས་གསོན་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་དགོ་བ་བྱས་པའི་ལན་པོ་མི་ལམ་གྱི་ཚོད་ཅེས་དུ་བྱས་པས་མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པའི་སྟོན་མེད་

བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་ས་གསོན་པོའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཤེན་པོས་མི་སྤོང་བའི་ལན་དུ་
 ལྷང་བས་མདོ་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་སྤོང་མི་རུས་སོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྟུས་པ་
 དགོས་པ་ནི། འཕམ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་དགོངས་ལ། གསོན་པོས་གཤེན་པོའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ནི་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་སུ་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ་
 གཉིས་སྟེ། ས་བོན་གྱི་ཆ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞི་དེ་
 ཉིད་ཚོས་རྣམས་སྐྱེད་པའི་རུས་པའི་བག་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སྡོག་པ་ནས་ས་བོན་གྱི་ཆའོ། །འདིར་རེད་མཛད་
 བས། ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཀུན་གཞི་ནི་རུས་པ་ཅམ་གྱི་དོ་བོར་གནས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་
 པས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་མེད་པ་རྣམ་སྲིན་གྱི་ཆ་ལས་རྗེས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱའི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལོ། །དེ་བས་ན་འདི་གཉིས་
 ཀྱི་རྗེས་སོ་སོར་དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྡེ་རབས་པ་དག་གིས་
 འདི་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ལ་སྡོག་པ་ཐ་དད་པར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་ཆ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་གཞི་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ཡང་ཡིན་ལ། དམིགས་རྣམ་འཛིན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན། ལས་ཀྱི་བག་
 ཆགས་ཡོངས་སུ་སྲིན་པའི་དོ་བོར་གྱུར་པས་རྣམ་པར་སྲིན་པ་ཡང་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི་ཀུན་གཞི་ཞེས་
 ཀྱང་བྱ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་སྲིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་གྱི་ཆ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའམ། འདི་ཡང་དེ་དག་གི་རྒྱའི་དངོས་པོར་
 སྦྱོར་ཞིང་འདུ་བས་ཀུན་གཞི་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཤེས་རིག་མ་ཡིན་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་སྲིན་
 པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །འདི་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། ཤེས་རིག་གི་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་
 སྦྱིར་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཤེས་རིག་ལས་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཀུན་
 རྣམ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱའི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་སྟེ། རྗེས་
 སུ་མ་གྲུབ་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱའི་རྒྱུན་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་མ་ལྟར་ན། བེམ་
 པོའི་རྗེས་སུ་གྲུབ་པའམ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། རྣམ་སྲིན་གྱི་ཆ་ལས་རྗེས་གཞན་

དུ་ཐལ་བ་བརྗོད་ཏུ་མེད་ཅིང་། སྤྱི་མ་ལུ་འཇུག་གི་བྱེད་པ་ལ་གཏོགས་པ་ལྟར་མིན་འདུ་བྱེད་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་
ཁོ་ལོ་བཞུགས་པ་མེད་པས་མི་འཐད་དོ། །ས་བོན་གྱི་ཆ་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་།
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་ཐེག་བསྐྱེད་པ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་
ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱའི་རྒྱུན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། རྒྱའི་རྒྱུན་གཞན་མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་
དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱི་མས་ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་དང་། སྤྱི་མས་རྣམ་སྤྲོད་གྱི་ཆ་བསྟན་པར་བྱེད་རང་
གིས་ཀྱང་ཁས་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
ཚོས་ལས་བྱུང་བའི་ཆ་ནས་རྣམ་སྤྲོད་གྱི་ཆ་དང་། འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་སྤྱིད་པའི་རུས་པ་དང་
ལྟར་པའི་ཆ་ནས་ས་བོན་གྱི་ཆར་འཛོགས་པར་དབང་ལོ་ཆེན་པོས་བཞེད་པ་འདི་ཉིད་གཞུང་གི་དོན་དུ་སྤྱང་བས་
སྤྱིར་བས་པ་དག་འདི་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ལ་སྤོག་པ་ཐ་དད་པར་བཞེད་པ་ནི་འཐད་པ་ལོ་ན་ཡིན་ཅིང་། ཐེག་
བསྐྱེད་ལས། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་དོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་
བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། དོན་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བའི་ཚུལ་རི་ལྟར་སྤྲོད་པ། འདི་ལ་སྤྱི་སྟེ། བསྐྱོ་བའི་གཞི་
དང་། སྐྱོ་བྱེད་དང་། བསྐྱོས་པའི་རྣམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱོས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཐེག་བསྐྱེད་ལས། བཏན་ལུང་མ་བསྟན་བསྐྱོ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་ལ། སྐྱོ་བྱེད་དེ་ལས་གཞན་དུ་
མིན། །འདི་ནི་བག་ཆགས་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱོ་བྱེད་ཅེས་པ་སྤྱི་མ་བཞི་ཆར་གྱི་གསལ་བྱེད་
དུ་སྤྱང་ཏེ་བཏན་པ་ལ་སྐྱོ་བར་བྱེད། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་སྐྱོ་བར་བྱེད། བསྐྱོ་བར་བྱེད་པའོམ་འོས་པ་ལ་སྐྱོ་བར་
བྱེད། སྐྱོ་བར་བྱེད་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ལ་སྐྱོ་བར་བྱེད། ཅེས་པ་སྟེ། བསྐྱོ་བའི་གཞི་
བྱེད་ཚོས་བཞི་ལྟར་དུ་གསུངས་ལ། དོན་གསང་ལས་དེའི་སྤྱིད་དུ། གཙོ་བོམ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། བྱེད་ཚོས་སྤྱི་
ལྟར་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མིན། ཞེས་པ་ནི། བག་ཆགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཚོས་
བཞི་ལྟར་གྱི་བསྐྱོ་བའི་ལ་བསྐྱོས་པས་བསྐྱོ་བའི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མིན། ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱོ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚིག་
དང་འབྲེལ་བ་ནི་མ་ཡིན་འོ། །དེ་ལ་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པའི་གཞི་ལ་བཏན་པ་ཞིག་དགོས་སྟེ། བག་ཆགས་
བསྐྱོས་པའི་དགོས་པ་ནི་དུས་སྤྱིས་རང་གི་འབྲས་བུ་སྤྱིད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞི་དེ་རྒྱུད་བཞིན་དུ་གཡོ་བ་

དང་། སྐྱབ་བཞེན་དུ་རྒྱུན་མེད་པ་ཡིན་ན། བསྐྱོས་པ་རྒྱུད་ཐོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ། །དཔེར་ན་མེ་
 ཏོག་གི་ཞིམ་པོའི་ཁྲི་སྐྱོ་བ་ན་ཉེས་ལྟ་བུ་རྒྱུན་བརྟན་པ་ཞིག་ལ་སྐྱོ་ཡི། རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱོ་བ་བཞེན་ནོ། །འདིས་ཚོགས་
 བདུན་དང་། གཞུགས་བསྐྱོ་གཞི་ཡིན་པ་བསལ་ཏེ། ཚོགས་དུག་ནི་གནས་སྐབས་ལྟར་རྒྱུན་ཚད་པའི་སྲིར་དང་།
 ཉོན་ཡིད་ནི་འགོག་སྐྱོམས་དང་། འདས་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ན་རྒྱུན་མེད་པའི་སྲིར་དང་། གཞུགས་ནི་
 གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་རྒྱུན་མེད་པའི་སྲིར། འོ་ན་ཀུན་གཞི་ཡང་ཕྱང་པོ་ལྟག་མེད་དུ་རྒྱུན་ཚད་པས་བསྐྱོ་བྱ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཇི་སྲིད་སྐྱོ་བྱེད་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྒྱུན་བརྟན་པ་ལ་བསྐྱོས་པས་མི་འགལ་ལོ། །ཡང་
 བསྐྱོ་བའི་གཞི་དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕྱང་དུ་མ་བསྐྱལ་བ་དགོས་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ཏོག་གི་ཁྲི་སྐྱོ་བ་ན་ཉེས་ལྟ་བུ་གི་
 མཉམ་པ་ཁོ་ན་བསྐྱོ་བར་བྱ་བའི་གཞི་འཐད་ཀྱི་སྐྱོག་སྐྱུ་དང་སྐྱེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལ་མི་འཆགས་པ་ལྟར་
 འཇུག་ཤེས་དུག་པོ་དགོ་མི་དགོར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་མི་བསྐྱོ་ཡི་ཀུན་གཞི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕྱང་དུ་མ་བསྐྱལ་བ་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་བསྐྱོ་ལོ། །འོ་ན་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་ན་དགོ་བ་ལ་ཡང་འཛོག་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། སྐྱོན་གྱི་སངས་རྒྱས་དུས་རིང་པོར་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པ་རྣམས་ལས། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་
 བག་ཆགས་ཉུང་བས་ཡོན་ཏན་དམན་པར་འགྱུར་ལ། མི་འཛོག་ན་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོགས་རྒྱ་མེད་དུ་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འཛོག་པས་སྐྱོན་དང་པོ་མེད་ལ། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སོགས་རྒྱ་མེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ།
 ཟག་མེད་ཀྱི་ས་པོན་གྱི་རྒྱུན་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་དུས་སུ་ཅིག་ཅར་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པ་ལས་འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ། །ཡང་
 བསྐྱོ་བར་བྱ་བའལ། སྐྱོ་བར་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ་མཐེགས་པ་དོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གི་མི་བསྐྱོ་བ་ལྟར་མི་ཉག་
 པ་ལ་སྐྱོ་ཡི། ཉག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སོགས་ལ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཏེ། སྐྱུར་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བར་བྱ་བའི་གཞི་
 དེ་འབྲས་བུ་དེ་དང་དེ་སྐྱེད་པའི་བྱས་པ་དང་མི་ལྟན་བའམ་བྱས་པ་མཐུ་རྒྱུད་དུར་འདུག་པ་ལ་སྲིས་བྱས་པ་དང་
 ལྟན་བའམ་བྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་བ་དགོས་པའི་སྲིར་རོ། །ཡང་སྐྱོ་བྱེད་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་དུ་འབྲེལ་
 པ་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་གཞན་ལ་སྐྱོ་ན་གང་ཟག་གང་ཞིག་གིས་མི་དགོ་བའི་ལས་མི་སྐྱུད་ཀྱང་གཞན་གྱི་མི་དགོ་བ་
 བསྐྱོས་པས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་སྲིར་དང་། རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཡང་དུས་ཐད་དཔ་ནི་གང་རུང་གཅིག་
 དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཆེ་གཅིག་ཤོས་དངོས་པོར་མེད་པས་བསྐྱོ་བྱ་སྐྱོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྲིར། འོ་ན་མཁའ་པོ་
 དང་སྐྱོ་བ་དཔོན་གྱིས་སྐྱོ་བ་ལ་སྐྱོ་བ་འབོགས་པའི་དུས་སུ་སྐྱོ་བ་མའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱོ་བའི་བག་ཆགས་སྐྱོའམ་

མི་སྒོ་མི་སྒོ་ན་སྒོ་མ་པ་སྒྲངས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྒོ་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱོ་བར་བྱ་བའི་
གཞིར་རྒྱུད་བར་ཐལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་སྒོ་བ་མ་ལ་ཚོས་བཤད་པ་དག་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་
ཞེ་ན། དངོས་སུ་སྒོ་མ་པ་དང་། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་མི་སྒོ་སྟེ། མཁམ་སྒོ་བ་ཀྱི་ཚོ་ག་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་
ཚོས་བཤད་པ་རྒྱུད་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བག་ཆགས་བསྐྱོ་དགོས་ལ། དངོས་སུ་སྒོ་ན་བསྐྱོ་བྱ་སྐྱོ་བྱེད་དུས་
མཉམ་པ་དགོས་པའི་སྲིད། འོན་ཀྱང་སྒོ་མ་པ་སྒྲངས་པ་དང་། ཐོས་པ་བྱས་པ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མཁམ་
སྒོ་བ་ཀྱི་ཚོ་ག་དང་། བཤད་པས་རྒྱུན་བྱས་ནས་སྒོ་བ་མ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དང་། དེ་སེམས་
པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་དངོས་སུ་སྐྱོ་བའི་སྲིད། དོན་གསང་ལས།
བསྐྱོ་བར་བྱ་བའི་གཞི་ལ་གཙོ་བོ་འཕམ་རྟེན་དུ་རྒྱུད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། འཁོར་རམ་བརྟེན་པ་ནི་ས་བོན་བསྐྱོ་བར་
བྱ་བའི་གཞིར་མི་འཐད་པས་ཀུན་གཞི་གཙོ་བོ་དང་རྟེན་ཡིན་པས་བསྐྱོ་བའི་གཞིར་འཐད་ཀྱི་དེའི་འཁོར་གྱི་རེག་
པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་བསྐྱོ་གཞིར་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱོ་བྱ་
དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་ཅིང་། བསྐྱོ་བྱ་ལས་རྣམས་པ་རྗེས་སུ་བཞག་དུ་རྒྱུད་པ་སྟེ། ཚོགས་བདུན་མཚུངས་
ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །འོ་ན་ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཀུན་འགྲོ་ལྡས་རང་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་འགོད་དམ་
མི་འགོད་ཅེ་ན། དོན་གསང་དུ་སྒོ་བ་དཔོན་ཁ་ཅིག་དེ་རྣམས་དང་ཀུན་གཞི་པམ་ཚུན་རྒྱུ་ཡིན་པས་འགོད་
པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་རྣམས་རྣམས་སྤོང་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་པས་མི་གསལ་བའི་སྲིད་བག་ཆགས་སྐྱེད་
མི་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ཁོ་ནས་མ་ཤིའི་བར་དུ་འབྱུང་དོ། །ཞེས་ཟེར་དོ། །ཞེས་འབྱུང་དོ། །གསུམ་པ་ནི།
ཉིལ་དང་མེ་ཉོག་གི་ཞིམ་པོ་ལྟན་ཅིག་བཞག་སྟེ་བྱི་བསྐྱོས་པས་ཉིལ་ལ་མེ་ཉོག་གི་བྱི་བྱིའི་རྒྱུན་ཆགས་པ་ལྟར་ཀུན་
གཞི་དང་ཚོགས་བདུན་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་འགགས་ལྟན་ཅིག་བྱས་པས་སྐྱོ་བྱེད་
འགགས་ཀྱང་། དེ་དང་རིགས་འདྲའམ་རིགས་མི་འདྲའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཀུན་གཞི་ལ་རྗེས་སུ་བཞག་པ་སྟེ།
ཐེག་བསྟུས་སུ། བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ནི་ཅི་ཞེ་ན། ཚོས་
དེ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་
བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉིལ་དག་ལ་མེ་ཉོག་གིས་བསྐྱོས་པ་ཉིལ་དང་མེ་ཉོག་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འགགས་ཀྱང་ཉིལ་
རྣམས་དེའི་བྱི་གཞན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འགགས་ཀྱང་སེམས་ནི་དེའི་
རྒྱ་རྒྱུན་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། མང་དུ་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མང་དུ་སློབ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་སློབ་པ་དེ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འགགས་ཀྱང་སེམས་ནི་དེ་རྫོང་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ། བག་ཆགས་
དེས་ཡོངས་སུ་ཐེན་བས་ཚོས་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་
བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ཐེག་བསྐྱེད་སུ་གསུངས་པ། ཕྱི་དང་ནང་དང་མི་གསལ་
བ། །གཉིས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་ཏེ་དེ་རྣམ་ཀུན། །ས་བོན་རྣམ་པ་ཐུག་ཏུ་འདོད། །སྐྱད་ཅིག་
པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང། །དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་འབྱུང་བར་འདོད། །དེས་དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་དང་། །རང་གི་འབྲས་
བུ་སྐྱབ་པ་འོ། །ཞེས་ཏེ། ཕྱིའི་ནི་སྐྱ་ལུ་དང་ལྷན་ལའི་ཙུ་བ་སོགས་སོ། །ནང་གི་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའོ། །མི་
གསལ་བ་གཉིས་ནི་དགོ་མི་དགོ་ལམ་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བུ་དུ་མི་གསལ་བ་སྟེ། མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུང་དུ་མ་
བསྐྱེད་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ནི་ཕྱིའི་སྟེ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །དོན་དམ་པ་ནི་ནང་གི་སྟེ་བཏགས་
བཟོད་པས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འོ། །སྐྱད་ཅིག་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ས་བོན་གཉིས་ཀ་སྟེ། ཏྲག་པ་ལ་འབྲས་བུ་མི་
འབྱུང་བས་སོ། །ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ས་བོན་དང་འབྲས་བུ་དུས་མཉམ་དུ་གནས་པ་ལ་བཤའ་དེ། སྐྱད་ཅིག་
གཞན་གྱི་བར་མ་ཚོད་པ་ལ་དགོངས་པར་མངོན་འོ། །རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ནི་འགལ་རྒྱུན་དང་མ་འཕྲད་པ་
དང་འབྲས་བུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུའོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་ན་ཀུན་ལས་ཅིས་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། ལུས་པ་ངེས་
པ་ལས་འགའ་ཁོ་ན་ལས་འགའ་འབྱུང་ངོ། །དེས་ཀྱང་ཏྲག་ཏུ་མི་འབྱེན་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པས་ཏེ། ཏྲག་ཏུ་
རྒྱུན་ཉི་བར་མ་ངེས་པས་སོ། །ས་བོན་དེའི་ས་བོན་ཅི་ཞེ་ན། རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ་སྟེ། ས་བོན་དང་ས་བོན་
ཅན་ཐོག་མ་མེད་པས་སྐྱ་མས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའོ། །ཡང་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་
བའི་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཏེ་རིམ་པ་ལྟར། ལྟ་དང་མི་དང་འགྲོ་བའོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་སྟེ་
ཚོགས་འབྱུང་བའི་ས་བོན་དང་། ཉོན་ཡིད་འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དབང་གི་ཀུན་གཞི་ལ་བདག་གོ་སྐྱམ་པའི་
རྒྱ་དང་། བསོད་ནམས་སོགས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་ཐུག་ཏུ་མ་རིག་པ་ནས་གཤེད་པར་སྐྱེ་བའི་
རྒྱུའོ། །ཡང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་དང་། འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་
ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་ལས་གུད་ན་རང་རྒྱུད་པའི་གཟུང་བ་ཡོད་པར་ཞེན་ཅིང་། དེ་ཤེས་པས་ཉོགས་པར་

ཞེན་པ་སྟེ་གཟུང་བར་འཛིན་པ་དང་འཛིན་པར་འཛིན་པ་དག་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་དང་། དེ་སྐྱུམ་ཅུ་པར་གསུངས་
 བ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི། །བག་ཆགས་བཅས་པ་སྡེ་མ་ཡི། །ཞེས་སོ། །ཡང་ནམ་སྟོན་གྱི་བག་
 ཆགས་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཏེ། དེམ་པས་མི་དགོ་བ་དང་དགོ་བ་བཅས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་གཞན་
 དུ་ཀུན་གཞི་ཉིད་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་དང་། དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་ནམས་ཀྱིས་རང་དང་རིགས་འབྲས་སྐྱེད་པའི་
 ས་བོན་བཞག་པའོ། །ཡང་འདི་ཉིད་དུ་གནས་ངན་ལེན་ཉེར་གཞིར་ཡང་ཕྱེ་སྟེ་སྐྱེས་འཆད་དོ། །ལྟ་བུ་ལ་གསུམ་
 སྟེ། བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དབྱུང་བ། གཅིག་དང་ཐ་དད་དབྱུང་བ། འཛོག་ཚུལ་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་མི་འཐད་
 བ་དགག་བ། འཐད་པ་འཕོད་བ། ཚོད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་རོག་སོགས། སྟོ་བྱེད་དགོ་མི་དགོ་
 ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བསྟོས་པའི་བག་ཆགས་རང་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། འདི་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དགོ་མི་
 དགོ་བག་ཆགས་ལ་བཞག་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡང་དགོ་བས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དེ་དགོ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 འབྲས་བུ་སྐྱུག་པ་འཛིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་དགོ་བ་ལ་ཡང་བསྟོག་སྟེ་སྤྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་དགོ་མི་
 དགོར་འགྱུར་ཏེ། དགོ་མི་དགོ་དང་བག་ཆགས་བདག་གཅིག་པས་སོ་ཞེ་ན་ནི། དགོ་མི་དགོ་མངོན་གྱུར་དང་
 གཅིག་པར་ནི་མ་གྲུབ་ཅིང་། དགོ་མི་དགོའི་ས་བོན་དང་བདག་གཅིག་པ་ནི་མ་དེས་ཏེ། མེ་དུ་བ་སྐྱེད་པའི་རུས་
 བ་དང་གཅིག་ཀྱང་དུ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་འབེན་སོགས་དེ་མི་འཐད་དེ།
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དགོ་མི་དགོ་བཏགས་པ་བ་ནི། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་རོ། །སྐྱུག་པའི་
 འབྲས་བུ་འཛིན་པས་དགོ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་གཉིས་ལས། འབེན་པས་འཛིན་པ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མི་རུས་
 ཏེ། དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་འབེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །སྐྱེད་པས་འཛིན་པ་ཡིན་ན་མ་དེས་ཏེ། བདེ་
 འགྲོའི་མིག་གི་དབང་པོ་སྡེ་མས་ཀྱང་རང་རང་རིགས་འབྲས་སྐྱེད་པས་དགོ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞོན་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་
 དེ། ཐེག་བསྐྱུས་ཀྱི་མི་གསལ་དང་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་གཉི་གར། དགོ་མི་དགོ་གཉི་གར་མི་གསལ་བ་སྟེ། ལུང་
 དུ་མ་བསྟན་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ལོ། །ཞེས་བཞག་ཅིང་། དགོ་མི་དགོ་མཚན་ཉིད་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་དག་གི་བར་ཆགས་ཀུན་གཞི་དང་རྗེས་གཅིག་པས་སོ། །འདོད་ན། དེ་དག་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཡང་བག་ཆགས་ནི་ཀུན་གཞི་དང་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ཏེ། ཀུན་གཞི་དང་ངོ་བོ་འགལ་བའི་སྤྱིར་སྟོ་སེར་བཞིན་
 ལོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགོ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། དེའི་བག་ཆགས་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་བྱེད་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གང་གིས་བཞག་ཀྱང་བག་
ཆགས་ལུང་མ་བསྟན་ཉིད་དེ། ཀུན་གཞི་ལུང་མ་བསྟན་དང་རྗེས་གཅིག་པས་སོ། །ཐེགས་བསྐྱུས་སོགས་སྟུ།
བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་མ་ཡིན་པ་ཚོས་ཐ་དད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཚོགས་ཀྱི་ཚེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱུར་
བའི་རས་སྣ་ཚོགས་སུ་མི་སྣང་ཡང་ཚོན་གྱི་སྣོད་དུ་བཅུག་པ་ན་སྣ་ཚོགས་སྟོན་བའི་དབེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། རས་སྣ་བུ་ཀུན་གཞི་དང་ཚོན་ལྟ་བུ་ཚོས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་བའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་མཐུན་གྱི་བག་
ཆགས་མི་སྲིད་པ་སྤང་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྣམ་སྲིན་ཡོད་པ་སྤང་བ་དང་། དགོ་བ་རྒྱུན་ཆགས་བའི་ལུང་
དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་མི་དགོའི་བག་ཆགས་ལུང་མ་བསྟན་ལས་འབྲས་བུ་དགོ་མི་དགོ་
འགྱུར་ན། རྒྱ་མཐུན་རྒྱ་དང་འབྲ་བའོ། །ཞེས་པ་མེད་པས་བག་ཆགས་ལས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དགོ་མི་དགོ་
འགྱུར་བར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བག་ཆགས་འདོད་བྱེད་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྲ་བ་ལ་དགོ་མི་
དགོའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་བག་ཆགས་སུ་འདོད་པས་སྟོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བག་ཆགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་
བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོ་སྐྱེད་པས་ན་ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྣམ་སྲིན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེས་བདེ་འགོ་འཕམ་ངན་
འགོ་སྐྱེད་མོད་གྱི་དེ་ཅེས་གྱིས་རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་གཞི་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དག་གི་སྐྱད་
ཅིག་སྣ་མ་བཞེན་ལོ། །བག་ཆགས་ཀྱིས་རྣམ་སྲིན་འཕེན་པ་ནི་མིན་ཏེ། འཕངས་ཟེན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
སྟོམ་པ་གསུམ་དང་ཅི་རིགས་པར་སྣན་བའི་གང་ཟག་གཉིད་འབྲུག་པོར་ལོག་པ་ན་དགོ་བ་མེད་པར་ཐལ། དགོ་
བའི་བག་ཆགས་ཅེས་ལས། གཞན་བའི་དགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱེ་བཤམ་སོགས་སུ་སྟོམ་པ་རྒྱུན་
ཆགས་སུ་འགྱུར་བར་བཤམ་པ་དང་། སྟོད་འཇུག་ཏུ། སེམས་དེ་ཡང་དག་སྤངས་གྱུར་པ། །དེར་ནས་བཟུང་སྟེ་
གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དུ་མ་ཞེས། །ནམ་མཁའ་མཉམ་
པར་རབ་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དུས་ན་དགོ་བའི་རུས་པ་ཡོད་པ་ཅེས་ལ་
དགོངས་པས་མི་འགལ་ཏེ། ཐེག་བསྐྱུས་བཤམ་སྐྱུར་དུ་འང་། རུས་པའི་རང་བཞེན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཕྱིར། ཞེས་
བཤམ་དོ། །གཞན་དུ་ན་མི་དགོ་བའི་བག་ཆགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བ་མེད་ཀྱུར་བྱུང་པོ་སྐྱེས་པ་ན་རྒྱུད་
གཅིག་ལ་དགོ་མི་དགོ་མཚན་ཉིད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན། དགོ་མི་དགོ་སྟན་ཅིག་
མི་གནས་པའི་འགལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། བག་ཆགས་དང་ཀུན་གཞི་རྗེས་གཅིག་ན་དེ་དང་འབྲ་

བར་ས་བོན་ཡང་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྐྱབ་དུ་འགྱུར་བས། དེ་ལས་དེ་འདྲ་བ་འབྱུང་གི་དགེ་མི་དགེ་མི་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་དོ། །འོན་ཏེ་ཐ་དད་ན། ས་བོན་དེ་རྣམས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་ཉེན་གཅིག་ལ་སེམས་
 ཅན་གྱི་རྒྱུད་མང་པོར་འགྱུར་དོ། །དེ་ནི་སེམས་བྱུང་མང་པོ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ཡང་རྒྱུད་མང་པོར་མི་འགྱུར་བ་
 ལྟར་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། མི་འདྲ་སྟེ་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་སེམས་ལ་རག་ལས་ནས་འབྱུང་བས་སོ། །ཡང་འཇུག་
 པའི་རྣམ་ཤེས་བདུན་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་ཡང་རྒྱུད་དུ་མར་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན་དེ་རྣམས་ནི་ཀུན་
 གཞི་ལ་རག་ལས་ཏེ་འབྱུང་བས་སོ། །ས་བོན་རྣམས་ནི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་གཞི་ལས་ཐ་
 དད་པར་རང་དབང་དུ་གནས་པའི་སྲིད། རྒྱུད་དུ་མར་གནས་པ་སོ་ན་གནས་སོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ། ཐེག་
 བསྐྱུས་སྟུ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་གྱི་ས་བོན་དེ་དག་ཅི་སོ་སོར་ཐ་
 དད་པའི་ཚོས་གཅིག་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གནས་ཞེ་ན། དེ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་
 ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཐ་མི་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ལ། དོན་གསང་དུ་བཤད་
 པའི་ཚུལ་དང་། བོད་གྱི་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། འཐད་པའི་སྲོགས་ངོས་བཟུང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་
 གསང་ལས། དེ་ལྟར་གྲངས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། རྗེ་བྲག་སྐྱབས་ལ། འབྲས་བུ་འདྲིན་པ་ནི་རྗེས་
 ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་བྱེད་པས་སྟོང་པས་ད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །རྗེས་ཉིད་ཀྱང་
 མ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་ལ་ཡང་རྗེས་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་འདྲིན་པའི་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་སྲིད། ད་ལྟ་བར་ཐལ་བས་
 སོ། །ཡང་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་མེད་དུ་འཕགས་པས་ལམ་མདོན་དུ་བྱས་པ་ན་སེམས་དང་ཉོན་
 མོངས་པའི་ས་བོན་རྣམས་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་རྣམས་ཐག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱུད་དུ་མར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྟེ་པ་དེ་དག་གི་འདོད་པ་ནི་ཀུན་གཞི་ལས་མི་ལེན་
 པའི་ཉེས་པ་ཡིན་པས་ནང་འགལ་ཡང་ཡིན་ཅིང་། འདིར་ནི་ས་བོན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་
 དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་མི་འཐད་པའི་སྲིད་དོ། །ཅི་སྟེ་དབུ་མ་པས་བདེན་གཉེས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་
 མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པས་ནི་སྟོས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་
 དམ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཅོམ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པའི་སྲིད་དོ། །གཉེས་པ་ནི། རེད་
 མདའ་བས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཟུགས་ཡིན་པ་མི་རིགས་པས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ། ། གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་རྗེས་གཅིག་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སློན་པ་མཐར་
ཐུག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སྤར་རྣམ་པར་སློན་པ་གཞན་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ལྟར་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དག་
ལ་ཡང་རྣམ་སློན་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྲིར་དང་། གུན་གཞི་ལྟར་དུ་བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་
བ་སྲུ་མའི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་སློན་པར་འགྱུར་གྱི། ཚེ་འདིའི་སྐོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་
བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་རྗེས་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པའི་སྤྱོད་ཀས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རིགས་
པས་གཞོན་པས་མི་འཐད་ལ། མཚན་ཉིད་ནི་ཐ་དད་པ་ལ་རིགས་པས་བརྟག་པར་རྣམ་པའི་སྲིར་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ལོ། ། ཞེས་བཞེད་དོ། ། དེ་ལ་བག་ཆགས་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་སྤར་བཀག་ཟེན་ཅིང་། རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་
སྤྱོད་ཀས་ལ་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་རྣམ་སློན་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་
ཐལ། ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་སློན་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་དོན་ཡིན་ན་ནི། ཤེན་ཏུ་འདོད་དེ། བག་ཆགས་
དེ་དགོ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགོ་བ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་སྲིར། མ་གྲུབ་ན། ཞུམས་གོང་གི་གང་ཟག་གི་
རྒྱུད་ལ་མི་དགོ་བའི་བག་ཆགས་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དགོ་ཅ་ཆད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བའི་བག་
ཆགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། སྤྱིར་རྣམ་སློན་འབྲས་བུར་བྱས་ནས་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་དོན་ཡིན་ན་ནི་
མ་ངེས་ཏེ། གུན་གཞི་རྣམ་སློན་ཡིན་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་སྲུ་མས་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་སྲིར་རོ། ། གསུམ་པ་ནི། བཤད་
སྤྱར་དུ་མདོ་སྤེ་པའི་ལྟར་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་སྐོ་དང་། རྣམ་པ་དག་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
དཔེར་བྱས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ན། གུན་གཞི་དང་བག་ཆགས་རྗེས་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད། བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་དུ་
བརྗོད་དུ་མེད་པར་མཛོན་ཏེ། མདོ་སྤེ་པའི་ལུགས་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་སྐོ་དེ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་གཅིག་
ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། ། དེས་ན་ཐེག་བསྐྱུས་སུ། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ནི་གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
མ་ཡིན་པར་རྒྱ་དང་འོ་མ་དཔེར་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡང་གུན་གཞིའི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་པར་དེ་གུན་གཞིའི་རྗེས་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། བཅ་པོ་དང་རིག་པ་ཅི་ཡིན་བརྟགས་
ན་མི་འཐད་པས་སོ། ། རྩ་བའི་ཅོད་པའི་ལན་ནི། གུན་གཞི་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྐྱེན་ལས་དགོ་མི་དགོ་སྤྱོད་

ཚོགས་འབྲུང་བ་སེམས་ཅམ་པའི་གཞུང་ལས་ཡང་ཡང་བཤད་པས་བསལ་ལོ། །གསུམ་པ་འཛོག་ཚུལ་དབྱེད་
པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སློབ་གྲི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་འགོད་པ་དང་། བཞུག་བཞུག་ལན་གྱི་ཚུལ་བརྗོད་པ་
དང་། འཕྲད་པའི་ལུགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གསུམ་སྟེ། རྟོང་ཁོ་ན་གསོ་བ་དང་། གསར་ཁོ་ན་
སྐྱེད་པ་དང་། རྟོང་ཡང་གསོ་ལ་གསར་ཡང་སྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཞུག་པ་ཡང་དག་བདེན་སྤུལ་དང་། རླ་བ་
སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། བག་ཆགས་ནི་སློབ་བྱེད་ལ་མི་སྟོས་པར་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་སློབ་བྱེད་ཀྱིས་གསོ་བར་
བད་ཀྱི་སློབ་མེད་སྐྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་རྣམས་འོད་དང་། བཞུག་པ་
དགའ་བོ་དང་། མཚོག་གི་སྡེ་དང་། ཉོག་གའི་སྡེ་དང་། ལྷུང་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། ཉིལ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ཉོག་
གི་བྱི་གསར་དུ་སློབ་བར་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་སློབ་བར་བྱེད་པས་ཀྱང་སློབ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེད། གསོ་བར་བྱེད་པས་
ཀྱང་སློབ་མེད་པ་ཁོ་ན་གསོ་བར་བྱེད་ཀྱི། སློབ་གྲི་རྟོང་པ་ནི་གསོ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་
ནི། སློབ་དཔོན་སོགས་མེད་དང་། ཚོས་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། ས་བོན་རྟོང་པ་ཡང་གསོ་ལ་གསར་པ་ཡང་
སྐྱེད་དེ། དེ་ཡང་བག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་དང་། ལྷུ་མ་ལུན་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོང་པ་གསོ་ལ། ལས་
ཀྱི་བག་ཆགས་ནི་གསར་པ་ཡང་སྐྱེད་ལ་རྟོང་པ་ཡང་གསོ་ལོ། །དེ་ཡང་སློབ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་
ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བདག་རྒྱུན་བྱེད་ལ་དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་སྡེ་མའི་འབྲས་བུ་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྡེ་མ་སྡེ་མའི་རྒྱུ་རྒྱུན་ཉིད་དུ་སེམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་
སོགས་སློབ་བྱེད་རྣམས་གཞིའི་རྒྱུ་རྒྱུན་མེན་པར་འགྱུར་ཏེ། གྲུབ་ཐོབ་གསོ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ནི་
སྤར་མེད་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་ན། ཐེག་བསྐྱུས་སྤྱུ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བུ་ལྟར་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུན་དུ་བཞག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དང་
འགལ་ལོ། །ཡང་ཉིལ་སོགས་ལ་བྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་མ་མཐོང་བས་དེས་མཚོན་པའི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དོན་གསར་དུ་ལན་བཏབ་པ་སློབ་དང་པོ་མེད་དེ། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྤྱོད་པས་འབྲས་བུའི་སྤྱིར་རྗེས་
གཞན་གྱི་སྤྱོད་མཉམ་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་པ་ལྟར། སློབ་བྱེད་རྣམས་རིགས་འབྲས་བུའི་དོས་ནས་རྒྱུ་རྒྱུན་དང་མི་འབྲས་བུའི་
བག་ཆགས་འཛོག་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་འཛོག་པས་སོ། །སློབ་བྱེད་མ་ཡང་མེད་དེ། སློབ་སྐྱེད་དོན་པོ་སོགས་མི་
ཉོག་དང་འཕྲད་ཀྱང་བྱི་མི་འཛིན་པས་ཉིལ་སོགས་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བྱི་འཛིན་པ་ཡོད་པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་།

གཞན་ཡང་སེམས་ཅམ་པ་ལ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཉིལ་སོགས་མེད་ཀྱི་འདྲིལ་ཉེན་ན་གྲགས་པའི་དཔེ་ཅམ་
དུ་བྱས་པར་བཟད་དོ། །ཞེས་དང་། ལྷོགས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་བག་ཆགས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མ་རྒྱ་མེད་དུ་
འགྱུར་ཏེ། ཀུན་གཞི་དང་ཐུན་ཉམ་དེ་སྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་གསར་པ་བཞག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། འཕགས་
པའི་ལམ་ཡང་ཚོས་མཚོག་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེ་མ་སྤོང་བའི་དེའི་བག་ཆགས་གསར་པ་བཞག་པ་མེད་པས་རྒྱ་མེད་
དུ་འགྱུར་རོ། །བག་ཆགས་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ཀུན་གཞི་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་བག་ཆགས་རྙིང་པ་ལས་དེ་དག་
སྐྱེའོ་ཞེས་སྐྱེང་ངོ། །དེ་ལ་ཡང་སྐྱོན་དང་པོ་མེད་དེ། ཉང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་ཡང་དམིགས་པས་ན་དེས་ཀུན་གཞི་ལ་ཀུན་གཞི་སྤྱི་མ་སྐྱེད་པའི་བག་
ཆགས་འདྲོག་པས་སོ། །སྤྱི་མ་ཡང་མེད་དེ། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་ནི་ཟག་མེད་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་
ཏེ། རྣམ་པར་ངེས་པར་བསྐྱུ་བར། རྒྱུད་གང་ལ་སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀའི་ས་བོན་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིར་སྤྱང་དུ་རུང་བ་དེ་
བྱང་ཚུབ་སེམས་པའི་རིགས་དང་། གང་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྐབ་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉོན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དང་། གང་ལ་དེ་གཉིས་ཀའི་ས་བོན་ཆེ་བས་སྤྱང་དུ་མི་རུང་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རིགས་ཆད་དུ་
གསུངས་སོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ནི་རྒྱུའི་རྐྱེན་མེད་ཅིང་། རྐྱེན་ནི་བཞི་ཞེས་པ་ནི་བྱུང་བའི་དོན་
མིན་གྱི་སྤྱིད་པ་ལ་བསམ་པའོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །དེའི་ལན་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅམ་པའི་
ལུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། ཅི་སྟེ་དངོས་སུ་དམིགས་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་།
བརྒྱུད་པའི་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ཡིན་པས་ཡིད་ཤེས་དེས་ཀུན་གཞི་སྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་འདྲོག་པར་རྟོག་ན་
གཞན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་
གཞན་གྱི་ཤེས་པའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བས་ན་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་རང་བཞིན་གྱི་
རིགས་སྐྱིབ་པ་ཡིན་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སར། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱུང་བར་རོ་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགྲུལ་ཞིང་། བསྐྱུ་བར་གསུངས་པ་ནི། སྐྱིབ་པའི་ས་བོན་སྐབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་
ས་བོན་ཟག་མེད་ཡོད་པར་སྐྱོན་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །ཟག་མེད་དང་པོ་ལ་རྒྱུའི་རྐྱེན་མེད་པའང་མི་རིགས་ཏེ། ལྷོ་
བ་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཀུན་རྐྱེན་བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་བཤད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་
གསང་དུ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ལྷོགས་དང་པོ་བཞག་ལ། འོན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཉིད་

གྱིས་གནས་པ་ཡིན་པ་ནི་ཤེས་དཀའ་བས་སྤྱོད་གས་གསུམ་པ་རྙིང་པ་བཏུས་པར་བྱེད་པ་དང་། གསར་བ་སྐྱེད་པ་
གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་བཞག་བདེའོ། །འདི་ལ་དབང་ལོ་ཆེན་པོས་རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་དང་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་རྙིང་པ་
བཏུས་པར་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བག་ཆགས་ནི་གསར་བ་འདྲོག་པའོ་ཞེས་པ་ནི་མ་དེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་
ལས་བརྒྱུད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་རྒྱུ་དུ་དང་།
འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསར་དུ་བཞག་པ་སྤྱིས་ཐོས་པས་གསོ་བ་ན་རྒྱ་མ་ཐུན་དང་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ལ་གསར་
བ་གསོ་བར་གྲུབ་ཅིང་། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཆོས་ཉིད་གྱིས་གནས་ན་འགྲོ་བ་ཀུན་ཐར་པའི་རིགས་སད་
བར་ཐལ་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གནད་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དག་གྲུང་འབྲུལ་བར་མངོན་ཏེ། ཐེག་
བསྐྱུས་ལས། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་རྒྱུ་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ལྟ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ས་བོན་དུ་བཏུ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ཆོས་ཉིད་གྱིས་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཐོས་པའི་རྒྱུ་གྱི་གསོ་བར་གྲུབ་
ཡིན་པས་ན། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཐོས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་གསར་དུ་བཞག་པའི་དོན་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་དང་འདོད་ཚུལ་བྱུང་བར་མེད་པར་
ཐལ་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་གཏུན་ལ་དབབ་པ་ནི། མདོར་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པས་མི་གསལ་ཞིང་ཡུལ་སྤྲང་བར་རུས་ཅམ་པ། འཁོར་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་
ཁོ་ན་དང་ལྡན་པ། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་ཅན། རོ་བོ་མ་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ། དུས་འཁོར་བ་རི་
སྤིང་བར་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། ལུས་ཅུ་པར། དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། རྟག་ཏུ་རིག་དང་ཡིད་
བྱེད་དང་། །རིགས་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པར་ལྡན། །དེ་ལ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཏེ། །དེ་ནི་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་
བསྟན། །རིག་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། །དེ་ནི་རྒྱུན་འབབ་རྒྱ་བོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་
དམིགས་པ་ནི། བསྐྱུ་བ་ལས། དེ་ལ་དམིགས་པས་འཇུག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྐྱུ་ན་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག་སྟེ། བད་གི་ལེན་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་
དང་། ལྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་རྣམས་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །དེ་ལ་ནང་གི་ལེན་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་
པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་དང་། རྟེན་གཞི་བཅས་པའི་དབང་སོའི་གཟུགས་སོ། །དེ་ཡང་
གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནའོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ན་ནི་བག་ཆགས་ལེན་པ་ཁོ་ནར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱི་

རོལ་གྱི་སྒོ་ད་རྣམས་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ལེན་པའི་དམིགས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉལ་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཛིག་ཉེན་དང་། སྒོ་ད་གྱི་རྒྱུན་རྣམ་པར་རིག་པ་
སྟེ་འདི་ལྟར་དཔེར་ན་མར་མེ་འབར་བ་ནི་སྟོང་པོ་དང་། ལྷུ་མ་གྱི་རྒྱུ་ས་ནི་ནང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་རོལ་
དུ་ནི་འོད་འགྲུང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ནང་གི་ལེན་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་འདི་ལ་ཡང་
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་འདི་དང་འབྲ་བ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་དེ་ནི་འཛིག་ཉེན་གྱི་མཁས་པ་
དག་གིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོ་བ་ཡིན་ལོ། །དམིགས་པ་དེ་ནི་ཉལ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།
ལན་འགའ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལོ། །འོན་ཀྱང་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེ་སྟོང་འཚོའི་བར་དུ་རྣམ་
པར་རིག་པ་རོ་གཅིག་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་པ་
ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། སྐད་ཅིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཀུན་གཞིའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་རྒྱ་རྒྱུང་དུའི་དམིགས་པ་ཅན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཟུགས་གྱི་
ཁམས་ན་ནི་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་དམིགས་པ་ཅན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་མ་ཁམས་
མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ན་ནི་རྒྱ་ཆད་མེད་པའི་དམིགས་པ་ཅན་ལོ། །ཅི་
ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ན་ནི་རྒྱ་སྤྲོ་བའི་དམིགས་པ་ཅན་ལོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ན་ནི་རྒྱ་
ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་དམིགས་པ་ཅན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་དབྱས་མཐར། སེམས་སུ་
སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དོན་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལྷུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་
ལེན་པ་དག་དང་གནས། །རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་བསྡུ་ན་ཀུན་གཞིའི་
དམིགས་པ་ལ་ནང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒོ་ད་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདག་དང་ཚོས་སུ་ཀུན་
བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་དང་། གནས་དང་བཅས་པའི་དབང་པོའི་གཟུགས་
དང་། མིང་གཞིའི་སྤང་པོ་དང་། དབང་པོ་འང་རང་དང་གཞན་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་ཏེ། དབྱས་
མཐའི་འགྲེལ་བར། སེམས་ཅན་དུ་སྤང་བ་ནི་དབང་པོ་སྤང་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་གང་ཡོད་པའོ་ཞེས་
བས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་དོན་གསང་དུ། འདིའི་དམིགས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ས་བོན་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་། གཟུགས་
ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཟུགས་གྱི་ཁམས་སུ་སྟེ། གཟུགས་མེད་དུ་ནི་ས་བོན་དང་མིང་

གཞིའི་ཕྱང་པོ་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་དམིགས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་སྲ་
 རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི་ཤེས་བྱེད་མེད་དེ། བསྐྱུ་བ་ལས། སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཚད་པ་ལ་
 དམིགས་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིར་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་དབང་པོ་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་པའི་
 དོན་ཡང་། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱུན་གཞི་ལ་གནས་པས་བསྐྱེད་ནས་ཀྱུན་གཞི་ཉིད་སྣོད་དོན་དུ་སྣང་བ་སྟེ། ཟླ་
 ར་ཉིའི་རྩ་རའི་བཤད་པ་བཤད་སྐྱུར་དུ་བྲངས་པ། རམ་མཁའ་ས་རྒྱུང་ཉི་མ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་རྒྱུང་དང་ཕྱོགས་
 རྣམས་ནི། །ནང་གི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡི། །ཆ་ལས་སྤྱི་རོལ་ལྟ་བུར་འདུག །ཅེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་རྣམ་པ་ནི་
 བསྐྱུ་བར་སྲར་གྱི་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ལ། སུམ་ཅུ་པར། དེའི་སྟེང་
 དུ་མི་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འདི་ལ་སྲ་རབས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་རྣམ་པ་ཁྲ་བོར་སྣང་བ་དང་། ཁྲ་བོ་མ་ཡིན་པར་སྣང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མིའི་འཛིག་རྟེན་ན་སྟོ་ལྟའི་
 རྣམ་ཤེས་ལ་ས་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཀྱུན་གཞི་ལ་ཡང་དེ་སྟེང་སྣང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟེང་
 སྟོ་ལྟ་ལ། སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་དང་། དུད་འགྲོ་ལ་ལུན་པའི་སྐྱབ་རུམ་ལ་སོགས་པ་དང་།
 དཔྱུལ་བ་ལ་ལྷགས་བསྐྱེགས་ཀྱིས་ས་གཞི་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡི་དུགས་ལ་རྣག་ཁྲག་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་
 བཞིན་དུ། མིའི་ཀྱུན་གཞི་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རེ་རེའི་ཀྱུན་གཞི་ལ་ཡང་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་སྣང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། མིའི་ཀྱུན་གཞི་ལ་ངམ་གྲོག་དང་གཡང་ས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ནས།
 དཔྱུལ་བའི་ཀྱུན་གཞི་ལ་ལྷགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་ས་གཞི་ཁོ་ནར་སྣང་གི་གཞན་མི་སྣང་བར་འདོད་པའོ། །དེ་གཉིས་
 གང་བདེ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ཁྲ་བོར་སྣང་བ་བདེ་སྟེ། དམིགས་རྣམ་ཡོངས་སུ་མ་ཚད་པ་དང་། གསུང་བྱ་བརྟན་པར་
 གསལ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །ལྟ་བ་མཚུངས་པར་ལྟན་པས་འཇུག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཀྱུན་གཞིའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་ནི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་ཀྱུན་འགྲོ་ལྟ་བོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
 ཚོར་བ་དང་། རིག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་ནོ། །ཚོས་དེ་དག་གྱུང་
 རྣམ་པར་སྦྱོན་པས་བསྐྱུས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྱུང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྲ་བ་དང་།
 གཏན་དུ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་ལས་ཀྱུན་གཞིའི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཚོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་
བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
ཚོས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ནས་སུམ་ཅུ་བར་། ཉག་ཏུ་དེ་
དག་དང་ཡིད་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་
པའི་ཚུལ་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །དུག་པ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། ཀུན་གཞི་རི་
སྲིད་འཁོར་བའི་བར་དུ་གཅིག་ཏུ་ཐ་དང་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་གཤམ། མི་ཉག་པ་རྒྱུན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་
ཅེ་ན། དེ་ནི་རྒྱུན་འབབ་ཚུ་པོ་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་པས། མི་ཉག་པ་རྒྱུན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པོ། །འདི་ལ་
འཇུག་ཚུལ་གསུམ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་འཇུག་ཚུལ་དང་། ཚེ་གཅིག་གི་
འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་བར་། དམིགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། །གཅིག་གི་རྒྱུན་ལོ་གཅིག་
ཡིན་དང་། །ལྡན་ཅིག་དངོས་པོ་འཇུག་པ་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལྡོག་པ་ཡིན། །ཞེས་འཇུག་ཚུལ་བཞི་
དང་། ལྡོག་ཚུལ་གཅིག་གསུངས་པའི། དང་པོ་དམིགས་པས་འཇུག་པ་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཀུན་གཞི་ནང་ཉེ་བར་
ལེན་པ་དང་། ལྷི་སྣོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་དམིགས་ཏེ་འཇུག་པ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལ་
དམིགས་ཏེ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་འཇུག་པ་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཀུན་གཞི་ཀུན་འགྲོ་ཁོ་ན་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལྟར། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་འཇུག་
པའོ། །གསུམ་པ་གཅིག་གི་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་པས་འཇུག་པ་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཀུན་གཞིས་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་
དག་མི་དག་ལྷུང་མ་བསྟན་དུ་འབྱུང་བའི་ས་པོན་གྱི་གཞི་བྱེད་པས་རྒྱུའི་རྒྱུན་དང་། ཀུན་གཞིས་ཟེན་པའི་དབང་
པོ་གསུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་ལྷ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཤེས་གྱི་གནས་བྱེད་
པས་བདག་རྒྱུན་བྱེད་དོ། །ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ལ་ཚེ་འདིར་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་
དག་མི་དག་ལྷུང་མ་བསྟན་སྐྱེ་མ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་ས་པོན་གསོ་ཞིང་བརྟེན་པར་བྱེད་པས་བདག་རྒྱུན་
དང་། ལྷི་མ་ལ་ཀུན་གཞི་ཉིད་འབྱུང་བའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་ས་པོན་འཇོག་པའི་རྒྱུའི་རྒྱུན་བྱེད་པ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གཉིས་
པ་པན་ཆད་ཀྱང་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་པན་ཚུན་རྒྱུན་གཉིས་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་སྟེ། ཚོས་མངོན་
པའི་མངོན། ཚོས་ཀུན་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་སྐྱོད། །དེ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་དེ་བཞིན། །པན་ཚུན་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་

དང་། །རྒྱ་ཡི་དངོས་པོར་རྟག་ཏུ་སྒྲོར་། །ཞེས་དང་། བསྐྱ་བ་ལས། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ས་བོན་དང་
 ལྡན་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་རྟེན་གྲུང་བ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་བོན་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྡེ་པོ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི་མ་བཟོན་པ་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྡེ་པོ་དག་གི་རྟེན་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཡིད་དང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 རྟེན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན། ཡིད་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ་མེད་ན་
 མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱི་
 བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆེ་འདི་ལ་ས་བོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་མ་ལ་དེ་འབྱུག་པའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལ་ཆེ་འདི་ལ་ས་བོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་རི་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། ལྷུང་དུ་མ་བསྟན་པ་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རང་གི་རྟེན་ལ་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པས་བག་ཆགས་སྒོ་བར་བྱེད་
 འོ། །རྒྱ་དེ་དང་རྒྱུན་དེས་ན་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིར་ཞིང་སྤྱིར་ཞིང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་འབྲིས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་འོད་གསལ་བ་དག་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །དེའི་བག་
 ཆགས་གྱི་རིགས་གཞན་ནི་སྤྱི་མ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
 པའི་སྤྱིར་འཇུག་པར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་བ་ལྟན་ཅིག་དངོས་པོ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་
 ལས། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་སུ་ཡིད་དང་འཇུག་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་ཡིད་དང་
 ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་དང་འཇུག་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བདུན་གྱི་བར་དང་ལྟན་ཅིག་འཇུག་
 ལོ། །ཚོར་བ་གང་དང་ལྟན་ཅིག་འཇུག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་། འགོ་
 བ་དང་ས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བདེ་སྤྱུག་བཏང་སྟོམས་རི་ལྟར་རིགས་
 བ་དང་ལྟན་ཅིག་འཇུག་ལོ། །ཚོས་གང་དང་ལྟན་ཅིག་འཇུག་པ་ནི་སེམས་བྱུང་དགེ་མི་དགེ་ལྷུང་མ་བསྟན་ཅི་
 རིགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འཇུག་ཅིང་། འདིར་ལྟན་ཅིག་འཇུག་པའི་དོན་ནི་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །བསྐྱ་བ་ལས། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་
 དངོས་པོ་དང་། ཚོར་བ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་དངོས་པོ་དང་། དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་དངོས་པོས་

ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རེས་འགའ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
གཅིག་ཁོ་ན་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་སྟེ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཡིད་དོ། །འདི་ལྟར་ངར་འཇིག་པ་དང་། ངོ་སྟོན་པའི་ང་རྒྱལ་
དང་། རྗེས་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཡོད་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་གནས་
སྐབས་དག་ན་ཡང་རྟག་ཏུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་ཞིང་འཇུག་སྟེ་དེ་ནི་ཀུན་གཞིའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ངོ་སྟོན་པ་དང་། བདག་གོ་སྟོན་ཏུ་དམིགས་ཤིང་རྗེས་པའི་རྣམ་པར་ཅན་ཡིན་ལོ། །རེས་
འགའ་ནི་ཡིད་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་ཞིང་འཇུག་གོ། །རེས་འགའ་ནི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྡེ་པོ་དག་ལ་ཡང་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་དང་གསུམ་དང་ངོ། །རེས་འགའ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཚོགས་ལྡེ་པོ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་བ་དང་བདུན་གྱི་བར་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་ཞིང་འཇུག་གོ། །ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རེས་འགའ་ནི་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་
ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་རྣམས་དང་འདྲེས་མར་འཇུག་སྟེ། །འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་
གང་ཡིན་པ་དག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ངོ། །དེ་ལ་མི་རྣམས་དང་། །འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྟ་རྣམས་
དང་། ཏུད་འགོ་དང་ཡི་དྲགས་ཁ་ཅིག་གི་ནང་ན་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྤྱད་བསྐྱེད་
ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། །འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་བའམ་སྤྱད་བསྐྱེད་བའམ་བདེ་བ་ཡང་མ་
ཡིན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་འདྲེས་མར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་ཞིང་འཇུག་གོ། །སེམས་ཅན་
དཔུལ་བ་བ་དག་གི་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏེ་སྤྱད་
བསྐྱེད་གྱི་རྒྱུ་འབྲེལ་ཞིག་མ་འདྲེས་པ་དེ་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་ཞིང་འཇུག་སྟེ། །དེ་ཡང་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་
སྤྱིར། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པར་བལྟའོ། །སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་བ་དག་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་ངེ་ལྟ་བུ་དེ་
བཞིན་ཏུ་བསམ་གཏུན་གྱི་ས་པའི་ལྟ་རྣམས་ནི་བདེ་བ་དང་ངོ། །བསམ་གཏུན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་སྤིད་པའི་ཅེ་
མོའི་བར་དག་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་ངོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
རེས་འགའ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གཏོགས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་དགེ་བ་དང་།
མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་ཏུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་དང་། ལྷན་ཅིག་འཇུག་ཞིང་འཇུག་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ངོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། ཚེ་འདིའི་ཀུན་གཞི་ལས་གྱི་བག་ཆགས་གྱི་བག་ཆགས་

གོགས་འཛིན་པ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སློན་པ་དེ་ཟད་ནས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཟུང་འཛིན་
ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བརྟམས་ནས་ཆེ་སྤྱི་མའི་ཀུན་གཞི་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཟད་ནས་ཡང་སྤྱི་མ་ལ་སོགས་པ་
འཇུག་པ་སྟེ། ལུས་ལུ་པར། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི། །བག་ཆགས་བཅས་པ་སྲ་མ་ཡི། །རྣམ་པར་
སློན་པ་ཟད་ནས་གཞན། །རྣམ་སློན་སྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཆེ་གཅིག་གི་འཇུག་
ཚུལ་ནི། དེ་ནི་རྒྱན་འབབ་ཚུ་བོ་བཞིན། །ཞེས་པ་སྟེ། འདོད་གཟུགས་སུ་བར་དོའི་ལུས་སྐྱངས་པའི་སྐྱད་ཅིག་
དང་པོ་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་མིང་གཞིའི་སྤང་བོ་བྱུབ་པའི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ། རི་སྤྱིད་མ་ཤིའི་
བར་དུ་སྐྱད་ཅིག་གྱང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པའོ། །བར་དོར་ཞག་བདུན་བདུན་ནས་འཆི་ཐེབས་རེ་རེ་བྱེད་
པའི་ཆེ་ན། བར་དོར་རིགས་མི་མ་ཐུན་ལེན་ན་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་འགགས་ཤིང་། བར་དོར་རིགས་མི་
མ་ཐུན་མི་ལེན་ན་ནི་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་རྒྱན་མི་འགགས་ཏེ། ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་
རྣམ་སློན་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་བར་དོར་ཤི་ནས་སྤྱི་སྤྱིད་སྐྱངས་གྱང་ཀུན་གཞི་མི་འགགས་པ་བཞིན་
ནོ། །བདུན་པ་སྟོག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། ཚོད་པ་སྐྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་སློན་ཀྱི་ཆའི་སྟོག་
ཚུལ་དང་། ས་བོན་ཀྱི་ཆའི་སྟོག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་སྐྱ་བ་རྣམས་སྤང་བོ་སྟོག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་སྟོག་པ་འདོད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ལ་ནི་དོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱིས་རྗེས་ལ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སུ་
གནས་གྱུར་པ་ན་སྟོག་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ཚ་རྒྱ་གོ་མིས། གང་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་
ཉིད་གྱུར་པ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་འགའ་ཞིག་ལས་སྐྱེབ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་
གོམས་པ་ན་སྟོག་རྣམ་སློན་ཀྱི་ས་བོན་འགའ་ཞིག་དེའི་འབྲས་བུ་སྤང་བ་ན་སྟོག་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་མཐོང་
ལས་སྐྱེས་པ་ན་སྟོག་སྟོམ་སྤང་གི་ས་བོན་སྟོམ་ལས་སྐྱེས་པ་ན་སྟོག་གོ། །དགེ་བའི་ས་བོན་དང་། ལུང་མ་བསྟན་
ཀྱི་ས་བོན་ནི་སྟོག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་སུ་སྟོག་པར་འདོད་ཅིང་། སྤང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གནས་གྱུར་པ་ན་
སྟོག་གོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་སྤང་བོ་སྟོག་མེད་དུ་སྟོག་པར་འདོད་ཅིང་། ལང་ག་ཤེས་ལས། དེ་བཞིན་
ག་ཤེས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྟན་པ་ཡང་། །འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་རབ་འཇུག་སྟེ། །ཡོངས་སུ་
ཤེས་པས་སྟོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བསྐྱུ་བ་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་
ཀྱི་སྟོམ་པས་རྣམ་པར་སྟོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གནས་གྱུར་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་

བ་སྐྱེས་པ་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། སྐྱེས་ལྟ་བུར་དག་བཅོམ་ཉིད་ན་དེ་ལྟོག་གོ། ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེས་ན་བསྐྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་བཞི་གསུངས་ཏེ། གུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པ་ནི་སེམས་མེད་
པའི་གནས་སྐབས་ལྟོ། །ལྟོག་པ་ནི་སེམས་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མི་སྟོབ་པ་དང་། སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའོ། །གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །གཉིས་ཀ་
མེད་པ་ནི་མི་སྟོབ་པ་དང་། སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་བཞུགས་པ་དང་། སྤང་སོ་
སྟོག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་སོ། །གཉིས་པ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་
དང་། ཐེག་དམན་ལ་སྤང་སོ་སྟོག་མེད་དུ་གུན་གཞི་ལྟོག་གི་དེ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་ན་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་ལྟ་བུའི་
སྤང་དེ་དང་། དོན་གསང་དུ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལ་གུན་གཞི་མེད་པར་བཤད་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཉོན་ཡིད་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་
མངོན་གྱུར་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གཏུན་ལོགས་པ་ལ་དགོངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་ས་བོན་གྱི་
ཆ་ལོག་ན་དེ་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་ཆ་ལྟོག་གམ་མི་ལྟོག་ལྟོག་ན་ས་བོན་གྱི་ཆ་ལྟོག་ནས་རྣམ་སྐྱེན་
གྱི་ཆ་ཡོད་པའི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་ལ། མི་ལྟོག་ན་དོ་བོ་གཅིག་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་སྤྱི་
རབས་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་དོ་བོ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ལ་གནས་སྐབས་དོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ལྟོག་མི་ལྟོག་
གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། ས་བོན་གྱི་ཆ་ལྟོག་པའི་ཆེ་དེ་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་རྣམ་སྐྱེན་
གྱི་ཆ་ལྟོག་ཀྱང་དེའི་རྒྱན་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཞེས་པའི་ལྷགས་གཉིས་ལས། དང་སོ་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་དོ་བོ་
མི་གཅིག་ཀྱང་གནས་སྐབས་དོ་བོ་གཅིག་པའི་དོན་རང་བཞིན་རྒྱན་དང་། གནས་སྐབས་སྤྱད་ཅིག་ལ་འཛོག་པ་
འཐད་ན་རུང་བ་ཅམ་སྤང་ཡང་དེའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ས་བོན་གྱི་ཆ་ལྟོག་པའི་
ཆེ་ཆ་མེད་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་ཆ་ལྟོག་ཅེས་པ་ཡང་ཅུང་མི་འཐད་དེ། ལྟོག་པའི་དོན་འགགས་པ་
ལ་བྱེད་ན་སྤྱད་ཅིག་དེ་དེ་བཞིན་ཏུ་ལྟོག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱན་འགགས་པ་ལ་བྱེད་ན་ས་
བོན་གྱི་ཆ་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་ཆའི་རྒྱན་མེད་པ་མི་བྱུབ་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་དི་ལྟར་ཞེ་ན། དོ་བོ་
གཅིག་པ་སྤྱད་ཅིག་གི་ཆ་ལ་འཛོག་ཅིང་ལྟོག་པ་རྒྱན་གྱི་ཆ་ལ་འཛོག་པས་རྒྱན་རིང་སྤང་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་ད་
ལྟར་གྱི་སྤྱད་ཅིག་དོ་བོ་གཅིག་པ་ཅམ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། ལྷགས་གོང་མེད་འབར་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་

ད་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་གྲང་མེ་དང་སྐྱུག་ས་གཉིས་ལ་རྒྱུན་རིང་ལུང་གི་ཁྲུང་པར་ཡོད་པས་མེ་སྡོག་ནས་སྐྱུག་ས་
གནས་པ་བཞིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། ས་བོན་གྱི་ཆ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་
ཆགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁམས་ཀྱི་སློན་ནས་དབྱེ་ན། འདོད་པ། གཟུགས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དང་
གསུམ། སའི་སློན་ནས་དབྱེ་ན། འདོད་པའི་ཀུན་གཞི་ནས་སྲིད་ཅེའི་ཀུན་གཞིའི་བར་དབྱེ་ལོ། །ཡང་ཀུན་གཞི་ལ་
དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། འཕེན་པས་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ས་བོན་གྱི་ཆ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཉོན་ཡིད་
ཀྱིས་བདག་ཏུ་འདྲིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཆ་དང་། བཞི་པ་ནི་སྤར་བ་འདད་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་སོ། །དབྱུ་བ་རྣམ་
གངས་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུན་མོང་བ་དང་། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་བཤད་གཞན་དང་ལུན་མོང་བ་
དང་། ཐེག་པ་གཞན་དང་ལུན་མོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
བ་སྟེ། དག་སློང་སློབ་སྟེས་སྐྱེས་ལས་བརྒྱུ་མས་པའི་མདོ་ལས། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་བཀའ་
སྤྱུལ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི་བྱེད་པས་ན་ཀུན་གཞི་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་ལ་གྲགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ལུང་ལ་གྲགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་
བྱའི་གནས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅ་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་
ལག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། འཁོར་བ་ངེ་སྲིད་པའི་ལུང་པོ་རྣམས་སོ། །བརྒྱ་བ་སྤྱོད་ནི། ལུན་མོང་བའི་རྣམ་གངས་
གྱི་སྤྱོད་ནི་བཤད་ཐེན་ལ། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གངས་གྱི་སྤྱོད་ནི་ཤེས་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གནས་པ་
ཡིན་པས་ན་ཤེས་བྱའི་གནས། ལུས་མ་གྲུབ་པ་གྲུབ་པ་དང་། གྲུབ་པ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལེན་པས་
ན་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས། བག་ཆགས་བསྐྱོ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་རྣམ་ཤེས། ཆེ་སྲ་མའི་
ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡིན་པས་ན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་ཤེས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་
བ་ཀུན་གྱི་གཞི་བྱེད་པས་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། ཤེས་པའི་ཅ་བ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་ན་ཅ་
པའི་རྣམ་ཤེས། སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་ཤེས། འཁོར་བ་ངེ་སྲིད་པའི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་

ཚད་པས་ན་འཁོར་བ་རི་སྲིད་པའི་ཕྱང་པོ་ལོ། །བརྟུ་གཅིག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱང་དང་།
རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་ནི་རྒྱན་སྐྱབ་པོ་བཀོད་པ་ལས། རི་ལྟར་རྒྱ་
བ་སྐྱར་ཚོགས་དང་། །ལྟན་ཅིག་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །རྒྱབས་བདུན་
རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་གནས། །ཞེས་དང་། ཚོས་མངོན་པའི་མདོར། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཁམས། །ཚོས་
རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཚོས་ཀུན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་གཞི་སྟེ། །དེ་བས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
ཤེས་ནི། །དམ་པ་རྣམས་ལ་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། མདོ་དགོངས་པ་ངས་པར་འགྲེལ་པར། ལེན་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་རྩ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་ཉོགས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་
ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཅེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེས་འགའ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
གཅིག་དང་སྟེ་ཡིད་དོ། །དེས་འགའ་ནི་གཉིས་དང་སྟེ་ཡིད་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དོ། །དེས་འགའ་ནི་
འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་དང་ལྟན་ཅིག་འཇུག་པོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ཀར་གཤེགས་པར། སེམས་དང་
ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས། །མཚན་ཉིད་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བཏྱག། །བརྒྱད་པ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་མེད། །མཚན་གཞི་
མེད་ཅིང་མཚན་ཉིད་མེད། །ཅེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱང་པོ་ནི། །རྣམ་ཤེས་བདུན་
དང་ཡང་དག་ལྟ། །འདྲིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་རབ་འཇུག་སྟེ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྡོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྫོ་གོས་ཆེན་པོ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྩ་བུ་ལས་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་རྒྱབས་འགྱུར་དོ། །ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་གྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་ནི། གཅིག་ལས་
འཕྲོས་པའི་ཕྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགྱུར་བའི་པན་ཡོན་རྣམ་པ་བཞིའི་མདོ་ལས། སྐྱེ་རྒྱུ་ཀུན་གཞི་ལ་ཀུན་
ཏུ་དགའ་བ། ཀུན་གཞི་ལས་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བ། ཀུན་གཞི་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཅན་དག་ལ་ཀུན་གཞི་
སྤང་བའི་སྲིང་ཚོས་བསྟན་ན་ཉན་འདོད་ལ་རྣ་བ་ཀུན་གཏོད་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཉེ་བར་འདོག་ཅིང་ཚོས་
གྱི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ཚོས་སྐྱབ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་གཉིན་དུ་བྱུང་ན་དོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་
འདི་འང་འདི་གཉིན་དུ་འགྱུར་ཞེས་བཀའ་རྩལ་ཏེ། དེ་ལ་བརྟན་པ་དབྱིག་བཤེས་ན་རེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་
ཀུན་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེད་དོ། །དེ་ནི་མིན་ཏེ་དེ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐྱབ་བསྐྱེལ་བའི་ངན་སོང་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་

དགའ་ཞིང་སྐྱོར་བ་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་རྣམས་དེ་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་རོ། །བཅུན་པ་མི་འུ་མུང་ན་
རེ། བདེ་བའི་ཚོར་བ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཀུན་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་བསམ་
གཏམ་བཞི་པ་ཡན་ཚད་ན་མེད་པའི་སྲིད། བཅུན་པ་དབྱུངས་སྐྱོགས་ན་རེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཀུན་གཞི་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་འདི་བ་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་དང་མི་མ་ཐུན་པས་དེ་
རྣམས་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་མེད་པས་སོ། །ཡང་དགེ་འདུན་པལ་ཚེན་པའི་ལུང་ལས་ཀྱང་། ཅུ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ས་སྟོན་སྡེ་བའི་ལུང་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བ་རི་སྲིད་པའི་ལུང་པོ་ཞེས་འབྱུང་། འཕགས་པ་
གནས་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་དང་། །ཤེས་པ་དང་ནི་གཏོད་པ་
དང་། །གཡོ་བ་དང་ནི་ཉོགས་པ་དང་། །བདུན་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་སྲིད་པའི་ཡན་
ལག་ནི་ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལས་གཞན་དག་གིས་ནི་ལུས་ལེན་པ་སོགས་བྱེད་པར་མི་
རུས་པའི་སྲིད་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་ནི། རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལུང་ལ་ནི་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་
རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ཚེས་པར་མི་འབྱུང་ན་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེའི་སྲིད་
རིགས་པ་བརྗོད་དགོས་ཤེ་ན་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱུ་བར་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་བརྒྱད། ཐེག་བསྐྱུས་སུ་འབྱུང་
བའི་རིགས་པ་ལྔ། བན་ཀན་དུ་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ངེས་པ་བསྐྱུ་བར།
ལེན་དང་དང་པོ་བསམ་ལ་བ་དང་། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་དང་། །སེམས་མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
དང་། །དེ་བཞིན་འཚེ་འཕོ་མི་རུང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོར། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཚོས་ཅན།
ལུས་ལེན་པ་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་སྲིད། ཅི་སྟེ་མ་ངེས་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་
ཤེས་ཚོགས་དུག་གིས་ལེན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱ་ལྗས་མི་རུང་སྟེ། ཀུན་གཞི་སྟོན་སྡེ་བ་སྐྱ་མའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་ཞིང་། འཇུག་ཤེས་རྣམས་ནི་ད་ལྟ་བུ་ཚེ་དེ་བའི་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བས་ན་ལུས་དེ་ལེན་དུས་ན་མ་སྐྱེས་ནས་
མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་
འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟེ་བ་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་དུ་མར་བཀའ་སྐྱེལ་བ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་
ལག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དུག་
རྣམས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྐྱེལ་བ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། འཇུག་ཤེས་དུག་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་

དགོངས་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུས་རྒྱ་སྟོན་པ་བཞེས་སྐོམ་གྱི་རེག་བྱ་སྟུང་། །ཞེས་
སོ། །དང་པོའོ། །ཡང་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ནི་དགོ་མི་དགོར་དམིགས་པས་སྟོན་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ་
འབྱུང་ན་ནི་རྣམ་སྟོན་ཡིན་པར་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་འགྱུར་དགོས་སོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པའོ། །ཡང་འཇུག་
ཤེས་དྲུག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམ་སྟོན་གྱིས་བསྟུན་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་སྤང་དུ་རུང་བ་ལས་
མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྟོན་གྱི་ལས་གྱི་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བས་ལུས་ལེན་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དོ། །གསུམ་
པའོ། །ཡང་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ནི་གནས་སོ་སོར་ངེས་པས་ན་ལུས་ལེན་ཅིང་འཛིན་པར་མི་རུང་སྟེ། གནས་གང་
དང་གང་ལས་མིག་ཤེས་སོགས་འབྱུང་བ་དེ་དང་དེ་ཤེས་པས་ཟེན་གྱིས་གཞན་མ་ཟེན་པས་རོ་ལྟར་འགྱུར་
དོ། །མི་འགྱུར་ཏེ། ལུས་གྱི་དབང་པོས་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་ལས་དབང་པོས་འཛིན་སྟུང་ན། ལུས་དབང་དེ་ལུས་
གཞན་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བས་ན་མ་ཟེན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུས་
གྱིས་གང་རེག་བྱ་འཇུག་བ་དེ་ལུས་ཤེས་གྱིས་ཟེན་དུ་རྒྱག་ཀྱང་གཞན་མ་ཟེན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །བཞི་
པའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུས་འཛིན་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། མིག་ཤེས་སོགས་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་
སོགས་ན་མི་འབྱུང་བས་དེའི་ཆེ་མ་ཟེན་པའི་སྤྱིར་ཤི་བ་ལྟར་རུལ་པར་འགྱུར་ཞིང་སད་བ་དང་སངས་བ་སོགས་
ན་ཡང་ལེན་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཆེ་གཅིག་ལ་ལུས་ལན་གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་པར་ཁས་
ལྷངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའོ། །ལྔ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་བ་ལའང་སྟོན་ཡོད་དེ། དེ་ཡོད་ན་
ངེས་འགའ་འཇུག་ཤེས་ཀྱང་འབྱུང་བས་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་དེ། འདི་
ལྟར་ཁ་ཅིག་མཐོང་བར་འདོད་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་
དབང་པོ་དྲུག་དང་ཡུལ་དྲུག་ཚོགས་པར་བྱུང་བར་མེད་པ་རྣམ་ཤེས་གང་རུང་གཅིག་དང་པོར་འབྱུང་བ་མི་རུང་
སྟེ། ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་པར་བྱུང་བར་མེད་པས་སོ། །རྣམ་འགྲུལ་དུ། འདིར་དོན་ཀུན་དང་གཅིག་ཅར་
དུ། །འདུས་ཅན་དབང་རྣམས་ཡོད་པ་ན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་རང་གི་སྡེ་བ་དག་དང་། ལྷ་སྟེགས་པ་
ཁ་ཅིག་རྒྱད་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྦྱེའི་སྤྱིར་དུ་སྦྱེ་འགགས་བྱེད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བས་སོ་
ཞེས་སྟོན་བའང་བསལ་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་རྣམ་འགྲུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་
དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་བཀའ་སྟུང་བ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་

རིགས་མ་ཐུན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། དེ་རྣམས་རིགས་
 མ་ཐུན་པ་ཉིད་ལས། །རུས་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་
 འབྱུང་ན་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་མཐོང་བ་ལ་ཡང་གསལ་བར་ཡུལ་འཛིན་པར་མི་རུང་ངོ། །དེ་ཅེས་ཞེ་ན། འདི་
 ལྟར་མིག་ཤེས་སོགས་གཅིག་སྐྱེས་ན་དེའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་ཉོག་པའི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་།
 འཇུག་ཤེས་ཀུན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ཆེ་ཡང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཡིད་ཤེས་གཅིག་གིས་རྗེས་
 སུ་ཉོག་པར་བྱེད་ངོ། །དེ་ལ་འདས་པའི་ཡུལ་འགགས་ནས་རིང་དུ་ལོན་པ་སྤར་སྤོང་བ་བྱས་པའི་ཡིད་ཤེས་གྱི་རྒྱ་
 བའི་མི་གསལ་བ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་གྱི་རྒྱ་བ་རྣམ་ཤེས་ལྡང་དུས་མཉམ་པ་ནི་གསལ་བ་
 ཡིན་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། ས་བོན་གྱི་
 ཉེན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་སྤྱིར། ཅི་སྟེ་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ས་བོན་གྱི་ཉེན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་
 རྣམས་ཐན་ཚུན་ས་བོན་མིན་ཏེ། དགེ་བའི་འོག་ཏུ་མི་དགེ་བ་སོགས་དང་ཁམས་ངན་པ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་
 འོག་ཏུ་བར་མ་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ལས་བཟང་པོ་གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད།
 འཇིག་རྟེན་དང་དེ་ལས་འདས་པ་སོགས་ཐན་ཚུན་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་གཅིག་འབྱུང་བས་ན་ལྟན་ཅིག་མི་འབྱུང་
 བས་བསྐོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། རྗེ་ཤེས་ཆེ་བ་ལ་མི་བསྐོས་པ་ལྟར་དགེ་བ་སོགས་བསྐོས་བྱར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་
 རོ། །འདིར་ཟག་མེད་མ་ཡིན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སོབ་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སར་
 བཞག་པའི་ཆེད་དུ་སྟོས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་དེ་རྣམས་ནི་སེམས་མེད་གནས་སྐབས་སུ་
 རྒྱན་ཆད་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཡང་ས་བོན་དུ་མི་རུང་ངོ། །ས་བོན་མེད་ན་རྒྱ་མེད་པས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱུང་གི་ཚོས་མེད་པར་འབྱུང་ཞིང་། མདོ་སྟེ་པས་ནི་ས་བོན་འདོད་པས་ཁས་སྤངས་དང་
 འགལ་ལོ། །ཞེ་ལོ། །ལྟ་བུ་ནི། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་ན་སྤྱོད་ལས་འབྲུང་གི་རྣམ་རིག་གནས་ལུས་
 ཀྱང་པ་འདེགས་འཛོག་གི་རྣམ་རིག་དང་། འདོ་སྣམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག་དང་། ཡུལ་ལམ་གྱི་བྱུང་གི་ས་
 རོ་སོགས་གྱི་རྣམ་རིག་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། མགྲོགས་པར་འགྲོ་
 བ་སོགས་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འདི་བཞི་ཅིག་ཅར་དམིགས་པས་སོ། །འདི་བཞི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་སྐྱད་ཅིག་
 ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡུལ་སྐྱེ་མཆེད་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་རོ། །འཇུག་པ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་རྒྱ་ས་

བོན་མེད་པའི་སྲིར་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་འཕམ། རྗེས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་འཕམ་
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སྲོང་
 བ་བདེ་བ་སོགས་མེད་པར་འབྲུང་ན། དེ་ནི་དམིགས་ཤིང་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྦངས་པས་སོ། །ཅིག་ཅར་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་དུ་མ་འབྲུང་བའི་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་གྲུང་གཞུང་འདི་བཞག་པར་བྱའོ། །ཞེའོ། །བདུན་པ་ནི།
 །སློམས་འཇུག་གཉིས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་འཆི་བར་འབྲུང་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ལས་འདས་པའི་སྲིར་
 རོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། འགོག་པའི་སློམས་འཇུག་དང་ཤི་བའི་བྱེད་པར་སློབ་པ་ན། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱོད་
 དང་མ་བྲལ་ཞིང་སློག་གི་དབང་པོ་དང་མ་བྲལ་ལ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ལས་མ་འདས་པར་འབྲུང་རོ་ཞེས་
 བཀའ་སྩལ་པས་སོ། །བརྒྱད་པ་ནི། །.....གྲག་རྟགས་ནང་ཡོད་པ་འདི་ཆད་འདུག་པས་དབང་པོའི་མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནས་ལེན་ཏེ་
 འདིར་བརྟུག་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཚོས་ཅན། འཆི་སོ་བ་དང་རིམ་གྱིས་བྱོད་ཡལ་བ་མེད་པར་ཐལ།
 འདོད་བྱེད་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་སྲིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་སློབ་དམ་སྦྱོར་ནས་རིམ་གྱིས་བྱོད་
 ཡལ་བ་མཐོང་བས་སོ། །དེ་སྟེ་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ལུས་འདོད་བས་དེ་ལྟར་འབྲུང་བའོ་སྟམ་ན། ཡིད་
 ཤེས་ནི་སློག་ཐ་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དུ་གསལ་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་སློབ་དུ་བྱོད་ཡལ་བ་མཐོང་བས་
 སོ། །དེས་ན་ལུས་འཛིན་བྱེད་ཀུན་གཞི་ཉིད་དང་བྲལ་བས་བྱོད་འདོད་བ་དང་ཚོར་བ་མེད་པའི་སྲིར།
 ལས་ཀྱི་མ་བྲུ་ལས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཀུན་གཞི་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། དེ་ལྟར་རྣམ་
 པར་གཞག་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་འདི་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་
 པར་བྱང་བ་མི་རུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་། ཚེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མི་རུང་ངོ། །འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མི་རུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མི་འཐད་པ་
 དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་མི་འཐད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་མི་འཐད་པ་ལ་ཡང་ཆགས་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་མེད་པར་འབྲུང་བར་ཐལ་

བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་མ་ཐག་པའི་ཉོན་མོངས་དང་པོ་ལ་ས་བོན་མེད་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་ལ་ས་
 བོན་མེད་པར་ཐལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་ཆགས་སོགས་ཉོན་
 མོངས་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་ས་བོན་ལ་རྟེན་མེད་པས་རྒྱ་མེད་པའི་སྲིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟེན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཞིག་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དེ་
 དག་གི་རྟེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདི་རྣམ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་རང་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མིག་
 གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་ས་བོན་སློབ་མ། འོན་ཏེ་རང་ཉིད་ལ་སློབ་བར་བྱེད་དམ། ཡང་ན་དེ་དག་
 དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེས་ཆགས་སོགས་ལ་དེ་དག་གི་ས་བོན་སློབ་
 བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་དེས་འཇུག་ཤེས་གཞན་རྣམས་ལ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་སློབ་བར་བྱེད་དམ།
 འོན་ཏེ་མིག་ཤེས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ལ་སློབ་བར་བྱེད་ཅེས་བརྟག་བྱང་། དང་པོ་ལྷན་ན་ཆགས་
 སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཚོས་ཅན། ཆགས་སོགས་སྤྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ས་
 བོན་གྱི་གནས་སུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་སྤྱི་མའི་དུས་ན་འདས་པས་དངོས་པོ་མེད་
 པའི་སྲིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་ས་བོན་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པར་སེམས་
 རུང་གིས་ས་བོན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་སྲིར། རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་གསུམ་པ་ཡང་
 ཞེགས་སོ། །བཞི་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དང་འགགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་པན་
 ཚུན་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །ལྔ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མིག་ཤེས་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་དེ་རིགས་འདྲ་
 སྤྱི་མ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པ་མི་འཐད་པའི་སྲིར་རོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཇི་རྣམ་
 བར་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གུན་གཞིའི་རྣམ་

ཤེས་མེད་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནས་ཤེས་འཕོས་ཏེ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་ཚེ་སྐྱེ་
བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ས་བོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤར་གྱི་འདོད་པའི་
ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་དང་བཅས་པ་འགགས་ནས་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་།
རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲོ་མའི་བར་སྲིད་གྱི་སེམས་དགོ་བའམ་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་འགགས་མ་བྱས་པས་དེ་དག་ལ་དེའི་ས་བོན་ཡོད་པར་མི་
རིགས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ལས་
ལངས་པའི་རྗེས་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ས་བོན་
མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་འགགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་ལ།
འཕགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་གནས་སུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་བས་ན་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་གྱི་ས་བོན་རྒྱན་ཆད་པས་དེའི་འོག་ཏུ་དག་བཅོམ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
གཏན་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤྱིར་སྐྱོམ་པའི་
ལམ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལས་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་རུང་བ་ལ། འདུ་བྱེད་གྱི་
རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་རུང་བ་དང་། ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲིད་པ་མི་རུང་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ལ། མི་གཡོ་བའི་
ལས་རྣམས་གྱིས་རང་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱུན་པའི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདུ་བྱེད་
གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ན་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་

སྲིད་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ལྟར་འདུ་བྱེད་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལེན་
བས་གསོས་བཏབ་སྟེ་ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་པར་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལེན་པའི་
སྲིད་གྱིས་སྲིད་པ་ཞེས་བརྗོད་ན། འདུ་བྱེད་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་བག་ཆགས་མེད་པའི་སྲིད་རྟོ། །གསུམ་
པ་ཚེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མི་རུང་བ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་
མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སར་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བར་མི་རུང་
བ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སར་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བར་མི་རུང་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་
ལ་བྱུང་བར་དུ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བར་མི་རུང་། སྐྱར་བེན་གྱི་
དབང་པོ་རྣམས་གནས་པར་མི་རུང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མིང་གཟུགས་པན་ཚུན་བརྟེན་པར་མི་
རུང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་བར་མའི་མངལ་
དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བར་མི་རིགས་ཏེ། འདུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་གྱིས་ཉིང་མཚམས་
སྐྱོར་བར་མི་རུས་པའི་སྲིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཉིས་
པ་ནི། ཉིང་མཚམས་སྐྱར་བེན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་མི་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་ངི་སྲིད་འཚོ་
བའི་བར་དུ་གནས་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་འཇིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་
སྲིད་ཏེ། དབེར་ན་ཤི་བའི་ལུས་བཞིན་འོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མིང་
དང་གཟུགས་མདུང་གིས་ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུག་པར་གསུངས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེའང་མི་རུང་སྟེ། ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་པའི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་དུ་རུང་བའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་གཞན་མེད་པའི་སྲིད། བཞི་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་ཟས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་མེད་པའི་
སྲིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་རྒྱུན་ཆད་པས་རྣམ་

བར་ཤེས་པའི་བླ་སྲུ་མི་རུང་བའི་སྲིད་རྟོ། །གཉིས་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སར་ཉིང་མཚམས་
 ལྷོར་བར་མི་རུང་བ་ནི་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཉིང་
 མཚམས་སྐྱོར་བ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པ་མི་འབྲང་དེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སར་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་
 སྐྱེལ་བ་ནི་དེའི་ས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བྱེད་
 པ་ཡིན་ན། ཀུན་གཞི་མེད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ས་བོན་མེད་པའི་
 སྲིད་རྟོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་དབྱུང་བ་ནི། གཟུགས་མེད་བཞིར་སྐྱེས་
 པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་དག་རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དད་སོགས་དགོ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་
 པ་ཅན་གྱི་ས་བོན་བསྐྱོ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཉིས་པ་འཆི་
 འཕོ་བ་མི་རུང་བ་ནི། ལེགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཉེས་པར་བྱེད་པ་དག་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་གོ་རིམ་བཞིན་
 དུ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་རྒྱུང་བའི་མཐེལ་དང་། སྤྱི་བོ་ནས་བྱོད་རིམ་གྱིས་འདོད་པར་བྱེད་པ་དེ་མི་རུང་བར་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་མེད་པའི་སྲིད། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་
 མི་རུང་བར་ཐལ་བ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །ད་ནི་རྣམ་པར་བྱུང་བ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཇིག་
 ཉེན་པའི་རྣམ་པར་བྱུང་བ་མི་རུང་སྟེ། འདོད་པ་སོགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་འབྲང་པའི་
 སྲིད། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་མི་ཐོབ་པས་
 འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པའི་སྐྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བར་བྱ་བའི་སྲིད་རྩོམ་པ་ན་སེམས་དེ་ཡང་གཟུགས་ན་སྐྱོད་པའི་སེམས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་
 དང་འགག་པ་མེད་པའི་སྲིད་དེས་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པ་མེད་པས་དེའི་ས་བོན་ཅན་དུ་མི་རུང་ལ་
 གཟུགས་ན་སྐྱོད་པའི་སེམས་འདས་པ་ཆེ་རབས་དུ་མའི་སེམས་རིགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མས་བར་དུ་

ཚོད་པ་དེ་ཡང་འདས་ནས་མེད་པའི་སྲིར་ད་ལྟར་གྱི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་མི་
རུང་བའི་སྲིར་རོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་འདྲིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་
མི་རུང་སྟེ། རི་སྐད་དུ། གཞན་གྱི་སྐྱེ་ལ་རྟོག་པ་དང་། སོ་སོ་རང་གི་རྩིས་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེའི་
རྒྱུ་ལས་ཡང་དག་པའི་སྟོབ་པ་འབྱུང་རོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ཡང་མི་རུང་བའི་སྲིར་རོ། །ཡང་དག་
པའི་སྟོབ་པའི་མིང་ཅན་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེའི་བདག་པོའི་རྒྱུན་དང་། རྒྱུའི་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་མི་
རུང་བའི་སྲིར་རོ། །ཐེག་བསྐྱེད་ལས་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་ལྟ་བུ་འདྲ་བའི་རྩི་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་
བྱང་པོ་ལྟའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་སྐྱབ་བྱེད་བཞི་གསུངས་ཏེ། ལྷོ་མས་འཇུག་གཉིས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་
པ་ལས་འངས་པའི་ཆེ་འཇུག་ཤེས་འབྱུང་བས་དེ་ལ་རྒྱུའི་རྒྱུན་གཞན་མེད་པའི་སྲིར་ཀུན་གཞི་ལས་
འབྱུང་རོ་ཞེས་དང་། དམིགས་པའི་རྒྱུན་ལ་ལྷོ་ས་ནས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འཇུག་པའི་སྲིར་ཞེས་པ། རྣམ་
པ་དེ་དམིགས་རྒྱུན་ལ་ལྷོ་ས་པ་ལྟར་རྒྱུའི་རྒྱུན་ལ་ཡང་ལྷོ་ས་ཤིང་དེ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། ཚད་ནས་འབྱུང་བའི་སྲིར་ཞེས་པ་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་སངས་པ་ན་འཇུག་པའི་རྣམ་
ཤེས་ཀུན་གཞི་ལས་འབྱུང་རོ། །ཞེས་པའོ། །འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་སྟོག་པའི་ཡང་སྲིར་རོ་ཞེས་
པ་ཀུན་གཞི་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ཀུན་ལ་སྐྱར་རོ། །ཀུན་གཞི་མེད་ན་འཇུག་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། འདུ་བྱེད་གྱི་
རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྲིར་རོ། །སྟོག་པ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཉོན་
མོངས་པའི་ས་བོན་སྐྱངས་པའི་སྟོག་པ་དེ་གཉེན་པོའི་སེམས་སྐྱེས་པ་ན་རྟེན་མེད་པས་སྐྱར་རྒྱུའི་ས་
བོན་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །གཉེན་པོའི་སེམས་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་འདྲེ་བར་ནི་མི་རུང་སྟེ།
རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་སྲིར་དང་། གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བའི་སྲིར་རོ། །དེ་
དང་རིགས་མ་སྐྱེན་པས་གནས་སྐྱར་མི་རུང་བར་ཐེག་བསྐྱེད་སྟེ། བྱང་རྩལ་སེམས་
དཔལ་བཟང་པོའི་སེམས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་སྐྱངས་པ། །དེ་ལས་གཞན་པ་གསལ་བ་ལ། །སེམས་

བོ་ཅི་ལྟར་འགྲུང་བར་གྱེད། །གཉིན་པོར་གྲུང་བ་ཡིན་ཞེས་བྱེད། །སྤངས་བ་མིན་གྱིར་མི་རུང་
 རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་སྐྱོས་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ཤེས་བར་བྱའོ། །ཡང་ཉིན་འགྲེལ་
 གྱི་མདོ་འགྲེལ་དུ་ཡང་ཐེག་བསྐྱུས་ཀྱི་རིགས་བ་ཁ་ཅིག་བཀོལ་ཏེ་གསུངས་ཤིང་། སའི་བསྟོད་
 འགྲེལ་དུ་འང་ལུང་གི་སྐྱབ་གྱེད་བཅུ་བདུན་དང་རིགས་བའི་སྐྱབ་གྱེད་ཀྱང་བཀོད། དེ་ལྟར་ན་དོན་
 ཚན་བཅུ་གཅིག་གིས་ཀུན་གཞི་ཚངས་བ་ཚེན་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་བ་
 ཡིད་ཉོན་མོངས་བ་ཅན་བཤད་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་ཡིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡིད་
 དོ། །དང་པོ་ལ་སྐོམ་ནི། རོ་བོ་མཚན་ཉིད་གནས་དང་ནི། །དམིགས་བ་རྣམ་བ་མཚུངས་ལྡན་
 དང་། །འཇུག་སྐྱོག་དེས་ཚིག་སྐྱབ་གྱེད་དེ། །དོན་ཚན་བཅུ་ཡི་སྐོར་ནས་བཤད། །ཅེས་བ་ལྟར་བཅུ་
 ལས། དང་པོ་དོ་བོ་ནི། བསྐྱབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཤེས་བ་རྒྱན་མ་ཚད་བ་སྟེ་ཐར་བ་ཐོབ་བ་ལ་
 སྐྱབ་ཅིང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་ལྟན་ཅིག་མདོན་དུ་མི་འགྲུང་བས་ན་སྐྱབ་བ་དང་། དག་མི་དག་གང་
 རུང་དུ་མ་གྲུབ་བས་ན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་བ་མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་གཞིའི་དོན་གྱི་རོ་བོ་
 རིག་ཅིང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་གྱེད་རྣམས་པའི་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་ཤེས་བ་ཞེས་བཤམ། ཀུན་གཞིའི་
 དོན་ཅམ་རིག་ཅིང་འཕགས་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཉག་ཏུ་ངར་རྫོམ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་བ་སྟེ།
 ཀུན་གཞིའི་དོན་ཅམ་རིགས་པས་སེམས་བྱུང་སེལ། ངར་རྫོམ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་བ་ཞེས་བས་སྐོ་
 ལཱི་རྣམ་ཤེས་དང་ཀུན་གཞི་སེལ། འཕགས་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཉག་ཏུ་ཞེས་བས་ཡིད་ཀྱི་
 ས་པའི་འདིག་ལྟ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་བ་སེལ་ཏེ། དེ་དག་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐྱབས་ལྟར་
 རྒྱན་ཚད་དེ་མེད་པའི་གྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སུམ་ཅུ་བ་ལས། རྣམ་ཤེས་ངར་སེམས་བདག་ཉིད་
 ཅན། །ཞེས་དང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཡིད་གང་ཞེ་ན་དུས་ཉག་ཏུ་རྫོམ་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་
 དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་ལ་དམིགས་བ་དང་། ཞེས་བས་བསྟན་ནོ། །གསུམ་བ་གནས་ནི་

གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། གུན་གཞིའི་ས་བོན་གྱི་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་
 འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དེ་ལ་གནས་ཏེ་རབ་འབྱུང་ཞིང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ནི་ས་བོན་གྱི་
 གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ་དེ་ཉིད་སྟེན་ཅིག་འབྱུང་བའི་གནས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། གུན་གཞིའི་ཁམས་དང་
 ས་གང་དུ་རྣམ་པར་སློན་པ་གྲུབ་པ་དེར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱང་ས་དེ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །བཞི་པ་དམིགས་པ་ནི། གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། སུམ་ཅུ་པར། དེ་ལ་
 དམིགས་པ་ཡིད་ཅེས་བྲ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་གནས་དང་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གནས་ལ་ས་བོན་གྱི་
 གནས་ནི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། འབྱུང་བའི་གནས་ནི་ཁམས་དང་ས་མཚུངས་པ་ཅམ་ཡིན་ཅིང་།
 དམིགས་པ་ནི་གུན་གཞིའི་རྣམ་སློན་གྱི་ཆ་དེས་བདག་མེད་པ་ལ་ཏྲག་ཏུ་འབྱུང་བའི་གཞི་བྱས་པ་
 ཅམ་ལ་འཇོག་པས་བྱུང་བར་ཆེ་ལོ། །ལྟ་བུ་རྣམ་པ་ནི། གུན་གཞི་ལ་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་ནས་བདག་ཏུ་
 འཇོག་པའོ། །འོ་ན་དེའི་དུས་དེའི་འཁོར་གྱི་རེག་པས་བདག་ཏུ་འཇོག་ནམ་མི་འཇོག། དང་པོ་ལྟར་ན་
 འཇོག་ཆོག་ལ་ལྟ་བུ་དང་བྱུང་བར་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
 མ་ཐུན་པར་གཏོགས་པའི་རྒྱར་བ་འདད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དཀོན་ཤེ་ན་རེ། རེག་པས་བདག་ཏུ་མི་
 འཇོག་པར་འདོད་ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམ་པར་མ་ཐུན་པར་གཏོགས་པའི་རྒྱར་བ་འདད་པ་མིན་
 གྱི། དམིགས་པ་མ་ཐུན་པར་གཏོགས་པའི་རྒྱར་བ་འདད་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་བེད། འོ་ན་ཉོན་ཡིད་
 གྱིས་གུན་གཞི་ལ་བདག་ཏུ་འཇོག་པ་དང་། འཇོག་ཆོག་ལ་ལྟ་བུ་འཇོག་པ་ལ་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད་ཅེ་
 བ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱི་རྗེ་རྒྱལ། མི་གསལ་བ་དང་གསལ་བའི་བྱུང་བར་ཡོད་བེད་ཡང་། དོན་ཅམ་རེག་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇོག་པ་དང་། དོན་གྱི་བྱུང་བར་འཇོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་ཏུ་འཇོག་པའི་བྱུང་བར་
 ཡོད་པར་ཁ་ཅིག་བཞེད་དོ། །འདི་ནི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་གྱི་བདག་ཏུ་འཇོག་པའི་བྱུང་བར་འབྱེད་བྱེད་
 དུ་སྐྱང་གི་སྣ་མ་གཉིས་བྱུང་བར་འབྱེད་མི་རུས་པར་སེམས་སོ། །རོག་གིས་མི་འཇོག་པར་འདོད་པ་

དེ་ཡང་རྩུང་མི་འཐད་དེ། སྐུམ་རྩུ་བ་ལས། སྐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཁོར་བཞི་པོ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་།
 བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་ཏུ་རྒྱལ་བ་དང་། བདག་ཏུ་མོངས་པར་བཤད་པས་སྐུན་མོང་བའི་
 འཁོར་ལྡེ་པོ་ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་གསལ་བའི་སྤྱིར་དོ། །འོ་ན་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ཉོན་ཡིད་ནི།
 ཀུན་གཞི་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། འཛིག་ལྟ་ནི་སྤང་པོ་ལྡེ་ཆར་ལ་དམིགས་
 བས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཏེ། མདོ་ལས་འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུར་གསུངས་པ་དེ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་
 ཀུན་གྱིས་སྐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྤྱིར། སྤྱག་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འཁོར་ལ། ཅུ་བའི་
 འཁོར་དགུ་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་ན་བཅུ་དྲུག་འབྲུང་སྲིད་པ་ནི་སྤང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྐུམ་རྩུ་བ་
 ལས། བསྐྱེབས་ལ་སྤང་དུ་མ་བསྐྱན་པའི། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཉལ་ཏུ་འགྲོགས། །བདག་ཏུ་ལྟ་དང་
 བདག་ཏུ་མོངས། །བདག་རྒྱལ་བདག་མཚོག་འདུ་ཤེས་ལ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་
 གང་དུ་གཏོགས་སྐྱམ་ན་རྟེན་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ས་དེར་གཏོགས་ཏེ། རྟེན་ནི་གང་ཟག་དེའི་ཆེ་
 ལྡེ་མའི་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤང་པོ་ནི་དེའི་རྒྱུད་གྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ལ། ས་
 གཞན་གྱི་ཉོན་ཡིད་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་དོ། །འདི་ལ་
 དགོངས་ནས་སྐུམ་རྩུ་བར། ཉོན་ཡིད་ས་གང་དུ་གཏོགས་པའི་གསལ་ཁ་མ་གསུངས་ཤིང་དེའི་
 འཁོར་སྐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞི་པོ་ཉོན་ཡིད་དང་ས་མཚུངས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་སྐུན་མོང་བ་རེག་
 སོགས་ལྡེ་པོ་ཡང་ས་མཚུངས་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་ལས་མ་བསྐྱན་ཏོ། །གང་དག་སྐུམ་རྩུ་བ་ཅུ་འགྲེལ་
 གྱིས་ཉོན་ཡིད་རང་ས་གང་དུ་གཏོགས་པའི་གསལ་ཁ་མ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་རྟེན་
 ཅན་གྱི་སྤྱིར་མི་འོང་གིས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉོན་ཡིད་སྤངས་པའི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་སྐྱབ་
 རྣམས་ནི། བསྐྱེབ་ལས། ཉོན་ཡིད་རྟེན་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་སར་གཏོགས་པ་དང་གནས་སྐབས་གང་དུ་
 མདོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྲིད་ཉོན་དགུ་བ་སྤང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་བ་

དང་། ཆེ་འབྲིང་དགུའི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་མ་མཐོང་བར་རང་བཟོའི་སྒྲ་བཙུལ་
རང་དབང་དུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བས་སྒྲིབ་བྱ་མཚོག་གི་གསལ་བྱེད་དུ་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པས་དེར་
བསྟོན་བར་བྱའོ། །བདུན་པ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། གནས་སྐབས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སེམས་དགོ་བ་
དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་བ་སྒྲིབ་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་སྟེ། བསྟོན་བར་ ཉོན་
མོངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
འགལ་བ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་པ་ལྗོག་པའི་དུས་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་
ཐོབ་པ་ན་ལྗོག་ ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ན་ལྗོག་ཅིང་། དེ་མན་ཆད་དུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་སློམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་ན་རེ་ཞིག་ལྗོག་ཅིང་། དེ་
གཉིས་ལས་ལངས་པ་ན་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། བསྟོན་བར་ དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ན་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་། མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །སློབ་པ་བཞི་མཐོང་བ་ལ་
ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་ན་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལས་ལངས་པ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་
འབྱུང་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །མི་སློབ་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་ ཡིད་དང་འཇིག་དང་རྣམ་པར་རྟོག་ །གྱུར་ཕྱིར་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་པར་ དབྱ་བཙུལ་མེད། །འགོག་པའི་སློམས་པར་འཇུག་ན་
མེད། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མཉམ་ཉིད་
ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་གྱུར་ཏེ། ཅོ་རྒྱ་གོ་མིས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགུ་པ་དེས་པའི་ཚིག་ནི། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྫོམ་སེམས་
པས་ན་ཡིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱན་སྐྱབས་པོ་བཞོད་པར་ ངར་སེམས་བདག་ཉིད་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
སུམ་ཅུ་པར་ རྣམ་ཤེས་ངར་སེམས་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་སོ། །བཅུ་པ་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་

ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་། རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་རྒྱལ་གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་བྲངས་པའི་
ལང་གཤེགས་དང་། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་སྡེ་དུ་མར། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་བཀའ་
རྩལ་པ་རྣམས་དང་། ཡང་ལང་གཤེགས་ལས། སེམས་ནི་རང་བཞིན་དང་བ་སྟེ། །རྟོག་པ་བྱེད་པ་
ཡིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཡིད། །རྟོག་ཏུ་བག་ཆགས་འདེབས་པར་བྱེད། །ཅེས་
དང་། རྒྱལ་སྤྱུག་པོ་བཀོད་པར། སེམས་ནི་རྒྱལ་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས། །ངར་སེམས་བདག་ཉིད་ཡིད་
ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཛིན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྲ། །ཞེས་དང་། ལུང་སིལ་
བུར། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་རྟོག་ཏུ་ནི། །ཉོན་མོངས་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་ཞིང་འགག། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་ལས། །མ་གྲོལ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་བསྐྱུས་སུ།
མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་དང་། །ལྷ་པོ་རྣམས་དང་འབྲ་བ་དང་། །སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་
དང་། །ངེས་ཚིག་མེད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ། །ངར་འཛིན་མེད་པའི་
སྟོན་དུ་འགྱུར། །ངར་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྣམ་པ་རྒྱལ་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་
མེད་ན། །གཉིས་མེད་གསུམ་པོ་འགལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱག་གི་དང་པོ་ནི། །ཚོས་
མདོན་པའི་མདོར། ཡང་དག་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡི། །སེམས་ཀྱི་གོགས་སུ་རྟོག་གྱུར་པ། །དུས་རྣམས་
རྒྱལ་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་འདོད། །ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་ལ། །དོན་གསང་དུ། །དེ་ནི་
རང་དབང་ཅན་རྗེས་མ་འདྲེས་པ་སྟེ། །དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་སོགས་འདྲེན་པའོ། །དེ་ཡང་
ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་འཇུག་ཤེས་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞིང་མཐོང་སྤང་དུ་འདོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་
བས་མི་བརྟན་པ་འཇུག་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏེ་བརྟན་པ་དུས་རྒྱལ་ལྡན་དུ་འབྱུང་བ། །སྐབས་དོན་
གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །བཤད་སྐར་དུ། །ཉེན་མ་འདྲེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་
པ་ལྟ་བུར་བཤད་དོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཚོས་ཅན། །དེ་འདྲའི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་

བར་ཐལ་ཉེ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་སྲིད། དེ་ཡང་རྟེན་མེད་ན་བརྟེན་པ་མེད་ཅིང་། འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་འཁོར་དུ་ནི་དེ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་རྒྱུན་ཚད་པའི་སྲིད་དང་། འདི་ནི་དུས་ཀྱི་ཉེ་འབྱུང་བས་
སོ། །གང་ཡང་ཉོན་ཐོས་སྡེ་བས་གང་སྤང་བྱ་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཉེན་པོ་ཡོད་པར་འདོད་ན། སློ་ལྡེ་ལ་
གཉེན་པོ་ལས་མེད་པ་སྟེ། ཁ་སྲིད་བལྟས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཡིད་ཤེས་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་ཞིག་ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་རུང་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ན་དེ་ཉིད་མི་རུང་བས་སོ། །ཉོན་
མོངས་ཅན་ལའང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་པས་མཚུངས་ལྡན་འདྲེས་
བར་འགྱུར་ན། བྱིད་མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པར་འདོད་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་མ་འདྲེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་
མོངས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་ན་ནི་ཡིད་ཤེས་ཉེ་འབྱུང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཉེ། དུས་ཉེ་
ཉེ་འབྱུང་བ་དེ་དང་ལྡན་པས་སོ། །དེས་ན་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་གྲུབ་
པོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཤེས་ནི་སློ་ལྡེ་རྣམ་ཤེས་དང་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པར་འདྲ་བ་མེད་པར་
ཐལ་ཉེ། དེའི་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་གནས་ཉོན་ཡིད་མེད་ཅིང་གཞན་ཡང་མེད་པའི་སྲིད་པོ། །མ་གྲུབ་
སྟེ། རྒྱལ་པོ་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡིད་ཤེས་དང་དུས་མཉམ་པས་ཡིད་ཤེས་
ཀྱི་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་གནས་མ་ཡིན་ཉེ། འཇུག་ཤེས་སུ་འདྲ་བ་ལ་རྒྱལ་པའི་རྟེན་འདས་པ་དང་།
གཞན་ནི་ད་ལྟར་བའི་ཁྱར་བར་མི་རུང་བའི་སྲིད་པོ། །ཀྱང་གཞི་ཡང་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་ནི་རྒྱུའི་རྒྱུན་ཡིན་
ཅིང་། རྟེན་ནི་བདག་རྒྱུན་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་སྲིད་པོ། །གནས་བརྟན་པ་ན་དེ། སྤྱིང་གའི་བྱ་ག་
གཅིག་ནས་དགྲའི་བར་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་མེད་ན་ཡིད་ཤེས་མེད་པ་དང་།
ཚོར་བ་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པས་ན་ཡིད་ཤེས་སྤྱི་
དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་སྲིད་པོ། །དེ་ཉིད་ཡིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ།
དག་སློང་དག་ཡིད་ནི་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་དེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཐོགས་པ་

མེད་པའོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་འགལ་བས་སོ། །སྡེ་བས་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་
 བའི་སྤང་པོ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཀུན་གཞི་ལྟར་འཇུག་ཤེས་ཏུག་ཅར་གྱི་
 ཐུན་མོང་གི་རྒྱའི་རྟེན་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་མེད་ན་ཤེས་བྱ་འདིར་འགོག་པ་དང་འདུ་
 ཤེས་མེད་པའི་སྣོ་མས་འཇུག་ལ་ཞི་མ་ཞི་བྱུང་བར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོགས་ཏུག་བཀག་ཅམ་དུ་
 འབྲ་བས་སོ། །ས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རོ་བོ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པས་ཏེ། ཉོན་
 ཡིད་མེད་ན་འགོག་པ་ལ་ངར་འཛིན་མེད་པས་ཞི་བ་དང་། གཞན་ལ་དེ་ཡོད་པས་མ་ཞི་བའི་སྲིད་
 རོ། །བཞི་པ་ནི། ཏུག་ཏུ་ངར་སེམས་པས་ན་ཡིད་ཅེས་པའི་ངེས་ཚིག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྡོ་ལྷ་དང་།
 ཀུན་གཞི་ལ་ཡང་ངར་སེམས་པ་མེད་ཅིང་། ཡིད་ཤེས་ལ་ཏུག་ཏུ་སེམས་པ་མེད་པས་སོ། །འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། ངེས་ཚིག་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མ་ཐུན་
 ལ་རྟེན་མེད་པས་ངར་འཛིན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན། དེ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཁོམ་
 བའི་གནས་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འཇུག་ཤེས་དང་བྲལ་བས་སྤོང་ན་འགོག་པའི་སྣོ་མས་
 འཇུག་ཀྱང་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ཏུག་པ་ནི། དེ་མེད་ན་དགོ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་པའི་ངར་
 འཛིན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་ཤེས་དགོ་བ་དེ་ཉིད་ནི་ངར་འཛིན་གྱི་གནས་མ་རིག་པའི་རྟེན་དུ་མི་
 རུང་བས་སོ། །འདོད་ན། ཐག་མེད་ཀྱི་དགོ་བར་འགྱུར་ཏེ། ངར་འཛིན་གྱིས་མ་བཅིངས་པའི་དགོ་བ་
 ཡིན་པའི་སྲིད་། དེས་ན་དུས་ཏུག་ཏུ་ངར་འཛིན་འབྱུང་བས་དེའི་རྟེན་ཉོན་ཡིད་གྲུབ་པོ། །འདིར་དཔང་
 ལོས། ངར་འཛིན་མཛོན་གྱུར་གཉིད་འབྲུག་པོ་ལ་མེད་པར་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པས་གྲུབ་བམ་སྩལ་
 རྟེན་དབྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་དབྱེད་དགོས་པའི་རིགས་སུ་སྤང་རོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ཀུན་
 རྫོབ་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། གང་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཏུག་པོ་དག་འགགས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་དུ། ཏུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་

དོ། །ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཡིད་ཤེས་སྤྱི་མའི་རྟེན་གྱིད་པས་ཡིད་དེ། ཐེག་བསྐྱུས་སྤྱི་ དེ་
 མ་ཐག་པའི་རྟེན་གྱིད་པས་གནས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་རྣམ་
 ཤེས་སྤྱི་བའི་གནས་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིད་དུ་འགྱུར་རོ་སྣམ་ན་མ་ཡིན་
 ཉེ། འདས་པ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྟེན་གྱིད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཁ་
 ཅིག་རང་གི་བདག་འབྲས་ཀྱི་དུས་སུ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བདག་འབྲས་མ་
 རྟེན་གྱི་རང་དུས་སུ་ཡིད་དབང་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ། །འོ་ན་ཅིའི་སྤྱིར་འགགས་མ་ཐག་པ་
 རྟོགས་སྣམ་ན། མཛོད་དུ། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དོན་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ལོང་མར་ཐ་སྣང་
 དུ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་གསུངས་པས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཡིན་ཉེ། རང་འགགས་པའི་
 རྟོགས་ཀྱིས་བདག་འབྲས་སྤྱི་བའི་སྣོ་འབྱེད་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་
 བར་མ་ཚོད་པ་དགོས་པས་ན་འགགས་མ་ཐག་པ་ཞེས་སྟོན་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་
 བཤད་པ་ནི། སའི་དངོས་གཞིར། རོ་བོ་ཉིད་དང་གནས་དང་ནི། །དམིགས་པ་དག་དང་གྲོགས་དང་
 ནི། །ལས་ཉེ་སྣོ་ནི་ལྡོ་བོ་ཡི། །སེམས་ནི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་ལྡོ་བོ་ལས། དང་བོ་ལ།
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གནས་མིག་ལ་བརྟེན་ཅིང་། དམིགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་རོ་བོ་ལམ་རྣམ་པར་
 རིག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་འགྲེལ། །གཉིས་པ་གནས་ནི་ས་
 བོན་གྱི་གནས་ཀྱན་གཞི་དང་། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་གནས་རང་རང་གི་དབང་པོ་དང་། དེ་མ་ཐག་
 པའི་གནས་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དེ། ཐེག་བསྐྱུས་སྤྱི་ ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ཉོན་
 ཡིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྒྱལ་
 ལོ། །བཞི་པ་གྲོགས་ལ། རྟོ་ལྡེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་
 ཉེ། ལྟར་མཚུངས་ལྟར་འདུ་གྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་བྱེད་ཉོ། །ལྡོ་བོ་ལས་ལ། རྒྱལ་ཅར་གྱིས་ཡུལ་

འཛིན་པར་གྱེད། དེ་ཡང་སློབ་ལྗེ་ལྷན་པེས་ཀྱིས་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། རྒྱན་གཉིས་ལས་སྐད་ཅིག་རིག་
 པར་གྱེད། རང་དང་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་རིག་པར་གྱེད། དུས་གསུམ་
 ལས་ད་ལྟ་བུ་རིག་པར་གྱེད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལས་ལ། སློབ་ལྗེ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་དང་རྒྱན་གཉིས་ཀ་རིག་པར་གྱེད། རང་
 དང་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀ་རིག་པར་གྱེད། དུས་གསུམ་ཀ་རིག་པར་གྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དམིགས་པ་ལ་ཉོག་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་སེམས་པ་དང་། ར་རོ་བར་གྱེད་པ་དང་། སློབ་བར་
 གྱེད་པ་དང་། གཉིད་ལོག་པར་གྱེད་པ་དང་། སད་པར་གྱེད་པ་དང་། བརྒྱལ་བར་གྱེད་པ་དང་།
 བརྒྱལ་བ་ལས་སངས་པར་གྱེད་པ་དང་། ལུས་དང་ངག་གི་ལས་འབྲུག་པར་གྱེད་པ་དང་། འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྱེད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལས་ཉམས་པར་གྱེད་པ་དང་། དགོ་ཅ་རྒྱན་ཆད་
 པར་གྱེད་པ་དང་། དགོ་བའི་ཅ་བ་རྣམས་མཚམས་སྦྱོར་བར་གྱེད་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྤྱི་བར་
 གྱེད་དེ། དེ་དག་ནི་རྒྱུ་ལྡན་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ལམ་གྱི་དུས་སྤྱོད་ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུའི་བར་
 ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱོད་པར་གྱེད། འབྲས་བུའི་དུས་སྤྱོད་རང་དོན་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་
 པར་གྱེད། གཞན་དོན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབད་མེད་
 ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་གྱེད་དོ། །རི་སྙེད་ཤེས་བུའི་སློབ་ལྗེ་ལྷན་པེས་ལྟེ། །སློབ་ལྗེས་བང་མཛོད་
 འགྲུལ་པ་ལོར་གྱི་མཚོག། །མཐའ་ཡས་ཤེས་བུ་གསལ་བའི་ཉི་འོད་འདི། །སློབ་ཆེན་རིགས་སྤྱོད་བསོད་
 རམས་སེང་གོས་སྤྱུལ། །སློབ་གྲུར་གནས་རྣམས་འཆད་པར་དཀའ་འོ་ཞེས། །རིགས་པའི་རྒྱལ་པོས་
 གསུངས་མོད་དེ་ལྟ་ནའང་། །འདོད་སྤྱོད་གསུངས་ལ་མིག་བཞིན་ཁོ་བོའི་སློབ། །གསུང་རབ་དོན་ལ་
 མཚན་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ། །འོན་ཀྱང་སྤྱིགས་མ་ལྟ་བུ་བོ་བདོ་དུས་འདིར། །པལ་ཆེར་སྐྱོངས་པས་ཁྱབ་
 ཅིང་ལ་ལ་དག། །རང་ལྟ་ལ་ཆགས་གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འབྲུགས། །དེ་སྐད་གསུང་བོའི་སློབ་ལོས་དཔྱོད་པ་

དཀོན། །དེ་ལྟར་ཡང་བཞེད་བཤུར་གྲགས་པ་སོགས། །ཟང་ཟེང་དོན་དུ་གཉེན་བའི་སློ་མེད་
 བར། །གཞན་པར་སེམས་ཀྱིས་སྒྱུར་བའི་ལེགས་བཤུང་འདི། །དོན་གཉེར་ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁར་བྱིབ་
 གྱུར་ཅིག །ལུང་སོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རི་སྟེང་ཤེས་བྱའི་སློ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་
 འདི་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་མཁམ་མཆོག་སངས་རྒྱལ་
 འཕེལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དུ་མའི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་བོར་སྨྲངས་བ་དམ་ཚོས་མངོན་
 པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སློ་གོས་ཀྱི་འབྲུག་བ་གསལ་བ་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགོ་སྨོན་བསོད་ནམས་སེང་
 གས་ཚུ་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་རྒྱལ་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་ཏྭ་གུ་གསེར་སྦིང་གི་དགོན་པར་སྒྱུར་བའོ། ། །། ལྷོ་སྤྱི།
 རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡི་ཤེས་ནི། །རི་ལྷ་རི་སྟེང་སྦྱང་མཛད་པ། །མཁམ་ལ་ཉེན་བྱེད་བཞེན་གཡོ་
 བ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་དེས་བདག་སྤངས་ཤིག །ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་སློ་གོས་དཀོན། །དེ་བས་དོན་
 དུ་གཉེར་བ་ཉུང་། །དེས་ན་མཁམ་པའི་ལེགས་བཤུང་ཡུང་། །སྦྱོད་པའི་སྐྱལ་བཟང་མི་ལྡན་
 མོད། །ཉུང་དུའི་དག་གི་ཉེན་བྱེད་ཀྱིས། །རི་སྟེང་ཤེས་བྱར་ལོངས་སྦྱོད་པ། །ཀུན་མཁྱེན་གཉེས་པ་
 ལྷོ་སོགས་ཀྱི། །མཁྱེན་པའི་མཁམ་ལས་སྤང་བ་བཞེན། །ལུང་དང་རིགས་པའི་སེང་གའི་སྒྲ། །ཚོས་ཀྱི་
 གྲགས་པའི་རིགས་མ་ཐུན་ཉིད། །ཡི་གའི་གཟུགས་ཀྱི་བད་དཀར་མིག། །བསྟན་པའི་ས་ཆེན་འདེགས་
 བཟོད་བསྐྱུན། །བསོད་ནམས་ཀུ་སྦྱད་ལྟར་དཀར་བས། །འགོ་ཀུན་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བཞུགས་
 བས། །ཤེས་རབ་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་ཤེས་ཀྱིས། །བསྟན་པའི་གངས་རི་མཛེས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བའང་རྗེ་
 ལྷ་མ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅའི་དབང་པོའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་རྣམ་དཀར་ཀྱི་ལས་འདུ་བཀྱིས་
 པའི་སྐྱབས། །གང་དེའི་བཀའ་རིན་ཀྱིས་འཚོ་བ་འཇམ་དབྱངས་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་བྱིས་པ་ཨ་རྒྱ་སིཌྱི་
 རྒྱ། དགོའོ། །། །། །བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་བའས་གུ་རུས་སྤེལ། །།